

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
STATISTICAL OFFICE IN ZIELONA GÓRA

**ROCZNIK
STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE LUBUSKIE
VOIVODSHIP*

2011

ROK XII ZIELONA GÓRA

YEAR XII ZIELONA GÓRA

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Roman Fedak

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO *VICE-PRESIDENT*

Krystyna Motyl

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Robert Wróbel

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Wioletta Bielecka, Marlena Gajewska, Ola Gucia,
Teresa Sokołowska, Bogusława Koleczek, Anna Miśkiewicz

Redakcja i skład *Edited and setting —*
komputerowy — Lubuski Ośrodek *— Research Regional Centre of Lubuskie*
Badań Regionalnych *Voivodship*
Urzędu Statystycznego *of Statistical Office*

Projekt okładki *Covern design*

Lidia Motrenko-Makuch

Wykresy *Graphs*

Edyta Leśniarek

Prosimy o podanie źródła ***When publishing SO data***
przy publikowaniu danych US ***please indicate source***

ISSN 1640-0135

Publikacja dostępna na CD ***Publication available on CD***
oraz w Internecie - www.stat.gov.pl/zg ***and on the Internet - www.stat.gov.pl/zg***

Druk: Wydział Poligrafii Urzędu Statystycznego we Wrocławiu,
59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65

Nakład: 250 egz. Papier offset kl. III, 80 g. Format B-5. Cena 25,00 zł.

Oddano do druku: grudzień 2011 r.

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze przekazuje Państwu kolejne – dwunaste – wydanie ROCZNIKA STATYSTYCZNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO, opracowanego w polsko-angielskiej wersji językowej i dostępnego również na płycie kompaktowej.

W Roczniku przedstawiono zestaw informacji umożliwiających ocenę potencjału demograficznego, poziomu życia, stanu środowiska naturalnego i gospodarki oraz dane charakterystyczne dla województwa.

Tablice przeglądowe dotyczące ważniejszych danych o województwie przedstawiono w układzie retrospektywnym lat 2000-2010.

Zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze zachodzące w Województwie Lubuskim zamieszczono w formie bogatego zestawu danych ujętych w 23 działach tematycznych, poprzedzonych uwagami ogólnymi. Tematy prezentowane w publikacji wzbogacono o liczne wykresy i diagramy.

W bieżącej edycji Rocznika zaprezentowano wstępne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Oddając w ręce Państwa Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego 2011 dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje i będę wdzięczny za wnioski oraz uwagi przyczyniające się do kształtowania i wzbogacania jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, grudzień 2011 r.

PREFACE

The Statistical Office in Zielona Góra presents you the next - twelfth - edition of the STATISTICAL YEARBOOK OF LUBUSKIE VOIVODSHIP, available as Polish – English version, as well as on a compact disc.

The Yearbook contains a collection of information that allows to determine the demographic potential, standard of living, and conditions of natural environment and the economy, as well as it contains the characteristic data of the voivodship.

The tables concerning major data on the voivodship are presented retrospectively and they include the data from the period between 2000 and 2010.

The social and economical phenomena and processes occurring in Lubuskie Voivodship are presented as a wide set of data divided into 23 thematic chapters, each preceded by general notes. The issues presented in this publication are completed with numerous charts and diagrams.

In this edition of the Yearbook, preliminary results of the Agricultural Census 2010 are included.

Presenting you the Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship 2011 I would like to express my gratitude to all persons and institutions for the information they submitted and I would be obliged to have your comments and opinions, which would help us improve the content of this publication.

*President of the Statistical Office
in Zielona Góra*

Roman Fedak

Zielona Góra, December 2011

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skrót
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2010 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2010)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy. Wynagrodzenia
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie.
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables and graphs</i>	6—21
<i>Symbols. Abbreviations</i>	22—24
<i>General notes</i>	25—31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2010</i>	32—37
<i>Major data on the voivodship (2000-2010)</i>	38—55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56—57
<i>Environmental protection</i>	58—81
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	82—87
<i>Public safety. Justice</i>	88—95
<i>Population. Religious denominations</i>	96—119
<i>Labour market. Wages and salaries</i>	120—159
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	160—169
<i>Household budgets</i>	170—177
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	178—190
<i>Education</i>	191—218
<i>Health care and social work activities</i>	219—231
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	232—240
<i>Science and technology. Information society</i>	241—253
<i>Prices</i>	254—257
<i>Agriculture and forestry</i>	258—285
<i>Industry and construction</i>	286—300
<i>Transport and communications</i>	301—306
<i>Trade and catering</i>	307—311
<i>Finances of enterprises</i>	312—324
<i>Public finance</i>	325—332
<i>Investments. Fixed assets</i>	333—344
<i>Regional accounts</i>	345—350
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	351—360

SPIS TABLIC
LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1	56
Powierzchnia i granice w 2010 r.	<i>Area and borders in 2010</i>	2	56
Układ pionowy powierzchni.	<i>Elevations</i>	3	57
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4	57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	58
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2005, 2010, 2011)	<i>Geodesic status and use of voivodship land (2005, 2010, 2011)</i>	1 (5)	67
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (6)	68
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010).	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010).</i>	3 (7)	68
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (8)	69
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (9)	69
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (10)	70
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2010 r.	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2010</i>	7 (11)	70
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010).	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (12)	71
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzenia oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010).</i>	9 (13)	71
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (14)	72
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (15)	73
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010).	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (16)	74

		Tablica Table	Strona Page
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010) . . .	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (17)	75
Odpady według rodzajów w 2010 r.	<i>Waste by type in 2010</i>	14 (18)	76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (19)	76
Parki narodowe (2000, 2005, 2009, 2010) . . .	<i>National parks (2000, 2005, 2009, 2010) . . .</i>	16 (20)	77
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (21)	77
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010) . .</i>	18 (22)	78
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	19 (23)	78
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	20 (24)	79
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2009, 2010)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2009, 2010)</i>	21 (25)	79
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	22 (26)	80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (27)	81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	82
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (28)	84
Gminy w 2010 r.	<i>Gminas in 2010</i>	2 (29)	84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	<i>Powiats and cities with powiats status in 2010</i>	3 (30)	85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2010</i>	4 (31)	85
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2009, 2010)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2009, 2010) . .</i>	5 (32)	87
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	88
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (33)	91

		Tablica Table	Strona Page
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates of detectability of delinquens in ascertained crimes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (34)	93
Sprawy rodzinne w 2010 r.	<i>Family cases in 2010</i>	3 (35)	93
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (36)	94
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2010 r.	<i>Incoming cases in comon courts in 2010</i>	5 (37)	94
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym w Zielonej Górze (2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the National Judicial Register in Zielona Góra (2005, 2009, 2010)</i>	6 (38)	95
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	96
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (39)	100
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (40)	100
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (41)	101
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r.	<i>Working and non-working age population projection until 2035</i>	4 (42)	102
Miasta i ludność w miastach (2005, 2009, 2010)	<i>Towns and urban population (2005, 2009, 2010)</i>	5 (43)	103
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2009, 2010)	<i>Gminas and rural population (2005, 2009, 2010)</i>	6 (44)	103
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (45)	104
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2009, 2010)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2009, 2010)</i>	8 (46)	105
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2010</i>	9 (47)	105
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2010</i>	10 (48)	107
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2010 r.	<i>Church or religious marriages in 2010</i>	11 (49)	108
Rozwody w 2010 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2010</i>	12 (50)	108
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2009, 2010)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2009, 2010)</i>	13 (51)	110
Urodzenia (2005, 2009, 2010)	<i>Births (2005, 2009, 2010)</i>	14 (52)	110
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2009, 2010)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2009, 2010)</i>	15 (53)	111
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (54)	112
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2010 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2010</i>	17 (55)	112
Zgony według przyczyn w 2009 r.	<i>Deaths by causes in 2009</i>	18 (56)	113
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2010 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2010</i>	19 (57)	115

		Tablica Table	Strona Page
Zgony niemowląt według przyczyn w 2009 r.	<i>Infant deaths by causes in 2009</i>	20 (58)	115
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	21 (59)	116
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (60)	117
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2009, 2010)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2009, 2010)</i>	23 (61)	117
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2009, 2010)</i>	24 (62)	118
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (63)	118
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	<i>Selected religious denominations in 2010</i>	26 (64)	119
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	120
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2009, 2010)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2009, 2010)</i>	1 (65)	131
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010</i>	2 (66)	132
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2009, 2010)	<i>Employed persons (2005, 2009, 2010)</i>	3 (67)	133
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2009, 2010)	<i>Employed persons by employment status (2005, 2009, 2010)</i>	4 (68)	135
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2009, 2010)	<i>Average paid employment (2005, 2009, 2010)</i>	5 (69)	137
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2009, 2010)	<i>Full- and part-time employment (2005, 2009, 2010)</i>	6 (70)	139
Przyjęcia do pracy (2005, 2009, 2010)	<i>Hires (2005, 2009, 2010)</i>	7 (71)	141
Zwolnienia z pracy (2005, 2009, 2010)	<i>Terminations (2005, 2009, 2010)</i>	8 (72)	143
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005, 2009, 2010)	<i>School leavers starting work for the first time (2005, 2009, 2010)</i>	9 (73)	145
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2010 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2010</i>	10 (74)	147
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (75)	148
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (76)	148

	Tablica Table	Strona Page
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 13 (77)	149
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 14 (78)	150
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Labour Fund expenditures (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 15 (79)	150
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2009, 2010]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2009, 2010]</i> 16 (80)	151
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2009, 2010]	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2009, 2010]</i> 17 (81)	152
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 18 (82)	154
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2009, 2010)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2009, 2010)</i> 19 (83)	154
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 20 (84)	156
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2009, 2010)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2009, 2010)</i> 21 (85)	157
Świadczenia i średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2009, 2010)	<i>Benefits and average cost of occupational accidents and occupational diseases (2005, 2009, 2010)</i> 22 (86)	159
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	160
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Wynagrodzenia brutto (2009, 2010)	<i>Gross wages and salaries (2009, 2010)</i> 1 (87)	163
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Gross wages and salaries by sections ((2005, 2009, 2010)</i> 2 (88)	164
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2009, 2010)</i> 3 (89)	166
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)</i> 4 (90)	167

	Tablica Table	Strona Page
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits	
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (91)	168
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	x	170
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (92)	175
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (93)	175
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (94)	176
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (95)	176
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (96)	177
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	x	178
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (97)	184
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (98)	184
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2009, 2010)	3 (99)	185
Ogrzewnictwo (2005, 2009, 2010)	4 (100)	185
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2009, 2010)	5 (101)	186
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (102)	186
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2009, 2010)	7 (103)	187
Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (104)	187

	Tablica Table	Strona Page
Mieszkania		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2009, 2010) . . .	<i>Dwelling stocks (2005, 2009, 2010)</i>	9 (105) 188
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings fitted with installations (2005, 2009, 2010)</i>	10 (106) 188
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (107) 189
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (108) 190
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 191
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	1 (109) 196
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	2 (110) 198
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	3 (111) 201
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych w roku szkolnym 2010/11	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults in the 2010/11 school year</i>	4 (112) 203
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	5 (113) 203
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (114) 204
Internaty (bursy) szkół ogólnokształcących i zawodowych dla dzieci i młodzieży według typów internatów (2009/10, 2010/11)	<i>Boarding-schools (dormitories) of general and vocational schools for children and youth by type of boarding schools (2009/10, 2010/11)</i>	7 (115) 205
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Level art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	8 (116) 205
Komputery w szkołach (2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Personal computers (2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	9 (117) 206
Wychowanie pozaszkolne (2009, 2010)	<i>Extracurricular education (2009, 2010)</i>	10 (118) 207
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	11 (119) 207
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	12 (120) 209
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	13 (121) 210
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11]</i>	14 (122) 210

	Tablica Table	Strona Page
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	15 (123) 211
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	16 (124) 211
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	17 (125) 212
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według profili kształcenia (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) by educational profile (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	18 (126) 212
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	19 (127) 213
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	20 (128) 213
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	21 (129) 214
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	22 (130) 214
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	23 (131) 215
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10)</i>	24 (132) 215
Cudzoziemcy - studenci i absolwenci według typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Foreigners - students and graduates by type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	25 (133) 216
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	26 (134) 216
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	27 (135) 217
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	28 (136) 217
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	29 (137) 218
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 219
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (138) 224
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (139) 224

	Tablica Table	Strona Page
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 3 (140)	225
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 4 (141)	226
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 5 (142)	227
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 6 (143)	227
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 7 (144)	228
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 8 (145)	228
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2009, 2010)	<i>Care and education centres for children and young people (2005, 2009, 2010)</i> 9 (146)	229
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Foster homes (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 10 (147)	229
Placówki pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Social welfare facilities (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 11 (148)	230
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Social welfare benefits (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 12 (149)	231
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	232
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010]</i> 1 (150)	234
Muzea (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Museums (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 2 (151)	234
Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 3 (152)	234
Teatry, instytucje muzyczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Theatres, music institutions (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 4 (153)	235
Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 5 (154)	235
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 6 (155)	235
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 7 (156)	236
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 8 (157)	238
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)</i> 9 (158)	238
Sport	Sport	
Kluby sportowe (2000, 2008, 2010)	<i>Sports clubs (2000, 2008, 2010)</i> 10 (159)	239
Wybrane dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2010 r.	<i>Selected sports disciplines in sports clubs in 2010</i> 11 (160)	240

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE		
	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	General notes	x 241
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2009, 2010)	Units and employment in research and development activity (2009, 2010)	1 (161) 246
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2009, 2010)	Employment in research and development activity by educational level (2009, 2010)	2 (162) 246
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2009, 2010]	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2009, 2010].	3 (163) 247
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2009, 2010].	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2009, 2010]	4 (164) 247
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2009, 2010)	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2009, 2010)	5 (165) 248
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2009, 2010]	6 (166) 248
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle [2005, 2009, 2010].	Means for automating production processes in industry [2005, 2009, 2010]	7 (167) 250
Przychody ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przemyśle w 2010 r.	Revenues from sales of new or significantly improved products in 2010	8 (168) 252
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010)	Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (169) 252
Społeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2009, 2010)	Enterprises using Internet (2009, 2010)	10 (170) 253
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2009, 2010)	Enterprises using selected ICT systems (2009, 2010)	11 (171) 253
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	General notes	x 254
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010).	Retail prices of major goods and services (2000, 2005, 2009, 2010).	1 (172) 255
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2009, 2010)	Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2009, 2010).	2 (173) 257

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (174)	257
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (175)	257
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	258
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (176)	265
Użytkowanie gruntów (według siedziby użytkownika) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Land use by (by the official residence of land user) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	2 (177)	267
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009]</i>	3 (178)	268
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009]</i>	4 (179)	269
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Sown area (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (180)	271
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (181)	272
Drób (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Poultry (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (182)	274
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (183)	275
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (184)	276
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (185)	277
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (186)	277
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (187)	278
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010)</i>	13 (188)	278
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	14 (189)	279

		Tablica Table	Strona Page
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (190)	280
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	16 (191)	281
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Forest land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (192)	282
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	18 (193)	283
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	19 (194)	284
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	20 (195)	285
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	286
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2009, 2010)	<i>Basic data on industry (2005, 2009, 2010)</i>	1 (196)	289
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (197)	289
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (198)	290
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of major products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (199)	292
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2009, 2010)	<i>Average paid employment in industry (2009, 2010)</i>	5 (200)	293
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2009, 2010)</i>	6 (201)	294
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (202)	295
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	8 (203)	295
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (204)	297
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (205)	298
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2009, 2010)	<i>Average paid employment in construction (2009, 2010)</i>	11 (206)	300

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2009, 2010)</i>	12 (207)	300
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ			
CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS			
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	301
Transport			
Transport			
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (208)	303
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (209)	303
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (210)	304
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Regular bus transport lines (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (211)	304
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (212)	305
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (213)	305
Łączność			
Communications			
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Basic communication services (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (214)	306
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (215)	306
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA			
CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING			
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	307
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Retail sales (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	1 (216)	310
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	2 (217)	310
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	3 (218)	310
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2005, 2009, 2010)	<i>Shops and petrol stations by organizational forms (2005, 2009, 2010)</i>	4 (219)	311
Gastronomia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Catering (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (220)	311
Targowiska (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (221)	311
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW			
CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES			
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	312
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2009, 2010)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2009, 2010)</i>	1 (222)	316
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2009, 2010)</i>	2 (223)	317

		Tablica Table	Strona Page
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2009, 2010)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2009, 2010)</i>	3 (224)	318
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2009, 2010)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	4 (225)	319
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	5 (226)	320
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	6 (227)	322
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	7 (228)	323
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	8 (229)	324
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	325
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (230)	328
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division in 2010</i>	2 (231)	330
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (232)	331
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2010</i>	4 (233)	332
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	333
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2009, 2010]	<i>Investment outlays (current prices) [2009, 2010]</i>	1 (234)	337
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises by owner-ship sectors (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (235)	338
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (236)	339
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	4 (237)	340
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2009, 2010]</i>	5 (238)	341
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	6 (239)	342
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (240)	343

		Tablica Table	Strona Page
Stopień zużycia środków trwałych w państwowym i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2009, 2010) . . .	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2009, 2010). . . .</i>	8 (241)	344
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	345
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	<i>Gross domestic product (current prices) [2007, 2008, 2009]</i>	1 (242)	349
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007, 2008, 2009]</i>	2 (243)	350
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2008, 2009)	<i>Nominal income in the households sector (2007, 2008, 2009)</i>	3 (244)	350
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	351
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2010 r.	<i>State owned enterprises by legal and organizational status in 2010</i>	1 (245)	353
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises included in the process of privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	2 (246)	353
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią oraz zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	3 (247)	354
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	4 (248)	355
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	5 (249)	355
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (250)	356
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register legal forms and sections (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (251)	357
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (252)	359
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Natural persons conducting economic activity by sections (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (253)	360

SPIS WYKRESÓW
LIST OF GRAPHS

	Strona Page
Podział administracyjny województwa	Administrative division of voivodship 24—25
Struktura powierzchni województwa według kierunków wykorzystania w 2011 r.	Voivodship area structure according to directions of utilization in 2011 24—25
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	Structure of outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) 24—25
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	Population by sex and age in 2010 100—101
Przeciętne trwanie życia	Life expectancy 100—101
Ruch naturalny ludności	Vital statistics 100—101
Pracujący według sekcji w 2010 r.	Employed persons by sections in 2010 162—163
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w 2010 r.	Registered unemployed persons structure in 2010 162—163
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w gospodarce narodowej w 2010 r. (w zł)	Average monthly gross wages and salaries in national economy in 2010 (in zł) 162—163
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2010 r.	Dynamics of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2010 162—163
Odchylenie względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2010 r.	Relative deviations on monthly gross wages and salaries from average wages and salaries in the national economy in 2010 162—163
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2010 r.	Dwellings fitted with installations in 2010 162—163
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed 162—163
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według inwestorów w 2010 r.	Structure of completed dwellings by investors in 2010 162—163
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/11.	Education by educational level in 2010/11 school year 218—219
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania	Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments 218—219
Struktura miejsc noclegowych w obiektach turystycznych w 2010 r.	Structure of accommodation establishments in 2010 218—219
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.	Structure of land use on agricultural holdings in 2010 264—265
Struktura globalnej produkcji rolniczej w 2009 r.	Structure of gross agricultural output in 2009 264—265
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych w 2010 r.	Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land in 2010 264—265
Grunty leśne w 2010 r. (w ha)	Forest land in 2010 (in ha) 264—265
Pozyskiwanie drewna według sortymentów w 2010 r. (w dam ³)	Removals by assortments in 2010 (in dam ³) 264—265
Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego według działów (w % ogółem) w 2010 r.	Sold production of manufacturing by divisions (in % of total) in 2010 300—301
Struktura produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych w 2010 r. (ceny bieżące)	Structure of construction and assembly production by type of constructions in 2010 (current prices) 300—301
Struktura przedsiębiorstw i ich przychodów według wskaźnika rentowności obrotu brutto w 2010 r.	Structure of enterprises and their revenues by profitability of gross turnover in 2010 300—301
Struktura podmiotów według sektorów i sekcji w 2010 r.	Entities structure by sectors and sections in 2010 300—301
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	Institutional sectors and their relationships 352—353
Schemat procesu prywatyzacji	Plan of the privatization process 352—353

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak #	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	– <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
<i>thous.</i>	= <i>thousand</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	m	= metr <i>metre</i>
zł	= złoty	km	= kilometr <i>kilometre</i>
<i>zl</i>	= <i>zloty</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
szt.	= sztuka	ha	= hektar <i>hectare</i>
<i>pcs</i>	= <i>piece</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
egz	= egzemplarz	l	= litr <i>litre</i>
kpl	= komplet	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
wol.	= wolumin	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
<i>vol.</i>	= <i>volume</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
µg	= mikrogram <i>microgram</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>
g	= gram <i>gram</i>	pkt	= punkt
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	ust.	= ustęp
t	= tona <i>tonne</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	i in.	= i inni
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
PJ	= petadžul <i>petajoule</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>		
h	= godzina <i>hour</i>		
d	= doba		
<i>24h</i>	= <i>24 hours</i>		
r.	= rok		

ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	tw.	= tak zwany
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>		
t/r	= ton rocznie	ww.	= wyżej wymieniony
t/y	= <i>tonnes per year</i>		
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd.	= ciąg dalszy	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
cont.	= <i>continued</i>		
dok.	= dokończenie	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
cont.	= <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Lp.	= liczba porządkowa	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
No.	= <i>number</i>	ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautés Européennes</i>
kl.	= klasa		
nr (Nr)	= numer	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
No.	= <i>number</i>	UN	= <i>United Nations</i>
poz.	= pozycja	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności - PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmiennych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev. 2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities - PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in its scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

The item "**Industry**" was introduced as an additional grouping, including sections "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

The item "**Other services**" was introduced including sections: "Professional scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities";

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** - wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
- sektor publiczny - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.
- „Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.
3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują podmioty o liczbie pracujących:
- do 9 osób,
 - od 10 do 49 osób,
 - powyżej 49 osób.
4. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano - jeśli nie zaznaczono inaczej - tzw. metodą przedsiębiorstw.
- Metoda przedsiębiorstw** (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.
6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
- Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
- 2) according to **institutional sectors** - exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
- public sector - grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
 - private sector - grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.
- “Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.
3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:
- up to 9 persons,
 - from 10 to 49 persons,
 - more than 49 persons.
4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.
5. Data according to PKD 2007/NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.
- In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.
6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
- The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku - obok PKD 2007 - należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, pełnozatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKUiU stosowanej do 31 XII 2008 r.
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie w podziale na miasta i wieś - jeśli nie zaznaczono inaczej - podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” - pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

7. Other than PKD 2007/NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, full-time paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of the PKUiU classification used until 31 XII 2008;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on voivodship as well as by urban and rural areas, unless otherwise indicated, is presented according to administrative division in a given period. The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Do wyceny produkcji - jeśli nie zaznaczono inaczej - przyjęto kategorię ceny bazowej.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, zwiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej - ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu, produkcji budowlano-montażowej, sprzedaży detalicznej:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki)

obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki - w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach - obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) - według stanu w dniu 30 VI.

*In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax - VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output - current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry, construction and assembly production, retail sales:*
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001,
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices - in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

13. Do przeliczeń za lata 2000-2001 - jeśli nie zaznaczono inaczej - przyjęto liczbę ludności opracowaną na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; dane opracowano metodą bilansową (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.).

14. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

13. Calculations for 2000-2001, unless otherwise indicated, use population prepared on the basis of the Population Housing Census 2002 - using balance method (in administrative division as of 31 XII 2002).

14. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI - PKD 2007

STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2

sekcje sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
x	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
x	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
x	<i>Administrative and support serviceactivities</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI - PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2 (cont.)

działy **divisions**

Produkcja skór i wyrobw skórzanych x	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków x	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej x	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.
Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodologies and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	13988	4,5	Area in km ²
Powiaty	314	12	3,8	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	2	3,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	83	3,3	Gminas
Miasta	903	42	4,7	Towns
Miejscowości wiejskie	53812	1372	2,5	Rural localities
Sołectwa	40475	1019	2,5	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	62,5	1,4	2,2	particulates
gazowych	216155,4	2080,9	1,0	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3136	98	3,1	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2263	67	3,0	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	29	3,6	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t ..	113478,8	914,3	0,8	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b w tys. t	10044,2	297,1	3,0	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^b in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays of fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	10926,2	232,7	2,1	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	3,1	x	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3565,4	136,1	3,8	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,6	1,8	x	in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1138523	39230	3,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	298	388	130,2	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,9	76,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38200,0	1011,0	2,6	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23264,4	641,7	2,8	urban areas
wieś	14935,7	369,3	2,5	rural areas
w tym kobiety	19755,7	521,0	2,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) . . .	122	72	59,0	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55	52	94,5	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,91	1,43	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,06	-0,47	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13788,2	323,1	2,3	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.	3224,13	2755,38	85,5	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	59,2	3,0	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^b w %	12,4	15,5	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) ^b in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej)	272888,0	6459,8	2,4	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b . . .	107509,1	2709,0	2,5	sewerage distribution ^b
gazowej	133127,4	3573,8	2,7	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13422,0	350,5	2,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	351,4	346,7	98,7	per 1000 population
izby: w tysiącach	49835,7	1333,3	2,7	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1304,6	1318,8	101,1	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	951184,3	24529,8	2,6	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24900,1	24262,3	97,4	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	135,8	3,3	2,4	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,6	3,3	91,7	dwellings
izby	15,3	14,0	91,5	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	377,3	328,6	87,1	usable floor space of dwellings in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy. *b* Łącznie z kolektorami. *c* Na podstawie bilansu.

a By actual workplace. *b* Including collectors. *c* Based on balances.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2191,7	57,6	2,6	<i>primary</i>
gimnazjach	1261,4	34,0	2,7	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	234,7	7,0	3,0	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	634,5	14,1	2,2	<i>general^d</i>
liceach profilowanych	34,3	0,5	1,5	<i>specialized</i>
technikach ^d	548,6	16,7	3,0	<i>technical^d</i>
artystycznych ogólnokształcących ^e	12,8	0,3	2,4	<i>general art^e</i>
policealnych	298,8	7,4	2,5	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				<i>Children attending pre-primary education establishments^f:</i>
w tysiącach	1059,3	29,5	2,8	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	699	712	101,9	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
 HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	79337	1789	2,3	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12326	463	3,8	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	184748	4430	2,4	<i>nurses^h</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	16608	461	2,8	<i>Out-patient Health care institutions</i>
Szpitala ogólne	795	19	2,4	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	181077	4191	2,3	<i>Beds of general hospital in thous.</i>
Apteki ⁱ	11297	296	2,6	<i>Pharmaciesⁱ</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 191. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie ze szkołami ponadgimnazjalnymi specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^d Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^g Łącznie z odbywającymi staż. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 191. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including special upper secondary job-training schools. ^d Including respectively supplementary schools: general secondary and technical secondary. ^e Leading to professional certification. ^f In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^g Including interns. ^h Include mater nurses. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8342	258	3,1	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133248,6	3831,9	2,9	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	15	1,9	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22215,7	161,6	0,7	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	11	2,5	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37528,1	882,4	2,4	Audience in fixed cinemas in thous
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca (stan w dniu 31 VII)	610,1	20,3	3,3	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	20461,5	626,0	3,1	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne ^a w dobrej kulturze rolnej w tys. ha.	14603,2	408,1	2,8	Agricultural land ^a in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami ^b	10427,7	282,9	2,7	sown area ^b
grunty ugorowane	449,8	21,5	4,8	fallow land
uprawy trwałe	398,0	6,7	1,7	permanent crops
w tym sady	374,2	5,7	1,5	of which orchards
łąki i pastwiska	3283,5	95,9	2,9	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^a w tys. ha: zboża.	10427,7	282,9	2,7	Sown area ^a in thous. ha: cereals
ziemniaki.	7945	207	2,6	potatoes
warzywa gruntowe	388,3	5,4	1,4	field vegetables
Zbiory w tys. t: zboża.	Production in thous. t: cereals
ziemniaki.	potatoes
warzywa gruntowe	field vegetables
Plony z 1 ha w dt: zboża ogółem	Yields per 1 ha in dt: total cereals
ziemniaki.	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,9	685,1	7,5	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): w milionach złotych	985715,9	24597,2	2,5	Sold production of industry (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	25813	24337	94,3	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące): w milionach złotych	160857,6	3146,8	2,0	Sales of construction and assembly production ^c (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4212	3113	73,9	per capita in zł

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Excluding permanent crops another than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
		ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km.	273759,8	8166,0	3,0	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	89,0	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				Registered cars in thous. units:
osobowe.	17239,8	469,7	2,7	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe.	2981,6	74,6	2,5	lorries and road tractors
Placówki pocztowe	8365	282	3,4	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^a :				Fixed main line ^a :
w tysiącach	8244,8	207,6	2,5	in thousands
na 1000 ludności.	215,8	205,4	95,2	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne	7037,1	177,1	2,5	of which standard main line
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	346058	10454	3,0	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	110	97	88,2	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^b				Budgets of gminas^b
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	72310,5	2185,9	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	2834	2847	100,5	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79740,6	2529,1	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	3125	3294	105,4	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	53885,6	885,3	1,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	4253	3644	85,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	58954,1	1040,7	1,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	4653	4283	92,1	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	22496,5	684,1	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	882	891	101,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23826,4	750,6	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	934	978	104,7	per capita in zł
Budżet województwa				Budget of voivodship
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	14104,0	475,3	3,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	369	470	127,3	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	15245,0	513,4	3,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	399	508	127,2	per capita in zł

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE				
INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	217287,3	7497,2	3,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	5690	7418	130,4	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2520940,2	61292,7	2,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	65993	60624	91,9	per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ				
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5880	199	3,4	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane.	1750	38	2,2	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2193	75	3,4	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2115	75	3,5	of which privatized
poddane likwidacji	1937	86	4,4	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1110	46	4,1	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3909802	106110	2,7	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	121948	4577	3,8	public sector
sektor prywatny	3787854	101533	2,7	private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R.				
REGIONAL ACCOUNTS IN 2009				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1343366	30358	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	35210	30068	85,4	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1193691	26975	2,3	in million zlotys
na 1 pracującego w zł.	84895	82812	97,5	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	860625	20022	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	22557	19831	87,9	per capita in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygo Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
POWIERZCH AR							
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	13984	13984	13984	13989	13989	13989
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL							
Pobór wody - w % poboru ogółem - na cele:							
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnic- twem oraz rybactwem)	16,6	16,3	15,1	15,6	15,5	13,5
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	58,4	58,3	51,8	52,4	51,7	53,9
Zużycie wody na 1 km ² w dan ³ :							
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	5,8	5,4	6,1	6,2	6,2	6,0
5	do produkcji przemysłowej	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^c	88,6	98,0	90,1	90,3	90,1	91,7
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dan ³	0,3	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2
8	Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	59,0	59,8	60,9	61,8	62,7	64,0
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:							
9	pyłowych	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	1,5	1,5	1,9	2,4	2,3
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:							
11	pyłowych	95,9	95,9	96,2	97,5	97,7	97,9
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,4	2,9	0,3	0,0	0,0	0,0
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	61,8	57,4	56,1	39,3	44,5	36,9
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg	401	354	354	305	281	277
Nakłady na środki trwałe ^g (ceny bieżące) - w % nakładów ogółem:							
15	służące ochronie środowiska	5,5	5,5	9,4	11,0	3,2	4,7
16	służące gospodarce wodnej	2,0	1,7	1,5	1,7	2,0	1,1
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):							
17	w % powierzchni ogólnej	36,1	37,4	37,4	39,2	39,3	39,3
18	na 1 mieszkańca w m ²	4926	5111	5194	5443	5443	5445

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód (do 2002 r. — do wód ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 63. ^d Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe ^e W latach 2001-2005 określane jako nakłady inwestycyjne, podziału nakładów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters (until notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 63. ^d Estimated data; until 2001 defined as solid waste 2001-2005 defined as investment outlays, outlays were divided on the basis of actual localization of the investment.

wanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
NIA						
EA						
13989	13989	13988	13988	13988	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA						
PROTECTION						
13,7	13,2	11,9	11,5	11,5	Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of: production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
53,4	51,5	48,9	50,0	50,2	exploitation of water-line system ^b	3
6,2	6,3	6,7	6,4	6,4	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ : for needs of the national economy and population	4
1,0	0,9	0,7	0,7	0,8	for industrial production	5
91,7	91,9	95,0	95,7	98,6	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^f	6
0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
64,7	65,2	68,4	67,4	68,4	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	8
0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t: particulates	9
2,6	2,6	2,1	1,9	2,0	gases (excluding carbon dioxide)	10
97,7	98,4	98,5	98,7	98,8	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced: particulates	11
0,0	0,0	0,5	0,3	0,8	gases (excluding carbon dioxide)	12
50,7	52,0	50,5	52,2	65,4	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	13
287	265	307	315	294	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^f per capita in kg	14
5,2	3,9	5,3	6,2	3,1	Outlays on fixed assets ^g (current prices) - in % of total outlays: in environmental protection	15
1,6	1,7	1,2	1,7	1,8	in water management	16
39,2	39,2	38,8	38,9	38,9	Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII): in % of total area	17
5431	5431	5380	5381	5380	per capita in m ²	18

powierzchniowych) lub do ziemi. ^d Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^e Patrz uwagi wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

2002 — into surface waters) or into the ground. ^d Estimated data; until 2000 defined as served population. ^e See general removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste. ^g In years

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC							
1	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
2	w liczbach bezwzględnych	41833	43656	43211	43322	42234	39483
3	na 10 tys. ludności	415	433	428	430	419	391
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	57,2	64,9	68,0	66,9	68,2	70,0
LUD POPUL							
4	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1008,5	1009,0	1008,2	1008,8	1009,2	1009,2
5	miasta	652,0	651,4	650,2	649,6	648,2	647,1
6	wieś	356,4	357,6	358,0	359,2	361,0	362,1
7	z liczby ogółem kobiety	518,2	518,7	518,5	519,1	519,5	519,5
8	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106	106	106	106	106	106
9	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	72	72	72	72	72	72
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
10	produkcyjnym	619,9	629,3	637,8	646,9	654,1	659,8
11	poprodukcyjnym	131,7	133,4	134,6	135,2	136,0	136,6
12	Małżeństwa na 1000 ludności	5,28	4,78	4,40	4,52	4,40	4,87
13	Rozwody na 1000 ludności	1,52	1,53	1,46	1,54	1,95	2,54
14	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,92	9,90	9,35	9,20	9,76	9,82
15	Zgony ^b na 1000 ludności	8,81	8,49	8,56	8,94	8,84	9,05
16	Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,11	1,40	0,79	0,25	0,92	0,77
17	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,59	7,31	7,42	8,19	8,32	6,15
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
18	mężczyźni	69,20	69,84	70,03	69,62	70,06	70,19
19	kobiety	77,43	78,50	78,48	78,52	78,58	78,98
20	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,57	-1,05	-0,99	-0,61	-0,39	-0,64
RYNEK LABOUR							
	Pracujący ^c :						
21	w tysiącach	330,1	317,0	$\frac{2811}{3111}^d$	277,5	282,5	291,8
22	w tym kobiety	159,0	154,1	$\frac{134,5}{1514}^d$	132,8	134,1	137,8
23	1999 = 100	92,6	88,9	$\frac{78,8}{87,2}^d$	77,8	79,2	81,8
24	na 1000 ludności	327,3	314,2	$\frac{278,9}{308,5}^d$	275,1	279,9	289,2
	z liczby ogółem w %:						
25	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9,4
26	przemysł i budownictwo	31,6
27	handel i naprawa pojazdów samochodowych ^A , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^A , informacja i komunikacja	27,1
28	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^A	3,4
29	pozostałe usługi	28,5
30	pracujący w sektorze prywatnym	70,5	71,0	$\frac{68,7}{71,7}^d$	68,9	70,3	71,6

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 96. ^b Łącznie gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne). ^d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w Narodowym Spisie Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w mianowniku -

^a Based on balances; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 96. farms in agriculture – estimated data (for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as comparable). ^d Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the in the denominator - of the Agricultural Census 1996; see general notes to the chapter “Labour market”, item 5 on page 122.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE SAFETY						
38752	38386	37913	37395	39230	Ascertained crimes incompleted preparatory proceedings:	1
384	381	376	370	388	in absolute numbers	2
70,7	74,6	75,9	75,9	76,1	per 10 thous. population	3
NOSĆ^a ATION^a						
1008,5	1008,5	1009,0	1010,0	1011,0	Population (as of 31 XII) in thous.	4
645,6	643,9	643,1	642,5	641,7	urban areas	5
363,0	364,5	365,9	367,6	369,3	rural areas	6
519,4	519,5	520,0	520,6	521,0	of total females	7
106	106	106	106	106	Females per 100 males (as of 31 XII)	8
72	72	72	72	72	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	9
Population of age (as of 31 XII) in thous.:						
662,5	663,7	664,4	664,6	664,0	working	10
139,1	142,3	145,9	149,7	154,0	post-working	11
5,81	6,58	6,91	6,55	5,85	Marriages per 1000 population	12
2,40	2,10	2,21	1,95	1,91	Divorces per 1000 population	13
10,33	10,70	11,24	11,37	10,80	Live births per 1000 population	14
9,19	9,36	9,48	9,67	9,37	Deaths ^b per 1000 population	15
1,14	1,33	1,76	1,70	1,43	Natural increase per 1000 population	16
6,52	6,02	5,37	6,26	5,39	Infant deaths per 1000 live births	17
Life expectancy at the moment of birth:						
70,38	70,26	70,46	70,68	71,54	males	18
78,91	78,93	79,32	79,48	80,05	females	19
-1,58	-1,20	-0,68	-0,47	-0,47	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	20
PRACY MARKET						
Employed persons^c:						
302,9	315,8	318,1	309,4	323,1	in thousand	21
143,7	147,9	148,8	146,1	151,4	of which women	22
84,9	88,5	89,2	86,8	90,6	1999 = 100	23
300,3	313,1	315,3	306,3	319,5	per 1000 population	24
of total number in %:						
9,1	8,8	8,6	8,9	11,3	agriculture, forestry and fishing	25
33,0	33,4	34,1	32,8	32,3	industry and construction	26
trade; repair of motor vehicles^d, transportation and storage, accommodation and catering¹, information and communication						
26,8	27,1	27,0	26,3	25,4	financial and insurance activities, real estate	27
3,3	3,3	3,5	3,5	3,3	activities	28
27,8	27,4	26,8	28,5	27,7	other services	29
73,0	74,1	74,4	73,7	75,2	employed persons in private sector	30

ze zgonami niemowląt. *c* Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu gospodarstw indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) - Powszechnego Spisu Rolnego 1996; patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 5 na str. 122.

b Including infant deaths. *c* As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly results: in the numerator (and since 2003) - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
RYNEK LABOUR							
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
1	w tysiącach	65,6
2	na 1000 ludności	65,0
	w budownictwie:						
3	w tysiącach	9,5
4	na 1000 ludności	9,4
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)						
5	w tysiącach	89,1	102,2	109,6	108,0	99,4	89,2
6	1999 = 100	112,4	128,9	138,2	136,2	133,0	119,3
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):						
7	kobiety	54,4	51,8	50,6	50,6	51,4	53,1
8	w wieku do 24 lat	28,4	27,4	25,4	23,5	21,8	20,3
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,7	45,4	46,7	47,7	47,3	45,1
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	21,3	24,4	$\frac{27,6}{26,0}$	27,5	25,6	23,0
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z WAGES AND SALARIES. SOCIAL							
11	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł . . .	1670,36	1789,27	1825,20	1895,96	1967,56	2032,99
12	1999 = 100	112,1	120,1	122,5	127,2	132,0	136,4
13	w tym: przemysł	1977,24
14	budownictwo	1609,77
15	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys.	239,4	234,0	230,8	228,8	228,2	226,4
16	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	202,8	198,8	196,9	196,2	196,9	196,6
17	rolników indywidualnych	36,6	35,2	33,9	32,6	31,3	29,8
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^c w zł:						
18	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	754,92	835,74	893,19	939,93	981,60	1009,25
19	rolników indywidualnych ^d	676,41	762,52	785,98	816,91	839,16	852,82
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.							
	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						
20	wodociągowej (bez magistralnej)	4650,9	4778,9	4951,9	5153,9	5333,5	5496,1
21	kanalizacyjnej	1317,1	1456,0	1545,0	1724,7	1786,8	1995,4
22	gazowej	1362,8	1870,9	2069,9	2176,1	2753,5	2956,5
	Zużycie w gospodarstwach domowych:						
	wody z wodociągów:						
23	w hm ³	34,2	32,5	31,9	31,8	30,9	30,5
24	na 1 mieszkańca w m ³	33,9	32,2	31,6	31,5	30,6	30,2
	energii elektrycznej ^e w miastach:						
25	w GW·h	410,5	408,0	405,6	412,8	429,0	441,2
26	na 1 mieszkańca w kW·h	629,2	625,9	623,0	635,6	660,8	681,3
	gazu z sieci:						
27	w hm ³	137,5	126,8	116,1	108,0	111,7	118,9
28	na 1 odbiorcę w m ³	803,2	795,4	721,6	613,8	628,9	658,1

^a Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 - w mianowniku Powszechnego Spisu Rolnego 1996; patrz uwagi ogólne Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z waloryzacji za 2000 r. ^e Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z

^a Data are compiled considering persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: in the denominator - of the Agricultural Census 1996; see general notes to the chapter "Labour market", item 2 on page 126. Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension execute Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including income from a private farm in agriculture.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)						
MARKET (cont.)						
					<i>Average paid employment:</i>	
					<i>in industry:</i>	
69,4	74,4	76,6	71,1	71,7	<i>in thousands</i>	1
68,9	73,8	75,9	70,4	70,9	<i>per 1000 population</i>	2
					<i>in construction:</i>	
10,1	11,4	13,5	13,7	13,0	<i>in thousands</i>	3
10,0	11,3	13,4	13,6	12,8	<i>per 1000 population</i>	4
					<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII)</i>	
72,8	52,3	46,3	61,1	59,2	<i>in thousands</i>	5
97,4	70,0	62,0	81,7	79,2	<i>1999 = 100</i>	6
					<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
55,7	58,3	56,0	51,8	53,4	<i>women</i>	7
19,4	18,3	20,1	20,4	20,1	<i>up to age 24</i>	8
42,3	37,3	26,8	21,3	23,9	<i>unemployed for longer than 1 year</i>	9
19,0	14,0	12,5	16,2	15,5	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	10
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
SECURITY BENEFITS						
2111,25	2276,83	2498,00	2640,41	2755,38	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	11
141,7	152,8	167,6	177,2	184,9	<i>1999 = 100</i>	12
2071,53	2265,20	2507,39	2651,41	2798,41	<i>of which: industry</i>	13
1684,92	1807,66	2019,90	2086,08	2144,77	<i>construction</i>	14
224,4	224,9	225,3	228,8	229,1	<i>Average number of retirees and pensioners^b in thous.:</i>	15
196,2	198,0	199,7	204,4	205,9	<i>from non-agricultural system of social insurance</i>	16
28,3	26,9	25,6	24,4	23,2	<i>farmers</i>	17
1090,54	1124,39	1240,23	1358,64	1447,41	<i>Average monthly gross retirement pay and pension^c in zł:</i>	18
906,13	920,49	975,50	1035,11	1084,18	<i>from non-agricultural social security system</i>	19
					<i>farmers^d</i>	
MIESZKANIA						
DWELLINGS						
5655,5	5754,0	6016,7	6143,1	6459,8	<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>	
2164,6	2305,0	2465,6	2565,1	2709,0	<i>water-line (excluding main)</i>	20
3271,2	3427,9	3469,2	3541,4	3573,8	<i>sewerage</i>	21
					<i>gas-line</i>	22
					<i>Consumption in households:</i>	
					<i>water from water-line systems:</i>	
31,3	30,6	31,0	30,3	30,7	<i>in hm³</i>	23
31,0	30,3	30,7	30,0	30,4	<i>per capita in m³</i>	24
					<i>electricity^e in urban areas:</i>	
449,2	442,6	455,6	460,2	468,0	<i>in GW-h</i>	25
695,4	686,5	708,0	716,0	728,7	<i>per capita in kW-h</i>	26
					<i>gas from gas-line system:</i>	
119,4	126,1	126,7	128,1	143,2	<i>in hm³</i>	27
648,6	676,7	674,3	676,9	747,9	<i>per consumer in m³</i>	28

przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 działu „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 126. *b* Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. *c* Bez emerytur i rent wypłacanych bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. *d* Łącznie uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

in the numerator (and since 2003) - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, b Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the international agreements. c Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry under international agreements; excluding family and nursing benefits. d Including payments from the Social Insurance a one-off valorization payment for 2000. e Until 2004 excluding households, in which the main source of maintenance was

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.							
	Zasoby mieszkaniowe (do 2001 r. - zamieszkane; stan w dniu 31 XII):						
	mieszkania:						
1	w tysiącach	305,7	308,2	325,0	328,7	330,8	333,7
2	na 1000 ludności	298,6	305,5	322,2	325,9	327,8	330,7
3	izby na 1000 ludności	1111,6	1120,3	1211,8	1228,3	1237,6	1249,8
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
4	na 1000 ludności	19072,8	19263,7	21761,8	22156,8	22374,6	22648,2
5	przeciętna 1 mieszkania	62,9	63,1	67,5	68,0	68,3	68,5
	Mieszkania oddane do użytkowania:						
	mieszkania:						
6	w tysiącach	2,1	2,6	2,4	3,8	2,6	3,3
7	na 1000 ludności	2,1	2,6	2,4	3,8	2,5	3,3
8	izby na 1000 ludności	8,1	9,6	10,0	17,1	12,6	14,3
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
9	na 1000 ludności	178,2	206,9	222,2	405,8	296,8	321,1
10	przeciętna 1 mieszkania	85,0	80,0	94,3	106,7	116,6	98,4
EDUKACJA ^a I EDUCA							
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
11	podstawowych	87,9	84,6	81,0	77,5	74,1	70,8
12	gimnazjach	33,3	48,4	47,1	46,1	44,7	43,0
13	zasadniczych zawodowych ^c	17,1	10,7	8,0	6,3	6,9	6,7
14	liceach ogólnokształcących ^d	22,7	17,7	18,7	18,7	18,4	18,0
15	liceach profilowanych	x	x	3,1	5,8	8,4	7,5
16	technikach ^d	29,3	23,9	22,2	20,5	16,2	15,2
17	artystycznych ogólnokształcących ^e	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
18	policealnych	4,9	5,2	5,9	6,5	7,5	8,0
	Absolwenci szkół ^f w tys.:						
19	podstawowych	34,2 ^f	15,7	15,1	14,3	14,2	13,5
20	gimnazjów	x	x	15,8	15,3	14,9	14,3
21	zasadniczych zawodowych ^c	5,8	5,8	4,8	4,1	1,4	2,2
22	liceów ogólnokształcących	4,3	4,7	5,1	5,7	6,1	6,1
23	liceów profilowanych	x	x	x	x	x	2,4
24	techników	5,6	5,4	6,0	5,7	7,2	4,3
25	artystycznych ogólnokształcących ^e	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
26	policealnych	2,1	2,3	2,0	2,3	2,5	2,4
27	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych ^g na 1000 ludności	15,6	15,8	15,8	15,4	14,7	15,0
28	Studenci szkół wyższych ^h (stan w dniu 30 XI) w tys.	28,6	30,5	32,1	33,6	34,7	33,3
89	Absolwenci szkół wyższych ^h w tys.	5,1	5,5	6,4	6,7	6,9	7,0
30	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	7,7	9,3	9,5	10,4	9,8	9,4
31	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	2,6	2,4	2,5	2,5	2,6	2,4

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 191. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem przysposabiających do pracy, ^d - uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Dające ponadpodstawowych, od 2004 r. łącznie z absolwentami szkół ponadpodstawowych. ^h Bez szkół resortu obrony 2000/01 - z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 20 na str. 194.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 191. ^b Excluding schools for adults, excluding ^d - respectively supplementary schools: general secondary and technical secondary. ^e Leading to professional certification. since 2004 including graduates of upper secondary (post-primary) schools. ^h Excluding academies of the Ministry of 2000/01 schools year - from the calendar year; see general notes the chapter “Education”, item 20 on page 194.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
MIESZKANIA (dok.)						
DWELLINGS (cont.)						
					Dwellings stocks (until 2001 - inhabited; as of 31 XII):	
					dwellings:	
336,4	339,4	343,6	347,3	350,5	in thousands	1
333,5	336,5	340,5	343,8	346,7	per 1000 population	2
1262,0	1274,8	1291,8	1306,2	1318,8	rooms per 1000 population	3
					usable floor space of dwellings in m ² :	
22922,0	23226,1	23623,0	23959,6	24262,3	per 1000 population	4
68,7	69,0	69,4	69,7	70,0	average per dwelling	5
					Dwellings completed:	
					dwellings:	
2,9	3,2	4,3	3,7	3,3	in thousands	6
2,9	3,2	4,2	3,7	3,3	per 1000 population	7
12,7	13,9	17,7	16,0	14,0	rooms per 1000 population	8
					usable floor space of dwellings in m ² :	
289,7	330,7	410,4	365,3	328,6	per 1000 population	9
100,1	103,2	97,4	99,0	100,3	average per dwelling	10
WYCHOWANIE						
TION ^a						
					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thous.:	
					primary	11
67,4	63,9	61,4	59,4	57,6	lower secondary	12
41,4	39,5	37,7	35,8	34,0	basic vocational ^f	13
6,6	7,2	7,4	7,4	7,0	general secondary ^d	14
17,6	16,8	15,7	14,7	14,1	specialized secondary	15
5,9	3,8	2,1	1,1	0,5	technical secondary ^d	16
15,4	15,6	16,2	16,7	16,7	general art ^e	17
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	post-secondary	18
8,1	7,5	8,2	7,0	7,4	Graduates in schools ^b in thous.:	
					primary	19
12,9	12,3	11,6	10,9	10,5	lower secondary	20
14,0	13,3	12,7	11,9	11,5	basic vocational ^f	21
2,0	1,8	1,9	2,1	2,3	general secondary	22
5,7 ^d	5,7 ^d	5,7 ^d	5,4 ^d	5,2 ^d	specialized secondary	23
2,4	2,2	1,5	1,0	0,6	technical secondary	24
3,4	3,0 ^d	3,0 ^d	3,0 ^d	3,5 ^d	general art ^e	25
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	post-secondary	26
2,7	2,2	2,1	1,9	1,7	Graduates of upper secondary schools ^g per 1000 population	27
13,6	12,6	12,0	11,5	11,6	Students of higher education institutions ^h (as of 30 XI) in thous.	28
30,8	29,7	27,6	25,7	24,2	Graduates of higher education institutions ^h in thous.	29
7,1	7,6	6,9	7,1	6,9	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	30
7,9	6,6	6,8	7,5	7,9	Graduates of schools for adults in thous.	31
2,7	2,1	1,6	1,4	1,6		

szkół policealnych. *c, d* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z: *c* - szkołami specjalnymi uprawnienia zawodowe. *f* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI. *g* Do 2003 r. absolwenci szkół narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; absolwenci z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym

post-secondary schools. c, d Since 2004/05 school year including: *c* - special job-training schools, *f* Data included graduates 8 th class and 6 th class. *g* Until 2003 graduates of upper secondary (post-primary) schools, National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; graduates from the previous school year and in

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA ^a I EDUCA							
1	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	22,4	21,2	20,4	19,6	19,7	19,7
2	dzieci w tys.: w przedszkolach	21,4	19,8	19,3	18,9	19,0	19,0
3	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	4,3	4,0	4,1	4,1	4,2	4,0
4	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat.	440	424	430	439	455	470
OCHRONA ZDROWIA I HEALTH CARE AND							
5	Pracownicy medycy ^{bc} (stan w dniu 31 XII): lekarze	1786	1791	1785	1887	1807	1763
6	lekarze dentyści	168	262	313	432	208	419
7	pielęgniarki ^d	4641	4599	4632	4746	4549	4674
8	Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności.	46,1	45,1	47,6	46,9	46,2	42,9
9	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności. . .	1654,4	1558,7	1692,9	1731,1	1645,3	1603,0
10	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	189	184	171	279	266	291
11	Apteki ^e (stan w dniu 31 XII)	210	216	234	240	261	275
12	Liczba ludności na 1 aptekę	4802	4671	4309	4203	3867	3670
13	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: lekarskie	5,0	5,1	5,1	5,5	5,5	5,8
14	stomatologiczne	0,4	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6
15	Dzieci w żłobkach ^f (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	28,3	24,6	24,2	27,1	27,4	29,8
KULTURA. CULTURE.							
16	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	274	273	271	270	271	271
17	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3942	3926	3874	3890	3907	3949
18	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności . . .	206	205	209	209	205	202
19	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	4149	4246	4320	4217	4045	3879
20	na 1 czytelnika	20	21	21	20	20	19
21	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	1,5
22	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	149,8	149,2	147,9	157,2	167,0	173,5
23	Muzea (stan w dniu 31 XII)	14	14	14	14	14	14
24	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności . . .	149,9	144,8	135,6	163,0	177,9	168,4
25	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	22	20	22	20	18	18
26	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.	6,2	5,7	5,8	5,1	4,8	4,7
27	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	288,8	334,6	311,3	211,2	347,2	211,1
28	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: radiowi	258,4	258,0	261,3	257,3	263,3	263,5
29	telewizyjni	253,9	252,9	255,9	251,9	255,8	255,8
30	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	296	327	299	291	304	280
31	w tym hotele	38	45	46	53	52	52
32	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	193,9	188,0	178,1	179,6	200,7	177,8
33	Korzystający z noclegów na 1000 ludności.	474,0	469,8	497,1	498,0	524,2	537,4

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 191. ^b Od 2005 r. bez osób, dla których głównym z odbywającymi staż. ^d Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej,

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 191. ^b Since 2005 excluding persons for whom the interns. ^d Including master nurses. ^e Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.)						
TION ^a (cont.)						
19,9	20,1	20,9	22,2	23,8	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	1
19,5	20,3	21,1	22,3	24,0	children in thous.: in nursery schools	2
4,0	3,8	3,9	4,4	4,9	in pre-primary sections in primary schools	3
497	521	540	558	576	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	4
POMOC SPOŁECZNA						
SOCIAL WORK ACTIVITIES						
1731	1685	1736	1768	1789	Medical personnel ^{b,c} (as of 31 XII):	5
418	413	423	436	463	doctors	6
4640	4482	4474	4519	4430	dentists	7
					nurses ^d	8
42,0	42,8	44,1	43,1	41,5	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population	9
1615,2	1604,4	1652,9	1622,8	1630,1	In-patients in general hospitals per 10 thous population	10
387	409	418	456	461	Out-patient health care institutions (as of 31 XII)	11
293	297	291	288	296	Pharmacies ^e (as of 31 XII)	12
3442	3396	3467	3507	3404	Population per 1 pharmacy	13
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	14
6,2	6,2	6,5	6,0	5,8	doctors	15
0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	dentists	
31,2	33,8	36,3	34,9	37,6	Children in nurseries ^f (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	
TURYSTYKA						
TOURISM						
269	268	263	260	258	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	16
3967	3958	3900	3811	3790	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	17
194	184	180	179	178	Public library borrowers per 1000 population	18
					Public library loans in vol.:	19
3650	3508	3448	3513	3314	per 1000 population	20
19	19	19	20	19	per borrower	21
1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	22
143,0	164,6	455,6	600,0	430,6	Audience in theatres and music institutions per 1000 population	23
14	14	15	15	15	Museums (as of 31 XII)	24
160,3	176,5	159,6	164,6	159,9	Museum and exhibition visitors per 1000 population	25
17	14	14	13	11	Fixed cinemas (as of 31 XII)	26
4,6	4,1	5,1	4,9	4,2	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	27
294,2	249,4	592,4	917,1	873,0	Audience in fixed cinemas per 1000 population	28
238,6	230,2	217,8	208,9	207,1	Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	29
231,9	223,5	211,4	202,7	200,9	radio	30
					television	31
300	319	335	306	298	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	32
54	62	64	63	66	of which hotels	33
193,9	224,9	243,6	231,1	200,6	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	
563,6	644,2	697,6	604,6	619,3	Tourists accommodated per 1000 population	

miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie np. w szpitalach, w sanatoriach. f Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. c Including f Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I							
AGRICULTURE AND							
1	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	524,4	523,1	480,3 ^b	478,4	531,4	498,0
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %
3	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	291,8	289,6	248,0 ^b	241,6	296,0	304,1
	w tym w %:						
4	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	74,2	74,5	69,1 ^b	72,4	70,0	71,9
5	w tym: pszenica	21,0	20,9	22,5 ^b	18,9	20,5	20,7
6	żyto	20,6	20,0	18,2 ^b	17,5	17,9	17,9
7	ziemniaki	5,5	5,4	4,3 ^b	4,9	4,4	4,2
8	buraki cukrowe	1,2	1,1	0,9 ^b	0,8	1,1	1,2
	Zbiory w tys. t:						
9	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	480,6	655,1	541,6	332,8	744,1	679,2
10	w tym: pszenica	167,0	216,1	192,5	106,7	257,2	234,3
11	żyto	112,5	148,1	106,3	70,5	158,9	132,2
12	ziemniaki	319,8	310,8	226,4	197,4	262,8	239,9
13	buraki cukrowe	107,2	93,1	114,2	74,6	131,5	128,2
	Plony z 1 ha w dt:						
14	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	22,2	30,4	28,6	19,0	35,9	31,1
15	w tym: pszenica	27,2	35,7	34,5	23,3	42,4	37,2
16	żyto	18,7	25,5	23,5	16,7	30,0	24,3
17	ziemniaki	201	198	213	168	202	189
18	buraki cukrowe	317	295	490	364	399	365
	Zwierzęta gospodarskie:						
	bydło (stan w czerwcu):						
19	w tysiącach sztuk	80,2	68,5	73,2 ^b	70,2	65,1	69,5
20	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	15,4	13,1	15,2 ^b	15,2	12,7	14,5
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
21	w tysiącach sztuk	289,2	247,7	287,7 ^b	263,9	253,1	257,0
22	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt	55,6	47,4	59,9 ^b	57,1	49,5	53,5
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						
23	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	146,6	148,4	188,3	189,1	167,7	195,1
24	mleka krowiego w l	250,0	248,1	285,5	288,8	255,6	271,7
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^c :						
25	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	411,5	405,2	401,9	345,6	359,1	477,2
26	ziemniaki w kg	18,6	19,3	16,8	15,2	21,9	14,2
27	buraki cukrowe w kg	206,2	178,2	237,7	161,2	252,6	267,1
28	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w kg	113,4	122,9	153,9	153,7	141,2	161,9
29	mleko krowie w l	149,1	149,1	169,3	178,3	170,7	205,6
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ce} w kg:						
30	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	87,4	82,9	93,9	97,6	111,9	115,5
31	wapniowych	26,5	25,5	24,3	31,7	41,2	33,5

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych, w 2010 r. według siedziby przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^e W roku gospodarczym.

^a By administrative borders; excluding non-farm land, in 2010 by the land user. ^b Data of the Agricultural Census as non-farm land. ^d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO						
FORESTRY						
501,6	500,5	508,1	512,7	451,0 ^b	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha	1
.	92,9	93,1	92,7	90,5 ^b	of which in good agricultural condition in %	2
310,2	319,0	325,2	324,7	282,9 ^b	Sown area (as of June) in thous. ha	3
of which in %:						
70,8	69,5	70,5	68,7	.	basic cereals (including cereal mixed)	4
19,4	18,3	20,5	19,4	20,0 ^b	of which: wheat	5
16,9	17,1	17,0	16,4	15,0 ^b	rye	6
3,9	4,0	3,6	3,6	1,9 ^b	potatoes	7
1,0	1,0	0,5	0,6	0,3 ^b	sugar beets	8
Crop production in thous. t:						
447,5	633,5	558,5	808,8	.	basic cereals (including cereal mixed)	9
151,2	200,9	218,1	280,7	.	of which: wheat	10
92,7	130,3	117,1	150,1	.	rye	11
131,0	258,8	210,1	225,3	.	potatoes	12
98,9	141,8	57,1	94,8	.	sugar beets	13
Yields per 1 ha in dt:						
20,4	28,6	24,4	36,2	.	basic cereals (including cereal mixed)	14
25,1	34,4	32,8	44,6	.	of which: wheat	15
17,7	23,9	21,2	28,1	.	rye	16
108	204	177	191	.	potatoes	17
304	442	359	467	.	sugar beets	18
Livestock:						
cattle (as of June):						
67,5	71,7	72,0	61,9	70,0 ^b	in thousands heads	19
13,9	14,8	14,4	12,4	15,5 ^b	per 100 ha of agricultural land ^a in heads	20
pigs (end of July):						
228,4	203,0	173,2	181,1	164,9 ^b	in thousands heads	21
47,1	41,8	34,7	36,2	36,6 ^b	per 100 ha of agricultural land ^a in heads	22
Production per 1 ha of agricultural land ^a :						
211,5	226,9	193,3	179,4	237,0	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	23
264,6	261,0	268,1	237,8	244,0	cows' milk in l	24
Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :						
405,4	330,2	283,0	658,7	587,5	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	25
5,7	17,6	12,1	11,6	9,0	potatoes in kg	26
204,1	259,5	114,3	189,5	186,4	sugar beets in kg	27
168,2	182,2	164,9	153,3	202,3	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	28
190,7	170,6	172,7	187,5	216,3	cows' milk in l	29
Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^a in kg:						
116,2	124,4	140,4	120,4	.	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	30
35,7	42,2	40,7	36,4	.	lime	31

użytkownika. ^b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 i 30 VI 2010 r. ^c Do przeliczeń ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

of 20 V 2002 and 30 VI 2010. ^c Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding ^e In farming year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I AGRICULTURE AND							
1	Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	3,8	3,8	4,1 ^b	4,3	3,9	4,2 ^c
2	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.	692,2	693,6	694,5	698,8	701,8	702,4
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):							
3	w tysiącach hektarów.	672,7	673,7	674,3	678,5	681,4	681,6
4	na 1 mieszkańca w ha.	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
5	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %.	48,1	48,2	48,2	48,5	48,7	48,7
6	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	321,6	312,9	323,8	352,6	383,4	356,0
PRZE INDU							
Produkcja sprzedana przemysłu:							
7	w milionach złotych (ceny bieżące)	14811,9
8	2005 = 100 (ceny stałe)	100,0
9	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	225781
10	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	14677
BUDO CONST							
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):							
11	w milionach złotych.	605,9
12	na 1 mieszkańca w zł.	600
13	w tym sektor prywatny w % ogółem	91,7
TRANSPORT. TRANSPORT.							
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:							
14	w kilometrach	1210	915	915	915	950	985
15	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	8,7	6,5	6,5	6,5	6,8	7,0
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):							
16	w kilometrach	8164	7885	7812	7880	7985	8056
17	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	58,4	56,4	55,9	56,4	57,1	57,6
Samochody osobowe zarejestrowane:							
18	w tysiącach sztuk	270,3	272,6	285,1	290,4	327,3	347,6
19	na 1000 ludności	264	266	283	288	324	344
Placówki pocztowe ^e :							
20	w liczbach bezwzględnych	267	266	265	280	287	290
21	na 10 tys. ludności	2,6	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9
Telefoniczne łącza główne ^f :							
22	w tysiącach	278,9	288,8	324,9	336,2	340,3	333,7
23	na 1000 ludności	272,4	281,9	322,2	333,3	337,2	330,7

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospo-
d Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych,
^f Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^b Data of
works; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^e Until 2001 post offices and telecommunication

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) FORESTRY (cont.)						
.	4,2 ^c	4,7 ^c	4,7 ^c	4,5 ^{bc}	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^d in units	1
702,9	703,8	704,6	705,0	706,2	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	2
681,8	682,7	683,4	683,8	685,1	Forest areas (as of 31 XII): in thousands hectare	3
0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	per capita in ha	4
48,7	48,8	48,9	48,9	49,0	Forest cover (as of 31 XII) in %	5
360,3	385,0	361,4	374,7	376,1	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	6
MYSŁ STRY						
16159,2	18421,7	19127,3	21622,1	24597,2	Sold production of industry: in million zlotys (current prices)	7
106,3	118,0	127,5	138,0	161,7	2005 = 100 (constant prices)	8
232720	247586	249853	303997	343053	per employee in zl (current prices)	9
16024	18267	18963	21416	24337	per capita in zl (current prices)	10
WNICTWO RUCTION						
783,3	902,2	1323,1	1383,4	1257,2	Sales of construction and assembly production ^d (current prices): in million zlotys	11
777	895	1312	1370	1244	per capita in zl	12
97,1	97,0	#	#	#	of which private sector in % of total	13
ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII COMMUNICATIONS — as of 31 XII						
930	958	959	960	967	Railway lines operated - standard gauge: in kilometres	14
6,6	6,8	6,9	6,9	6,9	per 100 km ² of total areain km	15
8079	8277	8134	8174	8166	Hard surface public roads (urban and non-urban): in kilometres	16
57,8	59,2	58,2	58,5	58,4	per 100 km ² of total area in km	17
374,9	405,9	440,6	448,7	469,7	Registered passenger cars: in thousand units	18
372	402	437	444	465	per 1000 population	19
297	297	293	285	282	Post offices ^e : in absolute numbers	20
2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	per 10 thous. population	21
319,0	284,6	262,0	227,9	207,6	Fixed main line ^f : in thousands	22
316,3	282,2	259,7	225,7	205,4	per 1000 population	23

darstw rolnych. *b* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 i 30 VI 2010 r. *c* Stan w czerwcu. w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *e* Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych.

the Agricultural Census as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c As of June. d Realized by construction units - by place of performing service offices. f Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							HAN TRA
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
1	w milionach złotych	10022,6	10008,3	10122,8	10257,9	10606,1	9611,5
2	na 1 mieszkańca w zł.	9789	9770	10032	10177	10510	9524
3	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,7	13,0	12,7	$\frac{9,9}{12,4^a}$	10,9	10,4
4	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	88	79	80	101	93	97
5	Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	252	255	201	208	231	225
6	Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII)	78	77	76	71	73	76
							FINANSE PUBLIC
	Budżety gmin^b						
	Dochody:						
7	w milionach złotych	960,8	1025,2	1076,0	1116,8	1271,3	1507,4
8	na 1 mieszkańca w zł.	1257	1340	1409	1461	1663	1970
	Wydatki:						
9	w milionach złotych	994,2	1042,8	1070,2	1155,0	1294,7	1517,7
10	na 1 mieszkańca w zł.	1301	1363	1401	1511	1693	1983
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
11	w milionach złotych	512,8	553,5	541,9	494,0	524,8	620,1
12	na 1 mieszkańca w zł.	2103	2268	2219	2027	2146	2542
	Wydatki:						
13	w milionach złotych	522,5	570,4	540,5	489,1	524,6	619,9
14	na 1 mieszkańca w zł.	2142	2337	2213	2007	2146	2541
	Budżety powiatów						
	Dochody:						
15	w milionach złotych	397,2	453,5	407,8	357,0	428,9	479,5
16	na 1 mieszkańca w zł.	520	593	534	467	561	627
	Wydatki:						
17	w milionach złotych	402,2	461,9	422,8	378,1	433,6	477,6
18	na 1 mieszkańca w zł.	526	604	553	495	567	624
	Budżet województwa						
	Dochody:						
19	w milionach złotych	147,0	173,7	169,8	159,7	215,3	206,0
20	na 1 mieszkańca w zł.	146	172	168	158	213	204
	Wydatki:						
21	w milionach złotych	148,5	172,5	172,1	164,4	192,9	240,1
22	na 1 mieszkańca w zł.	147	171	171	163	191	238

^a W związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów, dane za 2003 r. podano w dwóch ujęciach: w liczniku – ust. 7 na str. 309. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the method of shop survey in 2004, the data for 2003 are presented in two approaches: in "Trade and catering", item 7 on page 309. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
DEL						
DE						
9827,0	11133,2	9143,7	9709,3	11135,2	Retail sales (current prices): in million zlotys	1
9745	11040	9065	9617	11017	per capita in zl	2
12,3	10,9	10,0	9,5	10,5	Shops (as of 31 XII) in thous.	3
82	93	101	106	97	Population (as of 31 XII) per shop	4
229	280	286	298	297	Catering establishments (as of 31 XII)	5
74	72	77	75	75	Permanent marketplaces (as of 31 XII)	6
PUBLICZNE						
FINANCE						
					Budgets of gminas^h	
					Revenue:	
1623,6	1802,3	1875,7	2011,8	2185,9	in million zlotys	7
2122	2356	2449	2623	2847	per capita in zl	8
					Expenditure:	
1697,0	1760,6	1891,4	2193,6	2529,1	in million zlotys	9
2218	2302	2470	2860	3294	per capita in zl	10
					Budgets of cities with powiat status	
					Revenue:	
665,2	839,3	793,7	862,3	885,3	in million zlotys	11
2733	3447	3269	3553	3644	per capita in zl	12
					Expenditure:	
731,3	755,7	826,8	983,0	1040,7	in million zlotys	13
3004	3104	3406	4050	4281	per capita in zl	14
					Budgets of powiats	
					Revenue:	
492,3	495,4	544,3	672,8	684,1	in million zlotys	15
643	648	711	877	891	per capita in zl	16
					Expenditure:	
529,0	503,8	548,5	716,4	750,6	in million zlotys	17
692	659	716	934	978	per capita in zl	18
					Budget of voivodship	
					Revenue:	
281,5	356,7	350,6	756,2	475,3	in million zlotys	19
279	354	348	749	470	per capita in zl	20
					Expenditure:	
307,9	334,5	340,1	777,4	513,4	in million zlotys	21
305	332	337	770	508	per capita in zl	22

porównywalne z 2004 r., w mianowniku – z latami poprzednimi; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”,

numerator – comparable with 2004, in denominator – comparable with previous years; see general notes in chapter powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INWESTYCJE. ŚRODKI INVESTMENTS. FIXED							
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
2	w milionach złotych	2627,9	2582,8	2478,3	2587,0	2752,8	3317,0
	na 1 mieszkańca w zł	2606	2560	2455	2567	2728	3287
3	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
4	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
5	przemysłu
6	budownictwa
7	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^a
8	transportu i gospodarki magazynowej
9	obsługi rynku nieruchomości ^a
9	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
10	w milionach złotych	32805,9	34384,3	37028,0	38376,9	40836,0	43097,2
	na 1 mieszkańca w zł	32530	34078	36727	38043	40465	42704
11	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
12	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
13	przemysłu
14	budownictwa
15	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^a
16	transportu i gospodarki magazynowej
17	obsługi rynku nieruchomości ^a
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b							
17	Ogółem: w tysiącach	87,9	92,8	95,6	97,3	99,0	102,1
18	na 1000 ludności	87,1	91,9	94,9	96,5	98,1	101,1
19	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:						
20	w tysiącach	19,1	21,0	21,6	22,7	24,0	24,7
	1999 = 100	110,7	121,7	124,8	131,5	138,9	142,9
21	w tym:						
22	przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
23	spółdzielnie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
24	spółki cywilne	7,3	6,9	6,4	6,2	6,1	6,1
25	spółki handlowe	4,5	4,9	5,3	5,4	5,8	6,1
26	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,9	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
27	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
28	w tysiącach	68,8	71,7	74,1	74,6	75,0	77,4
	1999 = 100	101,9	106,3	109,8	110,6	111,2	114,7
	na 1000 ludności	68,2	71,1	73,5	74,0	74,4	76,7
RACHUNKI REGIONAL							
29	Produkt krajowy brutto:						
30	w milionach złotych (ceny bieżące)
31	rok poprzedni = 100 (ceny stałe)
32	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)
33	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						
34	w milionach złotych
35	na 1 mieszkańca w zł
36	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						
37	w milionach złotych (nominalne)
38	rok poprzedni = 100 (realne)
39	na 1 mieszkańca w zł (nominalne)

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. ust. 12 na str. 348.

^b Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years. on page 348.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
TRWAŁE^a						
ASSETS^b						
3566,6	4567,2	4420,0	4422,6	7497,2	Investment outlays (current prices):	1
3537	4529	4382	4380	7418	in million zlotys	2
.	.	3,3	2,7	2,3	per capita in zł	2
.	.	35,1	39,4	26,4	Share in investment outlays (current prices) in %:	3
.	.	2,4	2,4	1,5	agriculture, forestry and fishing	3
.	.	8,8	9,0	4,3	industry	4
.	.	11,0	12,2	42,5	construction	5
.	.	19,6	13,7	8,3	trade; repair of motor vehicles	6
.	.				transportation and storage	7
.	.				real estate activities	8
46300,8	52512,6	54709,3	58442,3	61292,7	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current	9
45910	52071	54223	57861	60624	book-keeping prices):	10
.	.	5,5	5,3	5,2	in million zlotys	9
.	.	38,0	36,8	36,2	per capita in zł	10
.	.	1,8	1,2	1,4	Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII,	11
.	.	5,3	5,1	5,3	current book-keeping prices) in %:	12
.	.	17,6	17,1	17,2	agriculture, forestry and fishing	11
.	.	17,3	17,4	17,6	industry	12
.	.				construction	13
.	.				trade; repair of motor vehicles	14
.	.				transportation and storage	15
.	.				real estate activities	16
W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII						
IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII						
105,6	106,5	101,9	101,4	106,1	Total: in thousands	17
104,7	105,6	101,0	100,4	105,0	per 1000 population	18
25,5	26,0	26,3	26,9	27,8	Legal persons and organizational entities without legal	19
147,4	150,8	142,9	155,7	160,9	personality :	20
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	in thousands	19
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1999 = 100	20
6,1	6,1	5,9	5,9	6,0	of which:	21
6,3	6,6	6,8	7,1	7,4	state owned enterprises	21
2,4	2,5	2,6	2,7	2,7	co-operatives	22
					civil law partnerships	23
					commercial companies	24
					of which with foreign capital participation	25
80,1	80,4	75,6	74,5	78,3	Natural persons conducting economic activity:	26
118,7	119,2	112,1	110,5	116,1	in thousands	26
79,4	79,7	74,9	73,8	77,5	1999 = 100	27
					per 1000 population	28
REGIONALNE^c						
ACCOUNTS^c						
.	27473	28893	30358	.	Gross domestic product:	29
.	.	105,5	100,2	.	in million zlotys (current prices)	29
.	27242	28645	30068	.	previous year = 100 (constant prices)	30
.	24034	25292	26975	.	per capita in zł (current prices)	31
.	23832	25075	26718	.	Gross value added (current prices):	32
.	18139	19186	20022	.	in million zlotys	32
.	.	101,5	100,9	.	per capita in zł	33
.	17987	19022	19831	.	Gross nominal disposable income in the households	34
.	.			.	sector:	35
.	.			.	in million zlotys (nominal)	34
.	.			.	previous year = 100 (real)	35
.	.			.	per capita in zł (nominal)	36

^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”,

^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12

**DZIAŁ I
GEOGRAFIA**

**CHAPTER I
GEOGRAPHY**

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Dobiegniew	53°07'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Przewóz	51°21'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Gubin	14°32'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Wschowa	16°25'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°46'	195,8	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1°53'	129,5	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.
S o u r c e: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	13988	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.	939	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Niemcami	199	21,2	<i>with Germany</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
zachodniopomorskim	217	23,1	<i>zachodniopomorskie</i>
wielkopolskim	292	31,1	<i>wielkopolskie</i>
dolnośląskim	231	24,6	<i>dolnośląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.
S o u r c e: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above sea level in m	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Góra Żarska	Żary	226,9	Highest point - Góra Żarska
Najniżej położony punkt - Dno Doliny Odry	Kostrzyn nad Odrą	10,0	Lowest point - Dno Doliny Odry
Najwyżej położona miejscowość - Łaz	Żary	174,8	Highest located town - Łaz
Najniżej położona miejscowość - Jamno	Słońsk	12,5	Lowest located town - Jamno

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

Source: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecz- nienie w h Insolation in h	Średnie zachmurze- nie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a	
Gorzów Wlkp.	2000	10,1	606	2,4	1695	5,5
	2005	9,1	582	2,8	1885	5,1
	2009	9,2	586	2,7	1914	5,5
	2010	7,9	686	2,7	1772	5,6
Zielona Góra.	2000	10,1	757	2,8	1485	5,3
	2005	9,1	505	3,3	1873	4,9
	2009	9,2	580	3,1	1720	5,3
	2010	7,7	746	3,1	1707	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja gruntów wprowadziła od 2002 r. różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów, (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI - najniższą.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and use of voivodship land** is classified according to ownership ship and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils. In accordance with art. 12a, item 15 of the Law, a gmina council may also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” - jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych”- jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” -wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” - organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” - agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” -all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, water-works and workplaces).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory test conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities - supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e., not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

An amount of treated city and village sewage greater than sewage discharged with the sewage system may occur in the following cases:

- the sewage treatment plant receives sewage with a separate interceptor from a plant, or into the plant interceptor the domestic sewage from cities/villages is discharged;
- the plant interceptor fulfils the role of a sewage system, but it has not been taken over by entities doing water supply and sewage activity;
- the sewage is delivered to the sewage treatment plant;
- use of a method for specifying municipal sewage discharged with a sewage system, based mainly upon readings of water meters, taking the amount of sewage equal to amount of supplied water and information on flat amounts of the discharged sewage.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

N o t e. From 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning **the population using waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population connected to urban and rural waste water treatment plants. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of waste treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of waste treatment plant.

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o **odpadach** opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dnia 1 I 2002 r., a za lata 2000 I 2001 - na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act on Waste of 27 IV 2001 (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for years 2000 and 2001 - on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the quantity and types of waste concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważeniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „sieci obszarów Natura 2000”, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

8. Data on municipal waste concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include the part of the areas covered from 2005 within the “network of areas Natura 2000” which are located in the legally protected areas.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220 with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Nature reserves include areas having essential value of the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state - ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animal, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological arable land are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats or rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

10. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych, spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

11. Dane o nakładach na środki trwałe służące **ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

13. Podziału nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

10. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from: fees for the use of the natural environment (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or in to the ground), fines for transgressions of acceptable ecological standards, repayments of loans granted for investors; payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

11. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

13. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL.1 (5). STAN GEODEZYJNY ^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS ^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2011		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2010 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2010	SPECIFICATION
	w ha in ha	na 1 mieszkańca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca ^b w ha per capita ^b in ha		
Powierzchnia ogólna^c	1398920	1,39	1398788	1,38	1398788	1,38	-	Total area^c
w tym:								of which:
Użytki rolne	574384	0,57	571053	0,57	568949	0,56	-2104	Agricultural land
w tym:								of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	549239	0,54	546945	0,54	545027	0,54	-1918	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	15008	0,01	14499	0,01	14464	0,01	-35	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	713075	0,71	715518	0,71	716161	0,71	+643	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty zabudowane i zurbanizowane	58158	0,06	60038	0,06	61998	0,06	+1960	Built-up and urbanized areas
w tym:								of which:
tereny mieszkaniowe	7853	0,01	8271	0,01	8392	0,01	+121	residential areas
tereny przemysłowe	2496	0,00	2951	0,00	3021	0,00	+70	industrial areas
tereny komunikacyjne	37728	0,04	37546	0,04	39156	0,04	+1610	transport areas
użytki kopalne	895	0,00	731	0,00	729	0,00	-2	minerals
Grunty pod wodami powierzchniowymi	23665	0,02	24727	0,02	24964	0,02	+237	Lands under surface waters
płynącymi	20329	0,02	21543	0,02	21825	0,02	+282	flowing
stojącymi	3335	0,00	3184	0,00	3139	0,00	-45	standing
Nieuzytki	18438	0,02	17576	0,02	17454	0,02	-122	Wasteland

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 58. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004, 2009 i 2010. ^c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes, item 1 on page 58. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2004, 2009 and 2010. ^c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	118	160	137	103	GRAND TOTAL
	WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND				
Użytki rolne	23	57	41	36	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne:					mineral:
I-II	1	-	-	-	I-II
III	21	9	12	6	III
IV	1	38	29	23	IV
organiczne:					organic:
IV	-	1	-	4	IV
V-VI	-	9	-	3	V-VI
Inne grunty rolne	-	59	54	37	Other agricultural land
Grunty leśne	95	44	42	30	Forest land
	WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION				
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	6	54	73	55	Residential areas
Na tereny przemysłowe	4	37	6	1	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	104	29	3	7	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	2	26	8	8	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	2	-	-	Under reservoirs
Na inne cele	2	12	5	2	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. ^b Agricultural land of mineral and organic origin.

S o u r c e: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	1376	1234	1560	1538	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	905	756	880	823	devastated
zdegradowane	471	478	680	715	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	80	71	15	32	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	19	23	2	12	agricultural
leśne	32	19	13	18	forest
zagospodarowane	11	42	1	1	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	94,8	98,1	104,0	104,3	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) - z ujęć własnych	15,8	13,2	12,0	12,0	11,5	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) - from own intakes
wody: powierzchniowe	7,5	5,8	5,8	5,8	5,6	waters: surface
podziemne	8,3	7,5	6,2	6,2	5,9	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	23,6	32,0	40,0	40,0	38,3	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	55,4	52,8	52,0	52,3	50,2	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	4,3	4,4	3,8	3,7	3,5	waters: surface
podziemne	51,1	48,4	48,2	48,7	46,7	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	81,1	83,5	89,4	89,5	100,0	TOTAL
Przemysł	14,7	12,8	11,4	11,2	12,5	Industry
w tym na cele produkcyjne	11,0	9,7	9,7	9,4	10,5	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	23,6	32,0	40,0	40,0	44,6	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	42,8	38,7	38,0	38,4	42,9	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1622	1381	1356	1320	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1847	2297	2447	2468	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	23621	32052	40026	40010	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	3319	2466	1473	1179	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	2,0	1,8	1,1	0,9	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	20302	29586	38553	38831	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	11,0	12,8	15,8	15,7	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem do nawodnień ścieków .

^a With an area of at least 20 ha. ^b With an area of at least 10 ha. ^c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (11). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę Population ^a — in % of population using facilities — supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym non meeting sanitary requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100	85,9	14,1	below 100
100—1000	84,4	15,6	100 — 1000
1001—10000	100,0	-	1001— 10000
10001—100000	100,0	-	10001—100000

^a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR
INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	w odset- kach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	41,8	36,7	35,3	35,4	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	8,4	6,2	5,4	5,7	16,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	1,4	0,5	0,4	0,5	1,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	33,5	30,4	29,9	29,8	84,1	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	40,4	36,2	34,8	35,0	98,9	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	35,8	33,2	33,3	34,5	97,5	treated
mechanicznie	4,5	1,3	0,9	0,9	2,5	mechanically
chemicznie	0,6	1,1	0,7	1,0	2,9	chemically
biologicznie	10,4	11,1	11,0	11,7	33,1	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	20,2	19,7	20,7	20,9	59,0	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	4,6	3,0	1,5	0,5	1,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,6	0,3	0,2	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,0	2,7	1,3	0,5	1,4	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water.

TABL.9 (13). JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	101	100	85	83	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	54	43	35	34	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	38	37	29	30	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ..	34	35	29	30	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	2	-	-	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	16	6	6	4	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	47	57	50	49	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (14). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba 2000	51	14	7	28	2	Number
2005	47	13	6	26	2	
2009	31	6	2	22	1	
2010	34	7	4	22	1	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	86,7	45,2	7,8	18,2	15,4	Capacity in dam ³ /24h
2005	68,1	30,5	5,4	17,1	15,1	
2009	39,1	14,3	1,0	23,9	0,0	
2010	38,6	14,3	1,1	23,1	0,1	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a waste water treatment plants
Liczba 2000	84	7	-	60	17	Number
2005	90	2	-	63	25	
2009	99	1	-	65	33	
2010	98	2	-	67	29	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	220,8	14,5	-	52,6 ^b	153,7	Capacity in dam ³ /24h
2005	231,3	0,5	-	65,3 ^b	165,5	
2009	243,4	0,0	-	63,7 ^b	179,7	
2010	237,7	0,1	-	66,2^b	171,5	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem 2000	59,0	5,7	-	15,0	38,3	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
2005	64,0	0,6	-	19,3	44,1	
2009	67,4	0,0	-	20,0	47,4	
2010	68,4	0,0	-	20,5	47,8	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 60. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; from 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 60. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (15). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	60	56	51	70	<i>Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	40	32	24	33	<i>particulates</i>
gazowych	4	1	3	5	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	38	27	18	34	<i>particulates</i>
gazów	32	24	15	32	<i>gases</i>
emisji	60	53	44	64	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	4,8	2,8	1,4	1,4	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw ..	4,6	2,6	1,1	1,1	<i>of which particulate from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,0	32,9	26,1	28,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	6,0	5,2	2,9	3,0	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	13,4	24,3	20,2	21,6	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	3,1	2,9	2,5	2,7	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	112,5	126,7	105,4	117,3	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	1,6	0,0	0,1	0,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	95,9	97,9	98,7	98,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,4	0,0	0,3	0,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 12 (16). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklo- ny <i>Multicyclo- nes</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	183	29	70	6	24	27
TOTAL	2005	118	15	77	6	4	1
	2009	120	17	94	6	4	6
	2010	143	19	98	6	6	14
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	40	6	17	-	10	x
<i>low</i>	2005	7	-	8	-	-	x
	2009	11	-	68	1	-	x
	2010	11	-	23	1	-	x
średnia	2000	74	9	25	1	2	x
<i>moderate</i>	2005	53	7	59	1	-	x
	2009	53	4	17	1	-	x
	2010	62	6	66	1	-	x
wysoka	2000	69	14	28	5	12	x
<i>high</i>	2005	58	8	10	5	4	x
	2009	56	13	9	4	4	x
	2010	70	13	9	4	6	x
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW In dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	4807	946	2414	873	285	97
TOTAL	2005	4271	935	3308	778	105	19
	2009	4379	880	3432	1375	105	43
	2010	6223	927	3432	1375	219	218
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	1488	108	302	-	170	x
<i>low</i>	2005	441	-	200	-	-	x
	2009	374	-	2020	597	-	x
	2010	374	-	280	597	-	x
średnia	2000	1955	307	897	194	20	x
<i>moderate</i>	2005	1656	85	2762	194	-	x
	2009	1536	116	992	194	-	x
	2010	3383	163	2732	194	-	x
wysoka	2000	1364	531	1215	679	95	x
<i>high</i>	2005	2174	850	346	584	105	x
	2009	2469	764	420	584	105	x
	2010	2466	764	420	584	219	x

Tabl. 13 (17). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	40	45	54	58	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	864,5	515,9	730,0	914,3	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	749,2	369,6	479,0	705,5	recovered ^b
unieszkodliwione	111,3	129,4	181,3	138,5	treated
w tym składowane ^c	74,6	57,7	88,4	58,6	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	4,0	16,9	69,7	70,3	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi ^b	86,7	71,6	65,6	77,2	recovered ^b
unieszkodliwione	12,9	25,1	24,8	15,1	treated
w tym składowane ^c	8,6	11,2	12,1	6,4	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	0,4	3,3	9,6	7,7	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	2853,0	2559,6	2943,6	2663,2	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	0,4	1,8	-	-	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	53,3	54,5	50,2	45,0	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	0,4	2,1	-	0,2	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. ^b W 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d W 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. ^b In 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d In 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste land-filled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	914,3	705,5	2663,2	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania od- padów paleniskowych.....	38,7	11,4	2597,4	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla.....	0,4	0,4	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	10,8	10,6	-	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	w ha in ha				w % po- wierz- chni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivod- ship		na 1 miesz- kańcą w m ² per capita in m ²
OGÓŁEM^a	504456,6	549524,6	543502,1	543885,3	38,9	5380	TOTAL^a
Parki narodowe ^b	5568,3	13606,4	13642,8	13642,8	1,0	135	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b	6837,8	3402,6	3674,1	3674,1	0,3	36	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	61396,5	76313,5	76933,4	76933,4	5,5	761	Landscape parks ^{bc}
Obszary chronionego krajo- brazu ^c	414857,6	438577,9	436441,8	436441,8	31,2	4317	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumentacyjne.....	-	-	5,6	5,6	0,0	0	Documentation sites
Użytki ekologiczne.....	2182,3	3095,7	3021,4	3135,1	0,2	31	Ecological arable lands
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe.....	13614,4	14528,5	9783,0	10052,5	0,7	99	Landscape-nature complexes

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 16 (20). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha				
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	5568,3	4781,0	200,0	129,9	7372,0
TOTAL 2005	13606,4	4792,4	881,9	192,9	17274,9
. 2009	13642,8	4792,4	1059,5	306,1	17274,9
. 2010	13642,8	4792,4	1059,5	306,1	17274,9
Ujście Warty ^b	8074,0	81,7	681,9	-	10453,9
Drawieński ^b	5568,8	4710,7	377,6	306,1	6821,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^{bc} w ha Area ^{bc} in ha			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM 2000	66174,0	27199,7	14801,0	4707,9
TOTAL 2005	76915,9	37573,8	27854,2	5082,3
. 2009	77500,8	38468,1	27854,2	5082,3
. 2010	77500,8	38468,1	27854,2	5082,3
Ujście Warty	18734,0	1161,7	13201,0	1205,0
Łuk Mużakowa	18200,0	10614,0	5779,0	625,0
Barlinecko-Gorzowski	12142,8	8665,2	1065,0	1021,6
Pszczewski	9300,0	5984,2	2184,2	1095,1
Krzeseński	8546,0	3547,0	4392,0	571,0
Łagowski	4929,0	3216,0	1149,0	381,6
Gryżyński	2755,0	2386,0	84,0	183,0
Przemęcki ^c	2894,0	2894,0	-	-

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 18 (22). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	rezerwatów reserves			
			ściśle strictly protected ^a	częściowych partially protected ^b		
		w ha	in ha			
OGÓŁEM	2000	53	6837,8	759,0	6078,8	TOTAL
	2005	52	3402,6	77,0	3325,6	
	2009	59	3674,1	77,0	3597,1	
	2010	59	3674,1	77,0	3597,1	
Faunistyczne	6	532,9	50,7	482,2	Fauna	
Leśne	32	1804,7	-	1804,7	Forest	
Torfowiskowe	11	576,0	26,3	549,7	Peat-bog	
Florystyczne	4	544,3	-	544,3	Flora	
Wodne	4	125,0	-	125,0	Water	
Stepowe	2	91,2	-	91,2	Steppe	

^a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. ^b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. ^b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (23). POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		pojedyncze drzewa individual trees	grupy drzew tree clusters	glazy narzutowe erratic boulders	aleje alleys	
OGÓŁEM	2000	1641	1332	209	39	23
TOTAL	2005	1785	1443	235	40	28
	2009	1166	952	142	30	24
	2010	1236	1002	156	36	23

TABL. 20 (24). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono		SPECIFICATION	
	Administred	Wpłynęło		
	w tys. zł	in thous. zł		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS</i>				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	2000	18686,6	20412,1	Payments for use of natural environment
	2005	.	21674,8	
	2009	.	33536,8	
	2010	.	34288,7	
w tym:				<i>of which:</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	9594,4	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	10551,8	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarka odpadami	13408,0	<i>Waste management</i>
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	1574,0	310,6	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	1914,8	91,6	
	2009	295,8	138,2	
	2010	6020,3	67,3	
w tym za przekroczenie:				<i>of which for exceeding:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		5933,9	14,6	<i>Norms of discharging waste water into waters and into the ground</i>
Dopuszczalnego poziomu dźwięku		5,5	2,6	<i>Acceptable sound level</i>
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH <i>AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND</i>				
O G Ó Ł E M - opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	1305,8	1607,7	T O T A L - payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	1497,2	1506,6	
	2009	1540,4	1854,4	
	2010	950,7	1092,8	
w tym:				<i>of which:</i>
Roczne		883,1	899,8	<i>Annual</i>
Jednorazowe należności		31,7	22,4	<i>One-time payments</i>

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych - dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management - data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund - data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w tys. zł			w	
	in thous. zł			odsetkach	
				in	
				percent	
O G Ó Ł E M	22161,2	14882,6	19347,4	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1644,3	2041,1	1829,7	9,4	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	16908,5	11018,9	15397,6	79,6	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Gospodarka odpadami	202,6	4,5	461,6	2,4	<i>Waste management</i>
Pozostałe	3405,8	1818,1	1658,5	8,6	<i>Others</i>

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (26). **NAKLĄDY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	144382,3	154368,2	275174,3	232667,0	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	23591,2	29535,0	110222,8	29547,1	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	15045,3	19341,4	81652,6	14028,3	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	105542,7	102779,5	150770,4	187798,1	Waste water management and protection of waters
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych	38740,1	17328,5	17868,4	50328,1	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	63377,0	73019,5	130136,6	135940,6	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	14231,8	19062,7	10539,2	9133,1	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	822,6	792,6	1913,9	667,7	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	623,1	276,6	1697,5	580,0	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	3700,3	974,2	461,7	6413,5	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	744,4	70,0	391,8	324,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji	200,0	468,8	1212,6	-	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	52104,4	37547,5	76972,2	136145,5	Water management
wydatki na:					<i>expenditures on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody	19722,7	22508,4	44972,1	36762,2	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	2587,4	3175,0	16481,8	9606,6	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	88,1	3195,5	8150,4	80451,7	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1299,0	1348,6	218,9	4921,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	28407,2	7320,0	7149,0	4404,0	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	2642	14059	150	506	particulates
gazowych	2102	-	-	344	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprawadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	148,8	156,1	93,5	157,1	waste water
wody opadowe	6,7	18,1	23,9	28,4	waste water basins
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	12	2	1	3	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	10	2	-	3	of which municipal
mechaniczne	9	-	1	1	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	2	-	2	biological (excluding fermentation tanks)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	37160	53	6650	1503	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	31804	53	50	1503	of which municipal
mechanicznych	17960	-	6650	150	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	19200	53	-	1353	biological (excluding fermentation tanks)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pretreatment plants:
obiekty	9	-	1	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	5658	-	12	-	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych w ha	2,4	-	5,0	-	Reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land in ha
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	6010	11524	5778	1686	Capacity of water intakes ^a in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	2190	2040	3940	2748	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	135,2	157,2	111,8	108,6	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	2	-	-	-	facilities
pojemność w tys. m ³	13,9	-	-	-	capacity in thous. m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	16,6	23,6	1,0	20,0	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	4,6	-	-	4,0	Flood embankments in km

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,

CHAPTER III ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010.

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,

- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
 - b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty).
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
 - b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
 - c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urzędzeń wodnych).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.
- *territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*
 - b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).*
- 2) **Local self-government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
 - *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
 - b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
 - c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*
- 3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (28). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty	11	12	12	12	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	2	2	2	2	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy ^a	83	83	83	83	<i>Gminas^a</i>
miejskie	9	9	9	9	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	33	33	33	33	<i>urban-rural</i>
wiejskie	41	41	41	41	<i>rural</i>
Miasta	42	42	42	42	<i>Towns</i>

^a W tym 2 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.TABL. 2 (29). **GMINY W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		poniżej 20,0 km ² <i>below</i> 20,0 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>300,0</i> <i>km²</i> <i>and</i> <i>more</i>
O G Ó Ł E M <i>T O T A L</i>	83^a	1	6	17	11	23	11	6	8
Poniżej 5000 <i>Below</i>	27	1	1	8	8	5	4	-	-
5000—7499	26	-	-	6	3	10	2	2	3
7500—9999	6	-	-	1	-	4	-	1	-
10000—14999	4	-	-	-	-	-	-	3	1
15000—19999	10	-	2	-	-	3	2	-	3
20000—39999	8	-	3	-	-	1	3	-	1
100000 i więcej <i>and more</i>	2	-	-	2	-	-	-	-	-

^a W tym 2 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (30). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.**
 Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010
 As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area			
		poniżej 500,0 km ² <i>below 500,0 km²</i>	500,0—999,9	1000,0—1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>1500,0 km² and more</i>
OGÓŁEM	14	2	4	7	1
<i>TOTAL</i>					
Poniżej 50000	4	-	2	2	-
<i>Below</i>					
50000—74999	4	-	1	3	-
75000—99999	4	-	1	2	1
100000 i więcej	2	2	-	-	-
<i>and more</i>					

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.**
 Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	1258	50	214	30	TOTAL
W tym kobiety	375	9	41	7	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

29 lat i mniej	81	2	6	-	<i>29 and less</i>
30—39.	233	11	21	2	<i>30—39</i>
40—59.	767	26	149	24	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.	177	11	38	4	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2009 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2009 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	487	46	156	27	Tertiary
Policealne	33	-	6	-	Post-secondary
Średnie	513	3	43	3	Secondary
Zasadnicze zawodowe . .	205	1	8	-	Basic vocational
Podstawowe i pozostałe . .	20	-	1	-	Primary and others

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

BY OCCUPATIONAL GROUPS

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	90	17	98	18	Public government representatives, senior officials and managers
Specjaliści	300	30	51	6	Professionals
Technicy i inny średni personel	199	2	12	1	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	110	-	22	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	182	1	7	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	165	-	8	4	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	85	-	2	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	35	-	2	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	15	-	-	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	27	-	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	50	-	12	1	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE				
AVERAGE EMPLOYMENT				
O G Ó Ł E M	10907	11764	12052	T O T A L
w tym:				of which:
Administracja państwowa	4650	4244	4250	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	6226	7481	7758	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	4390	4814	5016	gminas and cities with powiat status
powiaty	1514	1705	1740	powiats
województwo	322	962	1002	voivodship

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w złAVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł

O G Ó Ł E M	2746,47	3514,75	3676,37	T O T A L
w tym:				of which:
Administracja państwowa	3107,12	4009,21	4139,68	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2468,41	3222,96	3413,81	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	2566,27	3292,78	3382,12	gminas and cities with powiat status
powiaty	2132,18	2972,51	3266,29	powiats
województwo	2717,42	3317,57	3828,68	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 161.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 161.

DZIAŁ IV
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

CHAPTER IV
PUBLIC SAFETY. JUSTICE

Uwagi ogólne

General notes

1. W dziale prezentuje się dane statystyczne:

- o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
- o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

1. The chapter, statistical data are presented:

- concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in co-operation with the Ministry of Justice,
- concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

2. In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by public prosecutor, moreover every revenue-related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor’s offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. Data on ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Treasury Penal Code (the Law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments; uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific laws.

5. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

6. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

7. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze.

8. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami), sprawy zawieszane od dnia 1 I 2004 r. nie są już traktowane jako załatwione.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób. Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

9. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,

5. The rate of detectability of the delinquents is the proportion between the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

6. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases.

8. A resolved case is a case with regard to which: a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice of 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer treated as finished.

A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons. The number of cases for hearing is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

9. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13-17,

- wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
 - 4) w związku z leczeniem narkomanów;
 - 5) w sprawie kontroli umieszczenia w zakładach leczenia psychiatrycznego.
- *execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;*
 - 4) *compulsory treatment of drug addicts;*
 - 5) *supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.*

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2002 Nr 11, poz. 109, z późniejszymi zmianami).

10. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

11. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych - wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2002 No. 11, item 109, with later amendments).

10. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

11. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in The National Judicial Register (registration courts).

TABL. 1 (33). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	41833	39483	37395	39230	T O T A L
miasta	33509	30519	28071	29021	urban areas
wieś	8324	8964	9324	10209	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1140	1049	1073	1153	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo - art. 148 Kk.	62	27	27	27	homicide - Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu - art. 156 i 157 Kk	567	460	521	546	damage to health - Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu - art. 158 i 159 Kk.	470	497	443	448	participation in violence or assault - Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	652	7351	7489	6633	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego - art. 178a Kk ^a	x	6775	7031	6239	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant - Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1747	1470	1367	1561	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	165	241	261	227	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie - art. 197 Kk	91	65	65	51	of which rape - Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.	2212	900	1109	1122	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną - art. 207 Kk.	799	642	621	572	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person - Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	25	65	214	541	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego . . .	587	1013	1481	1365	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego - art. 222 i 223 Kk	98	124	175	179	infringins bodily inviolability or active assault on a public official - Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych - art. 224 Kk.	151	211	175	167	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties - Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP - art. 226 Kk.	259	458	418	523	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland - Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne - art. 228-231 Kk	68	215	706	506	corruption - Art. 228-231 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	374	1073	1623	1889	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu . . .	327	271	337	345	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	3127	1777	1841	1637	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	28667	19781	16262	17716	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy - art. 278 Kk	9701	7983	5807	6036	<i>property theft - Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	2280	1007	485	465	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu - art. 289 Kk	426	252	200	194	<i>wilful short-term theft of automobile - Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem - art. 279 Kk . .	11760	5109	3739	4114	<i>burglary - Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój - art. 280 Kk	931	498	343	374	<i>robbery - Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza - art. 281 Kk . . .	51	43	45	36	<i>theft with assault - Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze - art. 282 Kk	162	107	89	283	<i>criminal coercion - Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo - art. 286 i 287 Kk	2624	2282	2137	2628	<i>fraud - Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu . .	466	525	777	678	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	432	254	231	255	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	85	92	41	30	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	235	404	137	204	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	678	2616	2489	3033	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	266	125	78	193	<i>Treasury crimes - Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	69	60	35	55	<i>of which excise</i>

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters.

TABL. 2 (34). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	57,2	70,0	75,9	76,1	T O T A L
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu		87,7	85,1	87,8	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji		99,0	99,0	99,4	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania		94,0	96,0	96,3	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		93,4	92,0	93,0	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece		99,8	99,6	100,0	Against the family and custody
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej		90,8	89,7	97,2	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu		46,3	51,0	53,1	Against property

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters.

TABL. 3 (35). **SPRAWY RODZINNE W 2010 R.**
FAMILY CASES IN 2010

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH DISTRICTS OF REGIONAL COURTS	Ogółem Total	Sprawy załatwione Cases resolved										
		o rozwód by divorce	o separację by separation	o alimenty by alimony	nieletnich ^a concerning juveniles ^a							
					w postępowaniu wyjaśniającym in investigation proceedings		na posiedzeniu lub rozprawie ^b at session or hearing ^b					
					w związku z involving							
demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts	demoralizacją demoralization	czynami karalnymi punishable acts									
O G Ó Ł E M	14337	3019	201	4845	1343	2812	800	1317				
T O T A L												
Okręgi: Districts:												
gorzowski	5599	1162	79	1767	627	1059	408	497				
zielonogórski	8738	1857	122	3078	716	1753	392	820				

^a Dane dotyczą osób. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	11268	21053	16332	18838	T O T A L
w tym mężczyźni	10175	19004	15142	17345	of which men
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	804	1975	1512	1954	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo - art. 148 Kk.	22	20	6	24	homicide - Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójkę lub pobiciu - art. 156, 157, 158 i 159 Kk	598	870	599	719	damage to health, participation in violence or assault - Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości	488	631	469	549	Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie - art. 197 Kk	37	48	35	28	of which rape - Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.	1521	713	682	998	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną - art. 207 Kk.	492	494	449	478	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person - Art. 207 Criminal Code
Przeciwko mieniu	4547	6472	4317	5141	Against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy - art. 278 Kk	1067	2068	1292	1662	property theft - Art. 278 Criminal Code
kradzież z włamaniem - art. 279 Kk	1482	1248	604	739	burglary - Art. 279 Criminal Code
rozbój - art. 280 Kk.	336	278	205	215	robbery - Art. 280 Criminal Code

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (37). **W PŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2010 R.**
INCOMING CASES IN COMMON COURTS IN 2010

A. SPRAWY W SĄDACH REJONOWYCH
 CASES IN THE DISTRICT COURTS

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH DISTRICTS OF REGIONAL COURTS	Ogółem Grand total	W tym sprawy Of which cases								
		karne z aktami oskarżenia criminal with bills of indictment	o wykroczenia z wnioskami o ukaranie concerning petty offences with motions for punishment	pozostałe karne i o wykroczenia ^a other criminal and concerning petty offences ^a	cywilne civil		gospodarcze ^b commercial ^b	rodzinne family	z zakresu prawa pracy labour law	z zakresu ubezpieczeń społecznych to social security law
					razem total	w tym wie czysto-księgowo ^c of which involving real estate registry ^c				
O G Ó Ł E M	341885	21771	20643	42439	183965	87021	10729	47085	3334	761
T O T A L										
Okręgi: Districts:										
gorzowski	123595	8167	6104	15906	72753	35766	4413	14485	1352	415
zielonogórski	218290	13604	14539	26533	111212	51255	6316	32600	1982	346

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze zbiorami dokumentów.

^a Including case of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including collections of documents.

TABL. 5 (37). WPLYW SPRAW ^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2010 R. (dok.)INCOMING CASES ^a IN COMMON COURTS IN 2009 (cont.)

B. SPRAWY W SĄDACH OKRĘGOWYCH

CASES IN THE REGIONAL COURTS

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH <i>DISTRICTS OF REGIONAL COURTS</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sprawy <i>Of which cases</i>					
		karne z aktami oskarżenia <i>criminal with bills of indictment</i>	pozostałe karne i o wykroczenia ^a <i>other criminal and concerning petty offences^d</i>	cywilne ^b <i>civil ^b</i>	gospodarcze ^c <i>commercial ^c</i>	z zakresu prawa pracy <i>labour law</i>	z zakresu ubezpieczeń społecznych <i>to social security law</i>
OGÓŁEM ... TOTAL	31457	456	14703	7858	578	490	7259
Okręgi: Districts:							
gorzowski ..	11563	173	5973	3304	x	200	1839
zielonogórski	19894	283	8730	4554	578	290	5420

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód). ^c W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including case of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other than substantive law. ^b Including family cases (i.a. divorces). ^c Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (38). PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM W ZIELONEJ GÓRZE

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER IN ZIELONA GÓRA

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców				Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	16	2	1	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	1	1	1	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^a	8	7	5	Professional organizations of farmers ^a
Spółdzielnie	289	295	302	Co-operatives
Spółki handlowe	3194	4281	4550	Commercial companies
w tym z ograniczoną odpowiedzialnością	2661	3630	3893	of which limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej				Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities
Stowarzyszenia zwykłe ^b	996	1404	1485	Associations ^b
Związki zawodowe	140	161	162	Trade Unions
Izby gospodarcze	5	5	6	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych	5448	19776	21831	Register of Insolvent Debtors

^a Prowadzące działalność gospodarczą. ^b Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

Uwaga. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Conducting economic activity. ^b Excluding physical education associations and sport associations.

Note. Register also included other entities.

Source: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji - o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego - o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów - o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.;
- 5) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r.

2. **Dane o ludności** za 2000 r. (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano, przyjmując jako bazę wyjściową wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, metodą bilansową (według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.).

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 - for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
- 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of courts - regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces;
- 5) results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002.

2. **Data about population** for 2000 (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled, using the results of the Population and Housing Census 2002, using balance method (by the administrative division valid as of 31 XII 2002).

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18-44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni - 45-64 lata, kobiety - 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

3. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages - according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations - according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons - residence of husband is used);
- divorces - according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births - according to the mother's place of permanent residence;
- deaths - according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ - wymeldowania z pobytu stałego.

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, outflow - registration of departure from permanent residence.

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (39). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	1008313	1009192	1009621	1010705	T O T A L
mężczyźni	490274	489599	489287	489764	males
kobiety	518039	519593	520334	520941	females
Miasta	652385	647558	642716	642282	Urban areas
Wieś	355928	361634	366905	368423	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	1008472	1009198	1010047	1011024	T O T A L
mężczyźni	490259	489688	489461	490023	males
kobiety	518213	519510	520586	521001	females
Miasta	652041	647054	642494	641695	Urban areas
Wieś	356431	362144	367553	369329	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn ...	106	106	106	106	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	64,7	64,1	63,6	63,5	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	72	72	72	72	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (40). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2009	2010					
				ogółem grand total	w tym męż- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
O G Ó Ł E M . . .	1008472	1009198	1010047	1011024	490023	641695	305719	369329	184304
T O T A L									
0—2 lata . . .	30883	28948	33538	33790	17312	20683	10564	13107	6748
3—6	47445	39295	39073	40676	20922	25011	12823	15665	8099
7—12	87166	70772	60670	58767	30114	34516	17685	24251	12429
13—15	51993	42841	35857	34266	17595	19901	10252	14365	7343
16—18	58044	47030	40903	39204	19941	23334	11885	15870	8056
19—24	102699	109357	94982	90973	46276	55223	27892	35750	18384
25—29	73528	84650	90139	90709	46213	57728	29056	32981	17157
30—34	60932	72176	81252	82821	42194	54381	27370	28440	14824
35—39	66137	59886	68424	70990	36070	44959	22574	26031	13496
40—44	85564	65216	58772	59013	29731	36378	17966	22635	11765
45—49	86131	83877	66813	63913	31730	39602	19210	24311	12520
50—54	72559	83688	84298	81272	39614	52422	24638	28850	14976
55—59	36394	69628	78431	80052	38178	53483	24438	26569	13740
60—64	39479	34019	57902	65158	30597	44666	20433	20492	10164
65—69	38243	35802	31610	30985	13260	21322	8984	9663	4276
70—74	32934	32866	31819	31288	12109	21376	8108	9912	4001
75—79	22706	26119	26800	26688	9381	17749	6321	8939	3060
80 lat i więcej and more	15635	23028	28764	30459	8786	18961	5520	11498	3266

TABL. 3 (41). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1008472	1009198	1010047	1011024	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym ..	256819	212814	195777	193050	Pre-working age
mężczyźni	130951	108832	100210	98906	males
kobiety	125868	103982	95567	94144	females
Miasta	156706	126821	116817	115319	Urban areas
mężczyźni	79960	64867	59806	59075	males
kobiety	76746	61954	57011	56244	females
Wieś	100113	85993	78960	77731	Rural areas
mężczyźni	50991	43965	40404	39831	males
kobiety	49122	42028	38556	37900	females
W wieku produkcyjnym	619906	659796	664562	663993	Working age
mężczyźni	318543	337666	345992	347581	males
kobiety	301363	322130	318570	316412	females
Miasta	411862	430930	425386	422735	Urban areas
mężczyźni	207002	216167	217702	217711	males
kobiety	204860	214763	207684	205024	females
Wieś	208044	228866	239176	241258	Rural areas
mężczyźni	111541	121499	128290	129870	males
kobiety	96503	107367	110886	111388	females
W wieku poprodukcyjnym	131747	136588	149708	153981	Post-working age
mężczyźni	40765	43190	43259	43536	males
kobiety	90982	93398	106449	110445	females
Miasta	83473	89303	100291	103641	Urban areas
mężczyźni	25450	27948	28558	28933	males
kobiety	58023	61355	71733	74708	females
Wieś	48274	47285	49417	50340	Rural areas
mężczyźni	15315	15242	14701	14603	males
kobiety	32959	32043	34716	35737	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	63	53	52	52	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	54	45	41	41	Males
Kobiety	72	61	63	65	Females

TABL. 4 (42). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
O G Ó Ł E M	1010,2	1007,6	999,2	983,6	963,6	T O T A L
mężczyźni	488,8	487,3	482,9	474,9	465,2	males
kobiety	521,4	520,3	516,3	508,7	498,4	females
Miasta	634,8	629,5	621,4	608,6	593,3	Urban areas
mężczyźni	301,7	298,9	294,9	288,7	281,6	males
kobiety	333,1	330,6	326,5	319,9	311,7	females
Wieś	375,4	378,1	377,8	375,0	370,3	Rural areas
mężczyźni	187,1	188,4	188,0	186,2	183,6	males
kobiety	188,3	189,7	189,8	188,8	186,7	females
W wieku przedprodukcyjnym	188,6	190,5	186,2	169,7	152,8	Pre-working age
mężczyźni	97,0	98,0	95,9	87,4	78,7	males
kobiety	91,6	92,5	90,3	82,3	74,1	females
Miasta	113,5	115,6	113,3	103,5	93,4	Urban areas
mężczyźni	58,4	59,5	58,4	53,3	48,1	males
kobiety	55,1	56,1	54,9	50,2	45,3	females
Wieś	75,1	74,9	72,9	66,2	59,4	Rural areas
mężczyźni	38,6	38,5	37,5	34,1	30,6	males
kobiety	36,5	36,4	35,4	32,1	28,8	females
W wieku produkcyjnym	635,2	597,7	573,3	566,4	555,3	Working age
mężczyźni	335,4	317,4	302,1	298,3	296,0	males
kobiety	299,8	280,3	271,2	268,1	259,3	females
Miasta	393,9	365,2	348,4	343,3	335,8	Urban areas
mężczyźni	205,5	191,8	181,4	178,6	176,9	males
kobiety	188,4	173,4	167,0	164,7	158,9	females
Wieś	241,3	232,5	224,9	223,1	219,5	Rural areas
mężczyźni	130,0	125,6	120,7	119,7	119,1	males
kobiety	111,3	106,9	104,2	103,4	100,4	females
W wieku poprodukcyjnym	186,4	219,4	239,7	247,5	255,5	Post-working age
mężczyźni	56,4	71,9	84,9	89,2	90,5	males
kobiety	130,0	147,5	154,8	158,3	165,0	females
Miasta	127,4	148,7	159,6	161,8	164,1	Urban areas
mężczyźni	37,9	47,6	55,1	56,8	56,6	males
kobiety	89,5	101,1	104,5	105,0	107,5	females
Wieś	59,0	70,7	80,1	85,7	91,4	Rural areas
mężczyźni	18,5	24,3	29,8	32,4	33,9	males
kobiety	40,5	46,4	50,3	53,3	57,5	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	59	69	74	74	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46	54	60	59	57	Males
Kobiety	74	86	90	90	92	Females

TABL. 5 (43). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM			
2005	42	647054	64,1
2009	42	642494	63,6
2010	42	641695	63,5
Poniżej 2000	2	3281	0,3
<i>Below</i>			
2000 — 4999	16	55401	5,5
5000 — 9999	5	33031	3,3
10000 — 19999	13	180574	17,9
20000 — 49999	4	126315	12,5
50000 i więcej	2	243093	24,0
<i>and more</i>			

TABL. 6 (44). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM			
2005	74	362144	35,9
2009	74	367553	36,4
2010	74	369329	36,5
Poniżej 2000	3	3944	0,4
<i>Below</i>			
2000 — 4999	41	144508	14,3
5000 — 6999	17	104316	10,3
7000 — 9999	11	87037	8,6
10000 i więcej	2	29524	2,9
<i>and more</i>			

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (45). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone Ruled separa- tions	Rozwo- dy Divor- ces	Uro- dzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przy- rost natural- ny Natural incre- ase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemo- włą- włąt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	5327	3424	51	1537	10012	8894	86	1118
TOTAL	2005	4920	3130	329	2567	9915	9135	61	780
	2009	6621	4136	62	1968	11499	9780	72	1719
	2010	5926	3549	56	1937	10939	9488	59	1451
Miasta.....	2000	3465	2146	43	1251	5994	5462	60	532
Urban areas	2005	3210	1937	250	2005	6086	5674	38	412
	2009	4287	2608	54	1538	7086	6263	51	823
	2010	3862	2254	45	1493	6646	5905	30	741
Wieś.....	2000	1862	1278	8	286	4018	3432	26	586
Rural areas	2005	1710	1193	79	562	3829	3461	23	368
	2009	2334	1528	8	430	4413	3517	21	896
	2010	2064	1295	11	444	4293	3583	29	710

NA 1000 LUDNOŚCI^b
PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2000	5,28	3,39	5,05	1,52	9,92	8,81	8,59	1,11
TOTAL	2005	4,87	3,10	32,58	2,54	9,82	9,05	6,15	0,77
	2009	6,55	4,09	6,13	1,95	11,37	9,67	6,26	1,70
	2010	5,85	3,50	5,53	1,91	10,80	9,37	5,39	1,43
Miasta.....	2000	5,32	3,30	6,61	1,92	9,21	8,39	10,01	0,82
Urban areas	2005	4,97	3,00	38,70	3,10	9,42	8,78	6,24	0,64
	2009	6,68	4,07	8,42	2,40	11,05	9,76	7,20	1,28
	2010	6,02	3,52	7,02	2,33	10,37	9,21	4,51	1,16
Wieś.....	2000	5,20	3,57	2,23	0,80	11,22	9,59	6,47	1,64
Rural areas	2005	4,70	3,28	21,71	1,55	10,52	9,51	6,01	1,01
	2009	6,31	4,13	2,16	1,16	11,93	9,51	4,76	2,42
	2010	5,56	3,49	2,96	1,20	11,55	9,64	6,76	1,91

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku separacji - na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt - na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations - data are presented per 100 thous. population; infant deaths - per 1000 live births.

TABL. 8 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>	
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>			
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
OGÓŁEM...	2005	4920	6705	30,0	3015	1123	2567	11,5	-1857
TOTAL	2009	6621	6061	27,0	2985	1108	1968	8,8	436
	2010	5926	5945	26,5	2907	1101	1937	8,6	-115
Miasta.....	2005	3210	4622	31,9	1887	730	2005	13,9	-1758
<i>Urban areas</i>	2009	4287	4209	29,6	1923	748	1538	10,8	-378
	2010	3862	4029	28,7	1832	704	1493	10,6	-1615
Wieś.....	2005	1710	2083	26,4	1128	393	562	7,1	-99
<i>Rural areas</i>	2009	2334	1852	22,6	1062	360	430	5,2	814
	2010	2064	1916	23,1	1075	397	444	5,4	804

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>and less</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM									
GRAND TOTAL	5926	152	1890	2357	792	272	250	150	63
19 lat i mniej <i>and less</i>	22	12	8	1	1	-	-	-	-
20—24.....	945	95	663	154	27	2	4	-	-
25—29.....	2604	35	991	1362	194	19	3	-	-
30—34.....	1295	9	195	668	338	71	12	2	-
35—39.....	438	-	27	137	169	75	30	-	-
40—49.....	305	1	5	33	49	82	116	17	2
50—59.....	198	-	1	2	14	21	73	79	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	119	-	-	-	-	2	12	52	53

TABL. 9 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2010 (cont.)

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA									
<i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM	3862	71	1122	1622	550	173	169	109	46
TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	10	5	4	-	1	-	-	-	-
20—24.	530	43	373	94	17	-	3	-	-
25—29.	1703	17	602	932	137	13	2	-	-
30—34.	897	5	124	475	236	47	10	-	-
35—39.	291	-	15	99	112	43	22	-	-
40—49.	205	1	4	20	38	52	75	14	1
50—59.	140	-	-	2	9	17	49	60	3
60 lat i więcej. <i>and more</i>	86	-	-	-	-	1	8	35	42
WIEŚ									
<i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	2064	81	768	735	242	99	81	41	17
TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	12	7	4	1	-	-	-	-	-
20—24.	415	52	290	60	10	2	1	-	-
25—29.	901	18	389	430	57	6	1	-	-
30—34.	398	4	71	193	102	24	2	2	-
35—39.	147	-	12	38	57	32	8	-	-
40—49.	100	-	1	13	11	30	41	3	1
50—59.	58	-	1	-	5	4	24	19	5
60 lat i więcej. <i>and more</i>	33	-	-	-	-	1	4	17	11

TABL. 10 (48). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
CONTRACTED IN 2010

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM	5926	5148	112	666
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	5149	4830	34	285
<i>Single</i>				
Wdowcy	85	14	33	38
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	692	304	45	343
<i>Divorced</i>				
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM	3862	3330	72	460
TOTAL				
Kawalerowie	3298	3096	15	187
<i>Single</i>				
Wdowcy	56	9	22	25
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	508	225	35	248
<i>Divorced</i>				
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM	2064	1818	40	206
TOTAL				
Kawalerowie	1851	1734	19	98
<i>Single</i>				
Wdowcy	29	5	11	13
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	184	79	10	95
<i>Divorced</i>				

TABL. 12 (50). **ROZWODY W 2010 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING
PETITION FOR DIVORCE IN 2010 (cont.)**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA									
<i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM	1493	3	77	239	284	242	374	213	61
TOTAL									
20—24	27	3	19	5	-	-	-	-	-
25—29	155	-	39	97	16	3	-	-	-
30—34	272	-	16	106	136	12	2	-	-
35—39	277	-	2	22	111	118	23	1	-
40—49	392	-	1	9	20	101	243	18	-
50—59	287	-	-	-	1	7	102	169	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	83	-	-	-	-	1	4	25	53
WIEŚ									
<i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	444	1	41	90	85	80	84	58	5
TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-
20—24	6	-	3	3	-	-	-	-	-
25—29	82	-	32	41	5	3	1	-	-
30—34	91	-	5	30	48	5	3	-	-
35—39	75	-	-	11	26	35	3	-	-
40—49	95	-	1	3	6	33	50	2	-
50—59	73	-	-	2	-	4	25	41	1
60 lat i więcej <i>and more</i>	21	-	-	-	-	-	2	15	4

TABL. 13 (51). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2567	1968	1937	T O T A L
rozwoy małżeństw:				divorces:
Bez dzieci	784	755	791	Marriages without children
Z dziećmi	1783	1213	1146	Marriages with children
o liczbie dzieci:				by number of children:
1	1010	744	696	1
2	579	372	382	2
3	133	76	52	3
4 i więcej	61	21	16	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 14 (52). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	9915	11499	10939	6646	4293	Live births
Małżeńskie	6338	7320	6959	4230	2729	Legitimate
chłopcy	3264	3757	3559	2166	1393	males
dziewczęta	3074	3563	3400	2064	1336	females
Pozamałżeńskie	3577	4179	3980	2416	1564	Illegitimate
chłopcy	1827	2139	2096	1271	825	males
dziewczęta	1750	2040	1884	1145	739	females
Urodzenia martwe	43	43	49	30	19	Still births

TABL. 15 (53). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH							
IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM 2005	9915	5196	3140	968	340	130	141
TOTAL 2009	11499	5771	3969	1180	343	135	100
2010	10939	5416	3950	1040	315	119	99
19 lat i mniej <i>and less</i>	634	579	54	1	-	-	-
20—24	2340	1645	553	106	29	6	1
25—29	4060	2202	1457	297	71	24	9
30—34	2804	835	1432	373	97	39	28
35—39	954	144	426	211	90	40	43
40—44	138	10	27	51	25	9	16
45 lat i więcej <i>and more</i>	9	1	1	1	3	1	2
W ODSETKACH							
IN PERCENT							
OGÓŁEM 2005	100,0	52,4	31,7	9,8	3,4	1,3	1,4
TOTAL 2009	100,0	50,2	34,5	10,2	3,0	1,2	0,9
2010	100,0	49,5	36,1	9,5	2,9	1,1	0,9
19 lat i mniej <i>and less</i>	100,0	91,3	8,5	0,2	-	-	-
20—24	100,0	70,4	23,6	4,5	1,2	0,3	0,0
25—29	100,0	54,3	35,9	7,3	1,7	0,6	0,2
30—34	100,0	29,8	51,0	13,3	3,5	1,4	1,0
35—39	100,0	15,1	44,7	22,1	9,4	4,2	4,5
40—44	100,0	7,2	19,6	37,0	18,1	6,5	11,6
45 lat i więcej <i>and more</i>	100,0	11,1	11,1	11,1	33,4	11,1	22,2

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 18 (56). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2009 R.
DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	9780	967,0	5294	4486	6263	3517
TOTAL						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	111	11,0	70	41	81	30
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica układu oddechowego.....	26	2,6	19	7	18	8
<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>						
Nowotwory	2416	238,9	1386	1030	1588	828
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe	2346	232,0	1355	991	1544	802
<i>of which malignant neoplasms</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^A	10	1,0	5	5	9	1
<i>Diseases of blood and bloodforming organs</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	138	13,6	61	77	91	47
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.	8	0,8	8	-	5	3
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	117	11,6	49	68	79	38
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia	4523	447,2	2172	2351	2812	1711
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa	191	18,9	71	120	111	80
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	1234	122,0	661	573	799	435
<i>ischaemic heart disease</i>						
choroby naczyń mózgowych	876	86,6	420	456	566	310
<i>cerebrovascular disease</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision)".

TABL. 18 (56). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2009 R. (dok.)DEATHS BY CAUSES^a IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	448	44,3	271	177	269	179
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	457	45,2	275	182	311	146
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	13	1,3	5	8	10	3
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	126	12,5	55	71	81	45
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	36	3,6	18	18	28	8
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies</i>	30	3,0	17	13	16	14
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	760	75,1	431	329	533	227
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	587	58,0	471	116	350	237

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision)".

TABL. 19 (57). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.

INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	59	5,39	31	28	30	29
TOTAL						
0 dni	15	1,37	8	7	8	7
<i>days</i>						
1—6	11	1,01	4	7	8	3
7—29 dni	14	1,28	7	7	5	9
<i>days</i>						
1 miesiąc	4	0,37	3	1	2	2
<i>month</i>						
2	2	0,18	1	1	-	2
3—11 miesięcy	13	1,19	8	5	7	6
<i>months</i>						

TABL. 20 (58). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2009 R.INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	72	6,26	41	31	51	21
TOTAL						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	2	0,17	1	1	1	1
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
posocznica	2	0,17	1	1	1	1
<i>septicaemia</i>						
Choroby układu oddechowego	3	0,26	3	-	2	1
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
zapalenie płuc	3	0,26	3	-	2	1
<i>pneumonia</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD -10 Revision)".

TABL. 20 (58). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2009 R. (dok.)
 INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczeta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	36	3,13	18	18	28	8
<i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
w tym zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu	20	1,74	10	10	18	2
<i>of which disorders related to length of gestation and fetal growth</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	24	2,09	15	9	14	10
<i>Congenital anomalies</i>						
w tym wrodzone wady serca	12	1,04	7	5	7	5
<i>of which ongenital malformations of heart</i>						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	7	0,61	4	3	6	1
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD -10 Revision)".

TABL. 21 (59). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
 SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	178	191	285	183	143	TOTAL
w tym dokonane	156	142	170	129	108	<i>of which committed</i>
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	4	1	1	3	1	<i>14 and less</i>
15—19	12	16	15	16	8	<i>15—19</i>
20—29	29	50	61	37	31	<i>20—29</i>
30—49	85	59	98	52	41	<i>30—49</i>
50—69	37	46	82	61	49	<i>50—69</i>
70 lat i więcej	10	19	24	14	13	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters.

TABL. 22 (60). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
		MĘŻCZYŹNI MALES				
OGÓŁEM	2000	69,20	55,16	40,69	27,39	16,04
TOTAL	2005	70,19	55,96	41,77	28,21	16,85
	2009	70,68	56,37	42,06	28,48	17,07
	2010	71,54	57,14	42,92	29,22	18,00
Miasta		72,25	57,79	43,57	29,68	18,35
<i>Urban areas</i>						
Wieś		70,37	56,04	41,83	28,42	17,41
<i>Rural areas</i>						
		KOBIECY FEMALES				
OGÓŁEM	2000	77,43	63,19	48,45	34,15	21,23
TOTAL	2005	78,98	64,55	49,78	35,32	22,16
	2009	79,48	65,10	50,38	35,91	22,83
	2010	80,05	65,58	50,77	36,29	23,05
Miasta		80,28	65,70	50,86	36,40	23,13
<i>Urban areas</i>						
Wieś		79,60	65,31	50,55	36,03	22,85
<i>Rural areas</i>						

TABL. 23 (61). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>				Odływ ^b <i>Outflow^b</i>				Saldo migracji <i>Net migration</i>	
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	ze wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>	za granicę <i>to abroad</i>		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>										
OGÓŁEM	2005	13328	7821	5116	391	13974	7406	5966	602	-646
TOTAL	2009	13163	7596	5006	561	13636	6870	6182	584	-473
	2010	13338	7724	5057	557	13812	7039	6216	557	-474
Miasta	2005	7088	3309	3505	274	8677	3817	4405	455	-1589
<i>Urban areas</i>	2009	6951	3138	3413	400	8426	3463	4534	429	-1475
	2010	7059	3088	3535	436	8599	3477	4683	439	-1540
Wieś	2005	6240	4512	1611	117	5297	3589	1561	147	943
<i>Rural areas</i>	2009	6212	4458	1593	161	5210	3407	1648	155	1002
	2010	6279	4636	1522	121	5213	3562	1533	118	1066
NA 1000 LUDNOŚCI <i>PER 1000 POPULATION</i>										
OGÓŁEM	2005	13,20	7,75	5,07	0,39	13,84	7,33	5,91	0,60	-0,64
TOTAL	2009	13,02	7,51	4,95	0,55	13,48	6,79	6,11	0,58	-0,47
	2010	13,17	7,63	4,99	0,55	13,64	6,95	6,14	0,55	-0,47
Miasta	2005	10,97	5,12	5,43	0,42	13,43	5,91	6,82	0,70	-2,46
<i>Urban areas</i>	2009	10,83	4,89	5,32	0,62	13,13	5,40	7,07	0,67	-2,30
	2010	11,01	4,82	5,51	0,68	13,41	5,42	7,31	0,68	-2,40
Wieś	2005	17,15	12,40	4,43	0,32	14,56	9,86	4,29	0,40	2,59
<i>Rural areas</i>	2009	16,80	12,06	4,31	0,44	14,09	9,21	4,46	0,42	2,71
	2010	16,90	12,48	4,10	0,33	14,03	9,59	4,13	0,32	2,87

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 24 (62). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2005	12937	9472	3465	13372	9472	3900
TOTAL 2009	12602	9332	3270	13052	9332	3720
2010	12781	9528	3253	13255	9528	3727
Miasta 2005	6814	4595	2219	8222	5464	2758
Urban areas 2009	6551	4361	2190	7997	5476	2521
2010	6623	4436	2187	8160	5557	2603
Wieś 2005	6123	4877	1246	5150	4008	1142
Rural areas 2009	6051	4971	1080	5055	3856	1199
2010	6158	5092	1066	5095	3971	1124
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	12,81	9,38	3,43	13,24	9,38	3,86
TOTAL 2009	12,46	9,23	3,23	12,91	9,23	3,68
2010	12,62	9,41	3,21	13,09	9,41	3,68
Miasta 2005	10,55	7,11	3,44	12,73	8,46	4,27
Urban areas 2009	10,21	6,80	3,41	12,47	8,54	3,93
2010	10,33	6,92	3,41	12,73	8,67	4,06
Wieś 2005	16,83	13,40	3,42	14,15	11,02	3,14
Rural areas 2009	16,36	13,44	2,92	13,67	10,43	3,24
2010	16,57	13,70	2,87	13,71	10,69	3,03

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (63). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI
I WIEKU MIGRANTÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	11550	5622	5928	11990	5699	6291	-440	-77	-363
TOTAL 2005	12937	6220	6717	13372	6332	7040	-435	-112	-323
2009	12602	5742	6860	13052	5861	7191	-450	-119	-331
2010	12781	5981	6800	13255	6105	7150	-474	-124	-350
0—4 lata	1435	735	700	1434	743	691	1	-8	9
5—9	891	451	440	893	445	448	-2	6	-8
10—14	623	320	303	647	328	319	-24	-8	-16
15—19	547	261	286	570	264	306	-23	-3	-20
20—24	1214	393	821	1284	409	875	-70	-16	-54
25—29	2323	952	1371	2634	1087	1547	-311	-135	-176
30—34	1709	814	895	1872	891	981	-163	-77	-86
35—39	1052	578	474	1110	605	505	-58	-27	-31
40—44	592	321	271	601	304	297	-9	17	-26
45—49	514	285	229	503	276	227	11	9	2
50—54	502	262	240	469	238	231	33	24	9
55—59	442	219	223	401	193	208	41	26	15
60—64	317	162	155	274	125	149	43	37	6
65 lat i więcej and more	620	228	392	563	197	366	57	31	26

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 26 (64). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Jednostki kościelne ^a Church units ^a	Duchowni Clergy	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	266	660	1088947
Kościół Greckokatolicki	13	.	.
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	7	5	613
Kościół Starokatolicki Mariawitów	-	-	4
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^c	42	38	40700
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^d	16	17	2672
Kościół Ewangelicko-Reformowany	-	-	18
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1	-	70
Kościół Chrześcijan Baptystów	2	1	86
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	4	2	205
Kościół Boży w Chrystusie	3	15	346
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	1	25
Kościół Zielonoświątkowy	16	15	1082
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	2	4	22
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	2	1	9
Świecki Ruch Misyjny "Epifania"	3	4	18
Nowoapostolski Kościół w Polsce	7	4	543
Zbór Stanowczych Chrześcijan	-	1	6
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^e	-	-	70
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	-	-	65
Związek Taoistów Tao Te King ^f	2	10	200
Inne Other			
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^f	3	3	257
Strażnica - Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy	67	-	4714
Unia Ewangelikalna w Rzeczypospolitej Polskiej	-	-	2
Instytut Wiedzy o Tożsamości "Misja Czaitanii"	1	-	-
Zbór w Opolu "Społeczność Wywołanych"	-	2	20
Zachodniosłowiański Związek Wyznaniowy "Słowiańska Wiara" Muzułmański Związek Religijny	1 1	1 .	6 .

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji zielonogórsko-gorzowskiej. ^c Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. ^d Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. ^e 2008 r. ^f Dane o wyznawcach dotyczą całego kraju.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious, centres. ^b Data concern Zielona Góra–Gorzów Wlkp. diocese. ^c Data concern Wrocław-Szczecin diocese. ^d Data concern Wrocław diocese. ^e 2008. ^f Data on faithful concern area of the whole country.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy (do IV kwartału 2006 r. - powyżej 2 miesięcy), jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do 2005 r. - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat - przedstawiane były wyłącznie według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months (until the IV quarter 2006 - for longer than 2 months) except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households. The survey does not include institutional households. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002.

Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth, until 2005- excluding persons aged 15-they were presented exclusively according to the year of birth.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
- formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion since 2006 in case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych z pewnymi wyłączeniami od 2002 r. - patrz ust. 5 na str. 122,

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work in the period not longer than 3 months and they were able to take the job.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population total or in a given group).

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item "total".

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions since 2002 - see item 5 on page 122,

- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu 31 XII** w latach 2002-2009 wyznaczano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning **employment on a given day of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przyjmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

10. Dane o pracujących w tabl. 3 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i (od 2004 r.) również rodzaju działalności, a w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

11. Dane zawarte w tabl. 4-9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) **the employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or a percentage of turnover.

9. *Data according to sections of the NACE rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.*

10. *Data regarding employment in table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and (since 2004) kind of activity, in other tables - by seat of enterprise (unit).*

11. *Data in tables 4-9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.*

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

13. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) **miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,**
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. *Information regarding labour turnover cover full-time paid employees as well as in 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

13. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami, określone są jako bezrobotne; do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu jednolity tekst z. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. - wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, mężczyzna - 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega - na podstawie odrębnych przepisów - obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;

Unemployment

1. *Data regarding **registered unemployed persons** include persons who in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001) with later amendments, are classified as unemployed; until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).*

*An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam with the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 in the evening, weekend and extra curriculum education system, looking for employment or other kind of paid work and registered in a local labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:*

- 1) *is aged 18 or more;*
- 2) *is aged less than 60 (for women), less than 65 (for men);*
- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) *is not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) *is not entered in the register rolls economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or retirement provision, excluding social insurance farmers;*
- 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*

- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.
- 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) *does not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- 10) *does not receive on the basis of regulation concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 11) *does not receive training allowance after the termination of employment.*

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyznaczonych dla 2000 r. - na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2005-2010 - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 i dane te nie są w pełni porównywalne z danymi za 2000 r.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated for 2000 - on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2005-2010 - Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and those data are not strictly comparable to 2000.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń położonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;*
- 2) during a training within the scope of common self-defence;*
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

- 4) *serving the mandate of the European Parliament member elected in the Re[public of Poland];*
- 5) *stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *servicing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.a., according to the **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) are grouping according in the EUROSTAT recommendation.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości.

1) Sprawozdawczość o warunkach pracy obejmuje zatrudnionych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (dział uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową z wyłączeniem grupy łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych oraz indywidualnych gospodarstw rolnych, działy: leśnictwo i pozyskiwanie drewna i rybactwo z wyłączeniem klasy rybołówstwo w wodach morskich), górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, budownictwo (z wyłączeniem grupy realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja (bez działu działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych, z wyłączeniem grupy pozostała działalność usługowa w zakresie informacji), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (działy: badania naukowe i prace rozwojowe i działalność weterynaryjna), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (działy: wynajem i dzierżawa i działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz klasa pozostałe sprzętanie), edukacja (podklasa szkoły wyższe), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (dział opieka zdrowotna), pozostała działalność usługowa (dział naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego).

6. *Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports.*

1) *Registers on working conditions cover employed by entities included in the NACE rev. 2 sections: agriculture, forestry and fishing (division crop and animal production, hunting and related service activities excluding group hunting, trapping and related service activities and private farms in agriculture, divisions: forestry and logging and fishing and aquaculture excluding class marine fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply, water supply; sewerage, waste management and remediation activities, construction (excluding group development of building projects), wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, transport and storage, information and communication (excluding division motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, excluding group other information service activities), professional, scientific and technical activities (divisions: scientific research and development and veterinary activities), administrative and support service activities (divisions: rental and leasing activities and travel agency, tour operator reservation service and related activities and class other cleaning activities), education (only class tertiary education), human health and social work activities (division human health activities), other service community (division repair of computers and personal and household goods).*

2) Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 19 podaje się od 2003 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

2) *Data exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

7. *A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases in table 19 are given since 2003 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115).

8. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności
Economic activity of the population

TABL. 1 (65). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne <i>annual averages</i>			kwartaly <i>quarters</i>				
	I	II	III	IV				
LUDNOŚĆ w tys.	893	840	886	903	870	873	897	POPULATION in thous.
Mężczyźni	429	399	425	434	423	416	429	Men
Kobiety	464	441	460	469	447	458	468	Women
Aktywni zawodowo.....	492	450	493	488	482	496	506	Economically active persons
mężczyźni	277	247	271	268	267	271	276	men
kobiety	215	203	223	220	215	226	230	women
Pracujący	398	407	441	425	428	453	458	Employed persons
mężczyźni	225	223	243	232	238	247	253	men
kobiety	172	184	199	193	190	206	205	women
Bezrobotni	94	43	52	63	54	43	47	Unemployed persons
mężczyźni	52	25	28	36	29	23	23	men
kobiety	42	19	24	27	25	20	24	women
Bierni zawodowo	402	390	393	415	388	377	391	Economically inactive persons
Mężczyźni	152	152	155	166	156	145	153	Men
Kobiety	250	239	238	249	232	232	238	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,1	53,6	55,6	54,0	55,4	56,8	56,4	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,6	61,9	63,8	61,8	63,1	65,1	64,3	men
kobiety	46,3	46,0	63,8	46,9	48,1	49,3	49,1	women
Miasta	55,3	54,4	56,3	54,3	55,6	57,4	57,9	Urban areas
Wieś	54,7	51,9	54,4	53,6	55,0	55,9	53,3	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	44,6	48,5	49,8	47,1	49,2	51,9	51,1	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	52,4	55,9	57,2	53,5	56,3	59,4	59,0	men
kobiety	37,1	41,7	43,3	41,2	42,5	45,0	43,8	women
Miasta	45,4	49,2	50,5	47,6	49,6	52,3	52,3	Urban areas
Wieś	42,7	47,0	48,6	46,1	48,7	51,0	48,3	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	19,1	9,6	10,5	12,9	11,2	8,7	9,3	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	18,8	10,1	10,3	13,4	10,9	8,5	8,3	men
kobiety	19,5	9,4	10,8	12,3	11,6	8,8	10,4	women
Miasta	17,6	9,9	10,5	12,4	11,0	8,9	9,6	Urban areas
Wieś	22,0	9,5	10,6	13,9	11,5	8,1	8,5	Rural areas

TABL. 2 (66). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Empley- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
	w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
O G Ó Ł E M	897	506	458	47	391	56,4	51,1	9,3
TOTAL								
Według wieku:								
<i>By age:</i>								
w tym w wieku produkcyjnym ^a <i>of which of working age^a</i>	699	497	451	47	202	71,1	64,5	9,5
15-24 lata	132	44	34	10	87	33,3	25,8	22,7
25-34	188	162	147	14	27	86,2	78,2	8,6
35-44	136	115	106	10	20	84,6	77,9	8,7
45-54	159	127	118	9	32	79,9	74,2	7,1
55 lat i więcej <i>and more</i>	282	57	53	4	225	20,2	18,8	7,0
Według poziomu wykształ- cenia:								
<i>By educational level:</i>								
Wyższe <i>Tertiary</i>	142	116	110	6	26	81,7	77,5	5,2
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	212	146	134	11	67	68,9	63,2	7,5
Średnie ogólnokształcące . . . <i>General secondary</i>	96	50	44	6	47	52,1	45,8	12,0
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	245	154	140	14	91	62,9	57,1	9,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	201	40	31	10	160	19,9	15,4	25,0

^a Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

^a Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (67). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
O G Ó Ł E M	291843	309423	323051	80219	242832	151376
TOTAL						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	27533	27701	36533	2153	34380	15743
<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>						
Przemysł	79626	83161	85069	8856	76213	29964
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie	231	1869	1806	1505	301	450
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe	71351	74004	75772	1945	73827	27831
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	4155	3289	3131	2334	797	666
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3889	3999	4360	3072	1288	1017
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo	12687	18205	19227	258	18969	1818
<i>Construction</i>						
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^a	51521	52875	53382	426	52956	28617
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 122.

^a By actual workplace and by kind of activity; excluding persons employed in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. ^b See general notes, item 5 on page 122.

TABL. 3 (67). **PRACUJĄCY^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	18790	19389	20326	6397	13929	4395
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	5800	5986	5297	169	5128	3546
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2810	3003	3010	217	2793	1031
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	5929	6307	6183	856	5327	4492
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4023	4430	4445	1519	2926	2195
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	8412	8053	7853	803	7050	3785
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	7354	10149	10691	312	10379	4220
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	16140	17470	18131	18111	20	11552
Edukacja <i>Education</i>	25537	26402	26246	24927	1319	20334
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	17937	17697	18134	12456	5678	14750
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3166	3258	3397	2589	808	2002
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4578	5337	5127	170	4957	2932

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a By actual workplace and by kind of activity; excluding persons employed in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010.

TABL. 4 (68). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employ- ment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2005	175160	172555	67	286	2039
2009	186325	183769	35	467	1870
2010	190413	187842	30	373	1989
sektor publiczny <i>public sector</i>	70099	70099	-	-	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	120314	117743	30	373	1989
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4616	4425	-	-	78
Przemysł <i>Industry</i>	69182	68505	20	1	590
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	794	793	-	-	1
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	63938	63268	20	1	583
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	745	745	-	-	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3705	3699	-	-	6
Budownictwo <i>Construction</i>	8245	7977	2	3	263
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	17611	17078	3	-	530

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 4 (68). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employ- ment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	8392	8252	-	-	140
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	2244	2148	-	-	96
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1027	1016	-	-	11
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3132	2723	-	365	44
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	3055	3045	-	-	10
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2764	2702	5	-	57
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	9364	9297	-	4	63
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	17873	17871	-	-	2
Edukacja <i>Education</i>	25255	25247	-	-	8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	14264	14199	-	-	65
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2571	2569	-	-	2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	809	779	-	-	30

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
OGÓŁEM	172555	183769	187842
TOTAL			
sektor publiczny	73612	70896	70099
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	98943	112873	117743
<i>private sector</i>			
w tym:			
<i>of which:</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. .	3994	4051	4425
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	63119	66950	68505
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	636	770	793
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	57539	61197	63268
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1377	1374	745
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3567	3609	3699
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	6155	7876	7977
<i>Construction</i>			
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	16006	17849	17078
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123.

^a Data concern economic entities employing more 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 123.

TABL. 5 (69). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
Transport i gospodarka magazynowa	8435	7816	8252
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1928	2070	2148
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	1266	1008	1016
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . .	3063	2779	2723
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2930	3034	3045
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2074	2224	2702
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . .	4594	7700	9297
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . .	15885	17758	17871
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	25130	25188	25247
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15091	14263	14199
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2261	2443	2569
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	622	748	779
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123.

^a Data concern economic entities employing more 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 123.

TABL. 6 (70). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni Full-time employees		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	161440	79757	11115	6308
TOTAL	2009	171508	86358	12261	7219
	2010	175892	87659	11950	7085
sektor publiczny		64001	42657	6098	4062
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		111891	45002	5852	3023
<i>private sector</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3986	1105	439	116
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		66715	24648	1790	836
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		786	115	7	2
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		61673	23600	1595	760
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..		724	135	21	4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3532	798	167	70
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		7600	833	377	170
<i>Construction</i>					
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		16101	8311	977	586
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 6 (70). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni Full-time employees		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7997	1076	255	119
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	1935	1334	213	152
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	944	401	72	40
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2609	2110	114	98
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2778	1407	267	118
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2506	1182	196	116
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	8042	4014	1255	645
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	16914	10913	957	491
Edukacja <i>Education</i>	21629	17316	3618	2548
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	13428	11403	771	578
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2109	1257	460	356
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	599	349	180	112

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 7 (71). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejmu- jący pier- wszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^c		
OGÓŁEM	2005	44075	16022	5460	19813	715	27,4
TOTAL	2009	39403	16136	4625	18741	787	21,8
	2010	42111	16744	4159	22311	770	23,9
sektor publiczny		8003	4446	990	4570	221	12,2
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		34108	12298	3169	17741	549	30,8
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1219	564	100	368	4	31,1
Przemysł		17430	5578	1726	9429	393	26,3
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		62	4	12	37	-	8,0
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		16770	5446	1675	9055	386	27,4
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		36	3	-	14	-	4,9
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..		562	125	39	323	7	16,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo		2520	214	201	1419	7	32,4
<i>Construction</i>							
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4146	2150	524	2073	88	24,5
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including returning from unpaid leaves.

TABL. 7 (71). PRZYJĘCIA DO PRACY ^a (dok.)
HIRES ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmują- cą pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jącą pracę changing work	powraca- jąca z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2744	206	248	1823	8	35,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	768	496	93	402	6	39,0
Informacja i komunikacja. <i>Information and communication</i>	154	45	24	77	1	16,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	322	232	41	148	24	11,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	469	197	13	352	6	16,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	530	266	134	181	7	21,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	4748	2415	175	2111	25	66,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2936	1303	319	1855	82	17,1
Edukacja <i>Education</i>	1815	1424	263	956	51	8,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1644	1286	196	793	61	11,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	434	220	87	216	5	21,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	232	148	15	108	2	38,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (72). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tacji retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych ^b taking child- -care leaves ^b		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee				
O G Ó Ł E M	2005	41296	15142	7971	6005	2046	1149	25,3
T O T A L	2009	43572	18338	9738	4288	1548	975	24,1
	2010	39422	16164	6940	4030	1176	858	22,3
sektor publiczny		7856	4294	1344	382	522	239	11,9
public sector								
sektor prywatny		31566	11870	5596	3648	654	619	28,4
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1137	520	87	53	35	4	29,0
Przemysł		15393	5292	2891	1794	449	410	23,2
Industry								
górnictwo i wydobywanie		54	2	2	7	13	-	6,9
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		14870	5172	2797	1739	394	407	24,2
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		41	13	4	1	14	-	5,6
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..		428	105	88	47	28	3	12,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities								
Budownictwo		2683	169	364	253	63	9	34,5
Construction								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including taking unpaid leaves.

TABL. 8 (72). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4595	2478	1083	735	65	103	27,1
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	2492	191	415	377	67	25	31,9
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	776	522	150	149	7	10	39,2
<i>Accommodation and catering</i>							
Informacja i komunikacja.	163	49	43	30	1	5	16,6
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	374	262	107	53	6	19	13,9
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	533	215	53	24	22	2	18,7
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	439	259	74	61	11	13	17,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	4017	2004	482	167	58	23	56,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2701	1143	99	105	155	75	15,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	1795	1370	356	84	117	76	7,9
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1740	1401	654	104	95	74	12,3
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	362	160	41	20	14	8	17,5
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	222	129	41	21	11	2	37,1
<i>Other service activities</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including taking unpaid leaves.

TABL. 9 (73). **ABSOLWENCI^a PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ**
SCHOOL LEAVERS^a STARTING WORK FOR THE FIRST TIME

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich za- wodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM 2005	5062	2353	1483	1441	632	1506
TOTAL 2009	3788	1718	1236	900	534	1118
2010	3304	1354	1025	867	501	911
sektor publiczny <i>public sector</i>	803	531	545	139	72	47
sektor prywatny <i>private sector</i>	2501	823	480	728	429	864
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	83	29	41	22	3	17
Przemysł <i>Industry</i>	1415	394	231	444	255	485
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	12	3	7	1	3	1
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1367	374	205	436	248	478
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	36	17	19	7	4	6
Budownictwo <i>Construction</i>	149	17	27	40	10	72

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 9 (73). **ABSOLWENCI^a PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ (dok.)**
SCHOOL LEAVERS^a STARTING WORK FOR THE FIRST TIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich za- wodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	425	195	71	144	70	140
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	147	29	27	32	43	45
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	77	40	9	21	21	26
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	24	9	15	2	4	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	33	30	19	4	10	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	12	6	4	2	2	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	87	52	58	14	11	4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	130	50	39	31	10	50
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	275	166	161	64	31	19
Edukacja <i>Education</i>	200	167	185	4	10	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	157	121	106	26	16	9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	79	42	31	17	4	27
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	11	7	1	-	1	9

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 123; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 123; by seat of management of unit.

TABL. 10 (74). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2010 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					zlikwidowane ^a liquidated ^a
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies– newly created jobs ^a		
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM TOTAL	1152	236	1025	13588	7664	10553
sektor publiczny public sector	170	29	.	2311	.	1727
sektor prywatny private sector	982	207	.	11277	.	8826
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	35	5	11	326	211	323
Przemysł Industry	630	150	628	3454	2687	2346
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	620	144	620	3099	2431	2233
Budownictwo Construction	29	2	29	1237	517	1521
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	71	4	71	3396	799	2711
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	147	50	85	852	246	520
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering	22	2	22	217	88	202
Informacja i komunikacja Information and communication	2	-	2	114	40	60
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1	-	1	143	52	80
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	24	-	20	159	76	360
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	25	-	8	331	65	306
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	31	-	31	1047	979	400
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	67	16	62	1063	1062	846
Edukacja Education	5	1	5	594	485	415
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	45	-	39	376	273	237
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	18	6	11	198	47	110
Pozostała działalność usługowa Other service activities	-	-	-	81	37	116

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (75). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	89139	89151	61062	59225	Registered unemployed persons
mężczyźni	40636	41850	29445	27618	men
kobiety	48503	47301	31617	31607	women
Oferty pracy	51	527	894	849	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1748	169	68	70	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓLU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	20,1	19,4	19,0	19,2	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6,0	3,0	3,0	1,8	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	24,1	16,3	24,1	19,2	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,7	45,1	21,3	23,9	Unemployed for longer than 1 year
		W % IN %			
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	21,3	23,0	16,2	15,5	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 126.

^a See general notes, item 2 on page 126.

TABL. 12 (76). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	91596	106508	124472	119092	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	40682	49358	59291	57642	Women
Dotychczas niepracujący	23927	29540	29254	29128	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5758	1770	2843	1449	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	77197	116746	109721	120929	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	33435	53191	53612	57652	Women
Z tytułu podjęcia pracy	38957	56906	38280	42870	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 13 (77). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	89139	48503	89151	47301	61062	31617	59225	31607
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	25340	13585	18089	9634	12450	6822	11905	6801
25—34	22423	13594	24512	14313	17454	10017	17170	10381
35—44	23553	12970	18568	10446	10933	6049	10777	5994
45—54	16810	8127	23707	11730	14337	7100	12942	6445
55 lat i więcej and more	1013	227	4275	1178	5888	1629	6431	1986
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	1676	1009	3312	2093	4262	2729	4908	3257
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary as well as vocational secondary	17479	11491	18358	11537	13019	7826	12612	7813
Średnie ogólnokształcące General secondary	4979	3981	5922	4433	5741	3954	5768	4049
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	34279	16287	30740	14369	18752	8188	17923	8084
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	30726	15735	30819	14869	19288	8920	18014	8404
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}								
3 miesiące i mniej months and less	20134	8125	21676	9506	22944	10660	23472	11338
3—6	14964	7698	12869	6525	12503	6647	11225	6205
6—12	16882	8488	14385	7443	12629	6439	10382	5737
12—24	20435	11584	13802	7366	7490	4264	8779	4966
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	16724	12608	26419	16461	5496	3607	5367	3361
WEDŁUG STAŻU PRACY^d BY WORK SENIORITY^d								
Bez stażu pracy No work seniority	17916	10817	17266	10169	11575	6725	11347	6860
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	13892	7626	11543	6528	7941	4542	7895	4453
1—5	13594	7368	16948	8837	12823	6819	12655	7096
5—10	11755	6755	12769	6991	8255	4347	8292	4481
10—20	19301	10826	16863	9237	10259	5293	9671	5031
20—30	11896	5046	12061	5201	7990	3296	7338	3071
powyżej 30 lat more than 30 years	785	65	1701	338	2219	595	2027	615

^a Od 2002 r. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. ^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^a Since 2002. ^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. ^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1—5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14 (78). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Podjmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2963	3622	2496	2645	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1445	1836	1388	1550	of which women
Podjmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2704	4804	2311	2769	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	1009	1753	765	841	of which women
Rozpoczynający szkolenie.	2118	3803	5074	5818	Persons starting training
w tym kobiety	897	1541	1812	2311	of which women
Rozpoczynający prace społecznie użyteczne	13500	14530	Persons starting social-useful work
w tym kobiety	6493	6794	of which women

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 15 (79). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	219,9	209,4	262,5	314,0	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	120,9	125,1	115,3	117,2	37,3	Unemployment benefits
Szkolenia	2,1	5,1	10,0	8,4	2,7	Training
Prace interwencyjne	4,0	8,3	9,7	11,3	3,6	Intervention works
Roboty publiczne	5,6	14,2	13,2	17,5	5,6	Public works
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	7,1	16,4	28,2	9,0	Refund the cost of equipping and retrofitting of workseat
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	9,4	28,7	37,9	12,1	Means for starting of economic activity
Stypendia za okres przygotowania zawodowego	7,7	2,6	0,2	0,1	Scholarships for occupational training period
Stypendia za okres stażu	17,8	40,3	58,2	18,5	Scholarships for intership period

Warunki pracy Work conditions

TABL. 16 (80). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z liczby ogółem - w wypadkach ciężkich <i>Of total number - in serious accidents</i>	SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal acci- dents	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>				
			1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM 2005	2801	17	42	1089	1552	26	TOTAL
2009	2367	13	26	975	1178	23	
2010	2789	9	38	1083	1496	21	
sektor publiczny	649	2	.	.	.	2	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2140	7	.	.	.	19	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . .	64	-	-	18	43	2	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	1424	1	27	596	749	13	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie przetwórstwo przemysłowe	19	-	-	2	17	-	<i>mining and quarrying</i>
wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1320	1	24	558	690	13	<i>manufacturing</i>
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ	21	-	1	9	9	-	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Budownictwo	64	-	2	27	33	-	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel i naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ . .	154	2	1	47	101	3	<i>Construction</i>
Transport i gospodarka magazynowa	304	1	2	130	147	1	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Zakwaterowanie ^Δ i gastronomia ^Δ	202	4	2	69	121	-	<i>Transportation and storage</i>
Informacja i komunikacja . . .	21	-	-	12	8	-	<i>Accommodation and catering</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	-	-	1	-	-	<i>Information and communication</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	24	-	-	9	11	-	<i>Financial and insurance activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . .	26	-	-	11	15	-	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ	7	-	-	4	3	-	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne	108	-	1	28	70	-	<i>Administrative and support service activities</i>
Edukacja	91	-	1	41	36	1	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	121	1	-	47	59	-	<i>Education</i>
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją	213	-	4	64	111	1	<i>Human health and social work activities</i>
Pozostała działalność usługowa	15	-	-	2	13	-	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
	14	-	-	4	9	-	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (81). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^d	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
WYDARZENIA BEZPOŚREDNIO POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM 2005	2801	76	1450	1343	185	241	202	251	
TOTAL 2009	2367	60	1200	1108	137	242	139	175	
2010	2789	64	1424	1320	154	304	202	213	
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi.	94	2	51	48	4	9	6	6	
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals									
Tonięcie, zakopanie i zamknięcie. Drowned, buried, enveloped	2	-	-	-	1	-	1	-	
Zderzenie z lub uderzenie w nieruchomy obiekt. Horizontal or vertical impact with or against a stationary object	633	18	252	226	37	65	61	52	
Uderzenie przez obiekt w ruchu. Struck by object in motion, collision	630	11	381	355	41	69	44	20	
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent	547	8	356	344	33	65	15	18	
Uwięzienie, zmiżdżenie Trapped, crushed	191	6	117	115	11	19	16	5	
Obciążenie psychiczne lub fizyczne Mental or physical stress	319	5	154	132	10	42	30	32	
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia Aggression human or animal	43	6	7	5	1	4	7	15	

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (81). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM 2005	5481	138	3010	2766	372	512	359	391	
TOTAL 2009	4628	148	2415	2217	306	492	267	247	
2010	5498	131	2854	2658	355	622	372	319	
Niewłaściwy stan czynnika materialnego.	470	7	274	253	27	48	30	21	
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy	271	7	156	148	30	29	14	7	
<i>work</i>									
stanowiska pracy	267	5	148	137	20	30	15	8	
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym.	445	10	264	250	32	46	34	18	
<i>Absence or inappropriate use of material agent</i>									
Nie używanie sprzętu ochronnego	92	4	38	36	10	24	3	-	
<i>Not using protective equipment</i>									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika.	456	14	269	256	20	62	22	6	
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b	119	2	47	42	10	11	8	19	
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika	3052	72	1568	1462	195	335	191	200	
<i>Incorrect employee action</i>									
Inna przyczyna	326	10	90	74	11	37	55	40	
<i>Other event</i>									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (82). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	294	296	228	193	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	1	2	2	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	153	137	110	104	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	20	28	22	16	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	8	12	7	3	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	38	39	20	14	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	23	22	28	21	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur	3	2	2	3	influence of extreme temperatures
inne wydarzenia	49	55	39	32	other events

TABL. 19 (83). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
 Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with						
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
O G Ó Ł E M 2005	135,5	98,4	95,9	69,9	20,4	14,1	19,2	14,4	
TOTAL 2009	118,8	81,7	69,4	48,6	26,7	19,8	22,7	13,3	
	2010	123,4	94,0	79,5	58,8	23,2	21,8	20,7	13,4
sektor publiczny public sector	85,2	71,1	47,4	35,7	32,8	31,8	5,0	3,6	
sektor prywatny private sector	133,1	99,8	87,6	64,7	20,8	19,2	24,7	15,9	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	139,9	100,4	63,4	39,5	68,6	59,5	8,0	1,4	

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (83). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł Industry	169,3	126,5	112,8	83,1	25,0	23,6	31,4	19,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	124,5	124,5	9,0	9,0	115,5	115,5	-	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	173,5	129,0	119,8	89,5	19,7	18,1	34,0	21,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	36,4	34,7	18,6	16,9	17,8	17,8	-	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	173,3	113,6	103,5	49,4	49,1	49,1	20,6	15,1
Budownictwo Construction	77,4	64,9	45,8	40,5	23,4	17,6	8,2	6,8
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	45,1	43,1	17,3	15,7	22,3	22,3	5,5	5,1
Transport i gospodarka magazynowa . . Transportation and storage	38,9	34,0	15,5	10,6	19,7	19,7	3,7	3,7
Informacja i komunikacja Information and communication	22,5	21,6	10,8	10,8	-	-	11,7	10,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	8,7	8,7	-	-	-	-	8,7	8,7
Edukacja Education	28,9	28,9	4,9	4,9	24,0	24,0	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	47,7	31,6	47,4	31,5	0,1	0,1	0,2	-

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (84). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	DISEASES
OGÓŁEM	197	56	68	50	TOTAL
w tym:					of which:
Pylice płuc		3	1	-	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa		3	1	3	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa		4	1	3	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		15	3	10	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry		6	4	2	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		3	1	2	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		1	2	3	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem		5	5	3	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		14	50	23	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (85). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne Preven- tive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutrition	Dodatki pieniężne Special pay	Skrócony czas pracy Short- -time work	Dodat- kowe urlopy Extra leaves	Upraw- nienia wynika- jące z pracy w szcze- gólnych warun- kach lub w szcze- gólnym charak- terze Entitle- ments arising from work in parti- cular condi- tions
OGÓŁEM	2005	11834	39377	3571	8909	738	1859	8224
TOTAL	2009	8259	29726	1954	5079	610	1148	143
	2010	9579	27221	1796	4852	486	955	266
sektor publiczny		3424	8313	835	2235	353	903	182
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		6155	18908	961	2617	133	52	84
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1291	839	12	58	4	1	18
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		6704	19355	1662	3406	71	35	84
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		439	2593	-	-	-	-	-
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		4976	15339	1082	2152	60	19	43
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		219	404	258	513	4	3	6
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		1070	1019	322	741	7	13	35
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (85). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
Budownictwo <i>Construction</i>	825	1371	17	157	4	9	6
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	111	1687	11	110	2	9	12
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	530	2280	94	863	28	873	12
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	-	85	-	-	2	2	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	75	74	-	8	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	27	-	-	14	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	16	1530	-	236	375	26	134

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (86). ŚWIADCZENIA I ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 BENEFITS AND AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Occupational accidents and occupational diseases compensations		Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
OGÓŁEM 2005	769	749	2316	2211
TOTAL 2009	801	772	2806	2655
2010	875	849	2410	2385
sektor publiczny public sector	182	169	2348	2310
sektor prywatny private sector	693	680	2426	2403
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	31	24	3148	2917
Przemysł Industry	548	535	2258	2268
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	11	6	1027	417
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	502	495	2249	2251
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	7	7	2814	2814
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities	28	27	2768	2848
Budownictwo Construction	60	58	3108	2871
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles	64	63	2833	2798
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	58	55	2740	2753
Informacja i komunikacja Information and communication	2	2	1550	1550
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	1	1	2500	2500
Edukacja Education	9	9	2456	2456
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	102	102	2149	2149

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa - w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the pension Fund and the state budget within the scope of separate division of the state budget expenditure and within from the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);

- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacone także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą w 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy. Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account in 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

6. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (87). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		
O G Ó Ł E M	6858614,6	7209078,7	T O T A L
sektor publiczny	2717855,7	2835729,3	public sector
sektor prywatny	4140758,9	4373349,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . .	167562,0	191342,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2254362,4	2391183,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	41341,7	43809,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2019711,0	2168238,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	68594,2	46561,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	124715,5	132575,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	339139,4	330584,9	Construction
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	741612,2	731343,3	Trade; repair of motor vehicles
Transport i gospodarka magazynowa	279366,8	298851,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	70682,2	67685,6	Accommodation and catering
Informacja i komunikacja	62309,5	65207,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . .	133610,7	138812,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	123449,2	133983,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	163723,9	182893,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	163889,0	197156,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	788768,8	832254,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	906580,2	968995,5	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	526801,4	535928,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	78670,2	85332,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	58086,7	57522,4	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 160.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 160.

TABL. 2 (88). WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES ^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
OGÓŁEM	2005	4530626,8	4268729,2	2672,7	89680,9	167165,5	2378,5
TOTAL	2009	6350473,7	6016812,3	6420,7	115982,6	208694,5	2563,6
	2010	6726792,7	6324001,5	2903,2	130797,7	266467,5	2622,8
sektor publiczny <i>public sector</i>		2922943,0	2673280,9	2266,0	130797,7	116485,0	113,4
sektor prywatny <i>private sector</i>		3803849,7	3650720,6	637,2	-	149982,5	2509,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		194766,7	180838,4	22,3	105,4	13800,6	-
Przemysł <i>Industry</i>		2380733,4	2309064,9	2283,5	1654,1	66698,5	1032,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>		43499,6	40452,6	1662,5	-	1377,9	6,6
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		2160457,4	2099793,7	28,0	-	59622,2	1013,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		45350,4	44247,7	-	-	1102,7	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		131426,0	124570,9	593,0	1654,1	4595,7	12,3
Budownictwo <i>Construction</i>		254252,9	241902,6	-	-	11978,1	372,2
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>		489679,9	469452,6	381,7	35,2	19081,1	729,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (88). WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES ^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal</i> ^b	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other</i> ^c	Uczniów <i>Apprentices</i>
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	249468,1	242732,6	42,0	2507,7	4115,9	69,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	47012,9	43323,1	-	305,9	3190,5	193,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	53410,1	48217,2	-	28,4	5164,5	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	132892,9	125603,2	-	-	7278,2	11,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	118340,0	110081,1	43,9	2467,1	5746,4	1,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	136384,6	129038,7	-	988,8	6273,4	83,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	193351,8	180640,1	-	278,9	12417,8	15,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	856599,7	780740,8	-	51616,6	24242,3	-
Edukacja <i>Education</i>	986948,2	874917,6	-	59460,3	52551,1	19,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	531959,3	499849,2	119,3	9788,1	9788,1	31,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	83775,1	72317,3	10,5	1561,2	9883,8	2,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	17217,1	15282,1	-	-	1873,9	61,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (89). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2032,99	2640,41	2755,38	T O T A L
sektor publiczny	3224,39	3396,80	public sector
sektor prywatny	2359,88	2454,81	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2534,67	3082,59	3337,57	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1977,24	2651,41	2798,41	Industry
górnictwo i wydobywanie	2908,08	4281,81	4334,83	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1926,56	2596,60	2752,48	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3247,61	4189,21	4519,09	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2084,28	2688,23	2861,56	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1609,77	2086,08	2144,77	Construction
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1488,72	2045,71	2062,98	Trade; repair of motor vehicles
Transport i gospodarka magazynowa ..	1903,29	2241,88	2297,95	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1195,68	1572,43	1663,31	Accommodation and catering
Informacja i komunikacja	3367,73	3726,73	3761,57	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3053,95	3481,73	3548,39	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2358,46	2992,27	3051,04	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2577,48	3221,80	3310,77	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1322,28	1718,74	1773,02	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2868,35	3709,64	3854,98	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2302,29	2985,36	3200,95	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..	2003,27	2927,24	2976,45	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1951,77	2446,85	2566,80	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1944,13	2124,08	2174,92	Other service activities

TABL. 4 (90). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
	w zł in zł		
OGÓŁEM	2144,35	2802,77	2920,43
TOTAL			
sektor publiczny	2436,62	3224,40	3396,78
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	1916,47	2535,85	2631,20
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2741,85	3384,67	3614,15
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	2025,74	2717,19	2860,02
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	2979,58	4386,88	4436,90
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	1975,15	2662,53	2814,53
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3290,27	4208,43	4513,23
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2106,85	2726,05	2914,41
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	1748,08	2394,66	2442,55
<i>Construction</i>			
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1613,24	2281,42	2264,66
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	2045,45	2408,24	2514,21
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1262,89	1653,47	1727,20
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	3830,37	4212,91	4197,61
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3252,49	3686,36	3884,86
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2400,92	3069,29	3129,50
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3246,20	4206,26	4158,26
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1260,59	1690,94	1751,46
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2870,75	3712,52	3857,93
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	2308,00	2994,37	3211,84
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2028,77	2975,48	3040,77
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,14	2436,70	2590,38
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	1635,89	1896,39	1996,09
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (91). ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
SOCIAL SECURITY BENEFITS

A. EMERYCI I RENCIŚCI^a

RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	239366	226402	228789	229094	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	202764	196627	204383	205880	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
emerytury	73233	92863	127093	130694	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	99924	71811	45579	43351	pensions resulting from inability to work
renty rodzinne	29607	31953	31711	31835	family pensions
Rolnicy indywidualni	36602	29775	24406	23214	Farmers
w tym pobierający emerytury	16176	23465	19389	18355	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

TABL. 5 (91). ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)
SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)

B. ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a

GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	2133,9	2686,1	3635,4	3877,9	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	1836,8	2381,3	3332,2	3575,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	754,92	1009,25	1358,64	1447,41	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	774,5	1283,9	2247,4	2450,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	881,31	1152,11	1473,58	1562,17	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	799,5	729,7	610,1	620,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	666,83	846,79	1115,51	1193,17	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	262,8	367,8	474,7	505,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	739,60	959,16	1247,45	1322,48	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
R a z e m ^b T o t a l ^b					
Świadczenia w mln zł	297,1	304,7	303,1	302,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	676,41	852,82	1035,11	1084,18	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	135,5	255,1	256,0	254,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	697,84	905,98	1100,42	1154,36	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.
^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**.

Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości, a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone danymi o strukturze gospodarstw domowych: dla 2000 r. - według liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), dla lat 2005, 2009 i 2010 - według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**.

Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey were weighted with the data on structure of households: for 2000 - by number of persons coming from the Labour Force Survey (LFS), for 2005, 2009 i 2010 - by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. - tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.),*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operative since 2005;*
- 2) **persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits**, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 — family, nursing, child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;
- 3) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek - rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 161) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej - uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu nieruchomości oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 161) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work - obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement - which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farms in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from rental of real estate and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady i ewentualne podatki) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. - tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych) odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

4) *income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments and possible taxes) not connected with the conducted economic activity;*

5) *income from social security benefits and social assistance benefits, which includes, i.a.: retirement pay, pensions, unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 - family, nursing, child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships as well as since 2005, early retirement pay for farmers;*

6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item "housing, water, electricity, gas and other fuels").

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS), zgodnie z nomenklaturą przyjętą na lata 1997—2000, 2005—2008 i 2009—2012.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS), according to the nomenclature for 1997—2000, 2005—2008 and 2009—2012.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (92). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1565	899	989	963	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,19	3,00	2,91	2,86	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,07	1,02	1,14	1,09	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i świadczenia pozostałe ^a	0,94	0,92	0,79	0,81	<i>receiving social security benefits other assistance benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	0,70	0,66	0,65	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,13	1,00	0,89	0,88	<i>dependents</i>

a Do 2008 r. - świadczenia pozostałe stanowiły dochód ze świadczeń z pomocy społecznej.

a *Until 2008 - other assistance benefits were social assistance benefits.*

TABL. 2 (93). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	609,66	691,25	1103,32	1153,06	<i>Available income</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	287,65	317,18	598,78	634,93	<i>from hired work</i>
z pracy na własny rachunek	61,52	65,62 ^a	111,83	121,84 ^b	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych ^c	198,91	274,22	301,96	328,26 ^d	<i>from social security benefits and other assistance benefits^c</i>
Dochód do dyspozycji	586,84	657,11	1056,64	1108,70	<i>Disposable income</i>

a, b, d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* — 16,15%, *b* — 15,38%, *d* — 11,34% dla świadczeń z ubezpieczeń społecznych i 10,76% dla świadczeń pozostałych. *c* Do 2008 r. — świadczenia pozostałe stanowiły dochód ze świadczeń z pomocy społecznej.

a, b, d *Relative error of estimates more than 10% and is: a — 16,15%, b — 15,38%, d — 11,34% for social security benefits and 10,76% for the benefits of other assistance. c* *Until 2008 - other assistance benefits were income from social assistance benefits.*

TABL. 3 (94). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	604,07	717,48	937,90	972,30	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	581,25	683,34	891,22	927,94	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	186,56	195,69	244,80	245,91	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,30	19,56	28,81	33,68	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,66	34,58	55,07	54,35	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	107,53	143,68	178,42	196,56	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	39,11	30,07	46,78	47,13 ^c	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	23,29	34,11	50,06 ^d	42,77	health
transport	56,56	75,70	73,84	72,70	transport
łączość	19,47	36,45	42,01	43,28	communication
rekreacja i kultura	43,56	46,49	68,98	82,45	recreation and culture
edukacja ^e	7,28	8,02 ^f	11,13 ^g	10,81 ^h	education ^e
restauracje i hotele	8,66	13,07 ⁱ	22,13	22,95 ^k	restaurants and hotels

^a Bez funduszu remontowego, który od 2005 r. został zaklasyfikowany do rozchodów kapitałowych. ^b Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^{c, d, f, g, h, i, k} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^c — 10,77%, ^d — 18,64%, ^f — 11,96%, ^g — 15,73%, ^h — 10,29%, ⁱ — 18,35%, ^k — 16,82%. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

^a Excluding house renovation fund which was classified as capital outgoing since 2005. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^{c, d, f, g, h, i, k} Relative error of estimates more than 10% and is: ^c — 10,77%, ^d — 18,64%, ^f — 11,96%, ^g — 15,73%, ^h — 10,29%, ⁱ — 18,35%, ^k — 16,82%. ^e Including pre-school education.

TABL. 4 (95). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,86	8,52	7,04	6,74	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,51	5,91	4,67	4,44	of which bread
Mięso w kg	5,56	5,58	5,95	5,91	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,45	0,49	0,50	0,48	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	6,05	5,33	4,56	4,64	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko	5,53	4,70	3,79	3,76	of which milk

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (95). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sery w kg	0,74	0,82	0,88	0,98	Cheese in kg
Jaja w szt.	13,67	15,54	12,16	11,70	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg . . .	1,61	1,65	1,49	1,45	Oils and fats in kg
Owoce ^a w kg	4,35	4,07	3,91	3,36	Fruit ^a in kg
Warzywa ^b w kg	15,10	14,67	10,39	10,13	Vegetables ^b in kg
Cukier w kg	1,63	1,57	1,36	1,23	Sugar in kg

a Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi (w 2000 r. - w grupie Warzywa). *b* Bez nasion i pestek jadalnych.
a Including edible seeds (among Vegetables in 2000). *b* Excluding edible seeds.

TABL. 5 (96). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	98,7	97,7	99,0	98,9	Refrigerator
Zamrażarka	48,4	36,6	42,8	38,1	Freezer
Automat pralniczy	74,4	80,3	92,7	90,0	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	x	5,4	15,3	19,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	24,6	40,8	63,6	62,2	Microwave oven
Samochód osobowy	49,6	46,7	60,2	61,2	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	41,5	44,7	42,5	40,6	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	98,3	97,9	99,6	99,6	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	64,1	58,6	72,5	78,1	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	x	62,2	86,3	89,0	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	58,8	38,3	26,4	22,9	Videorecorder
Zestaw kina domowego	x	x	18,7	20,03	Home theatre system
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	9,54	16,4	15,56	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	x	25,56	52,8	50,39	DVD player
Komputer osobisty	15,3	39,9	62,3	66,1	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	4,8	24,5	55,9	60,5	of which with access to the Internet
Drukarka	8,2	25,7	41,1	37,0	Printer
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	x	45,9	48,3	Digital camera

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodach doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. - gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych).

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003— gas.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage - sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system. (excluding consumers using collective gas-meters).

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity, concern households of urban areas, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the number of using consumers of gas from gas-line excluding consumers using collective gas-meters.

Data regarding the consumption of gas from gas-line, concern all the households.

Data regarding the consumption of electricity and gas from the gas-line system in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line - with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing coops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns bus, tram and trolley-bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą - w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

11. W 2000 r. przyjęte do przeliczeń dane o ludności miast na podstawie bilansów dotyczą miast według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

8. *Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. *Data on liquid waste concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business - in case they are not discharged by sewerage system.*

10. *Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.*

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

11. *In 2000 data on urban population based on balances applied in calculations concern urban areas according to the administrative division valid as of 31 XII 2002.*

Dwellings

1. *Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych - według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

3. Mieszkania na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych sklasyfikowano według następujących form własności:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** - mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) - mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** - mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** - mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.*

*The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

2. *Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

*The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census from 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stock.*

3. *Dwellings based on balances of net dwelling stocks were classified according to the following forms of ownership:*

- 1) **housing co-operatives** - member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise) and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) - dwellings owned by a gmina or powiat (local self-government community) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** - dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior and Administration, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** - dwellings, which are owned by a natural person (one or more) while this person:

- może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

6) **towarzystw budownictwa społecznego;**

- 7) **pozostałych podmiotów** - mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku - przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);

- *can be owner of whole real estate, for example individual detached house,*
- *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing co-operatives a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.*

*The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;*

6) **public building society;**

- 7) **other entities** - dwellings owned by institutions constructing for profit - for sale but (not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, political parties, labour unions etc.

4. **Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);

- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
 - **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
5. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII. Do 2001 r. przyjmowano ustaloną szacunkowo ludność faktycznie zamieszkałą w mieszkaniach.
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
 - **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
 - **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
 - **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.
5. In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room since 2002 the total number of population as of 31 XII was used. Until 2001 estimated population inhabited in dwellings on actual fact was used.

Infrastruktura komunalna*Municipal infrastructure*

TABL. 1 (97). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć w km					Network in km
Wodociągowa	4650,9	5496,1	6143,1	6459,8	Water-line
Kanalizacyjna ^a	1317,1	1995,4	2565,1	2709,0	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	94203	112061	120060	122259	Water-line system
miasta	41773	47800	50258	51369	urban areas
wieś	52430	64261	69802	70890	rural areas
Kanalizacyjne	29961	43396	52745	56681	Sewerage system
miasta	26221	33129	37087	39858	urban areas
wieś	3740	10267	15658	16823	rural areas
Zdroje uliczne	150	172	173	177	Street outlets
Miasta	35	42	38	37	Urban areas
Wieś	115	130	135	140	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	34,2	30,5	30,3	30,7	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta	26,0	21,8	21,0	21,3	Urban areas:
Wieś	8,2	8,7	9,3	9,5	Rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w m ³	39,2	33,7	32,7	33,1	Per capita in cities in m ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (98). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	297,3	346,2	356,8	359,2	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	220,1	231,7	239,8	241,5	Urban areas
Wieś	77,2	114,5	117,0	117,7	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku) w GW·h	572,2	692,5	731,2	749,9	Consumption (during the year) in GW·h
Miasta	410,5	441,2	460,2	468,0	Urban areas
Wieś	161,7	251,3	271,0	281,9	Rural areas
Na 1 odbiorcę ^b w kW·h:					Per consumer ^b in kW·h:
miasta	1864,2	1904,2	1919,0	1938,0	urban areas
wieś	2095,1	2194,7	2316,0	2395,0	rural areas
Na 1 mieszkańca miasta w kW·h	629,2	681,3	716,0	728,7	Per capita in cities in kW·h

^a Od 2005 r. łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

^a Since 2005 including households, in which the main source of maintenance is income from private farm in agriculture. ^b The average number of consumers during the year was used in calculations.

TABL. 3 (99). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć gazowa w km	2956,5	3541,4	3573,8	1662,5	1911,4	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.	38820	47676	49498	38657	10841	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci w tys. . .	180,6	189,3	191,4	178,6	12,8	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^a (w ciągu roku) w hm ³	118,9	128,1	143,2	123,3	19,9	Consumption of gas from gas-line system ^a (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	117,8	126,9	141,6	192,0	53,9	per capita ^b in m ³

^a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^b Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębnienia jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

^a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^b Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4 (100). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć ciepła w km	413,4	432,1	434,4	411,9	22,5	Heating network in km:
w tym przesyłowa	304,3	315,0	320,2	306,6	13,6	of which transmission
Kotłownie.	640	720	675	558	117	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	3253869	2757398	3719357	3710906	8451	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	36559	36870	36365	36008	357	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	26377	27248	26617	26415	202	of which residential buildings

TABL. 5 (101). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Ludność w tys. - korzystająca ^a z:					Population in thous. - using ^a :	
wodociągu.	890,6	901,3	903,9	614,4	289,5	water-line system
kanalizacji.	616,6	634,0	640,0	561,1	78,9	sewerage system
gazu.	504,6	530,1	532,8	487,9	44,9	gas-line system
Ludność - w % ogółu ludności - korzystająca ^a z:						Population - in % of total population - using ^a :
wodociągu.	88,2	89,2	89,4	95,8	78,4	water-line system
kanalizacji.	61,1	62,8	63,3	87,4	21,4	sewerage system
gazu.	50,0	52,5	52,7	76,0	12,2	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (102). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.	5	5	6	6	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	314	313	325	324	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transportation network:
linie w km.	1379	1404	1453	1334	lines in km
czynne trasy autobusowe w km	556	548	892	606	bus active routes in km
Tabor autobusowy.	181	176	180	177	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (103). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w t	279880,5	318330,3	297114,6	Municipal waste collected (during the year) ^b in t
w tym z gospodarstw domowych	210918,8	224601,4	210640,9	of which from households
w tym wyselekcjonowane	5730,9	18220,6	19712,0	of which selected
w tym:				of which:
makulatura	1808,1	4024,3	4648,9	waste-paper
szkło	1423,2	3149,4	4007,0	glass
tworzywa sztuczne	788,9	2071,2	2889,1	plastic
metale	255,4	238,4	347,4	metals
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	33	23	21	number
powierzchnia w ha	123,3	92,8	87,2	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	919,7	1317,1	1419,7	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych ..	702,7	994,6	1049,9	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 180. ^b Dane szacunkowe ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 180. ^b Estimated data ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (104). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN BELTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005		2009		2010		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M: w hektarach ..	1437,6	1767,9	1319,6	1965,4	1357,5	1965,6	1349,9	T O T A L: in hectares
w % powierzchni ogólnej ^b	2,3	0,1	2,1	0,1	2,1	0,1	2,1	in % of urban area space ^b
na 1 mieszkańca ^c w m ²	21,7	17,5	20,4	19,5	21,1	19,4	21,0	per capita ^c in urban areas in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha:								Generally accessible green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	458,6	808,8	486,3	878,3	495,0	868,5	485,2	strolling-recreational parks
zieleńce	296,3	429,2	310,6	503,5	327,5	512,2	328,4	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	682,7	529,9	522,7	583,6	535,0	584,9	536,3	Estate green belts in ha

^a W 2000 r. dane dotyczą zieleni w miastach; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 10 na str. 180. ^b, ^c W przypadku miast obliczono: ^b - w % powierzchni miast, ^c - na 1 mieszkańca miast.

^a In 2000 data concern urban area green belts: see general notes, item 10 on page 180. ^b, ^c For urban areas calculated: ^b - in % of urban areas space, ^c - per capita in urban areas.

Mieszkania*Dwellings*TABL. 9 (105). **ZASOBY MIESZKANIOWE**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Mieszkania w tys.	333,7	347,3	350,5	240,2	<i>Dwellings in thous.</i>
Izby w tys.	1261,3	1319,3	1333,3	864,5	<i>Rooms in thous.</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	22856,5	24200,4	24529,8	15245,8	<i>Usable floor space of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna:					<i>Average:</i>
liczba izb w mieszkaniu	3,78	3,80	3,80	3,60	<i>number of rooms in a dwelling</i>
powierzchnia użytkowa w m ² :					<i>usable floor space in m²:</i>
1 mieszkania	68,5	69,7	70,0	63,5	<i>per dwelling</i>
na 1 osobę	22,6	24,0	24,3	23,8	<i>per person</i>
liczba osób na:					<i>number of persons:</i>
1 mieszkanie	3,02	2,91	2,88	2,67	<i>per dwelling</i>
1 izbę	0,80	0,77	0,76	0,74	<i>per room</i>

TABL. 10 (106). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań zamieszkanyc <i>in % of total inhabited dwellings</i>			
Miasta				Urban areas
Wodociąg	98,9	99,1	99,2	<i>Water-line system</i>
Ustęp	94,0	94,4	94,4	<i>Lavatory</i>
Łazienka	91,2	91,6	91,7	<i>Bathroom</i>
Gaz z sieci	75,2	75,5	76,8	<i>Gas from gas-line system</i>
Centralne ogrzewanie	81,4	82,2	82,4	<i>Central heating</i>
Wieś				Rural areas
Wodociąg	93,6	93,9	93,9	<i>Water-line system</i>
Ustęp	80,5	81,4	81,6	<i>Lavatory</i>
Łazienka	81,8	82,6	82,8	<i>Bathroom</i>
Gaz z sieci	6,9	8,5	11,8	<i>Gas from gas-line system</i>
Centralne ogrzewanie	61,7	63,1	63,5	<i>Central heating</i>

^a Dane szacunkowe.^a *Estimated data.*

TABL. 11 (107). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	2116	3293	3727	3313	Dwellings
miasta	1832	2404	2449	2099	urban areas
wieś	284	889	1278	1214	rural areas
Spółdzielcze	372	162	209	73	Co-operative
Komunalne (gminne)	49	186	83	170	Municipal (gmina)
Zakładowe	12	24	98	37	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	456	579	1134	931	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	168	436	125	120	Public building society
Indywidualne	1059	1906	2078	1982	Private
miasta	778	1055	907	879	urban areas
wieś	281	851	1171	1103	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	397	669	563	559	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	529	749	571	544	Urban areas
Wieś	153	520	548	588	Rural areas
Izby	8191	14446	16145	14174	Rooms
miasta	6620	9575	9317	7916	urban areas
wieś	1571	4871	6828	6258	rural areas
Spółdzielcze	1146	459	701	306	Co-operative
Komunalne (gminne)	108	489	177	320	Municipal (gmina)
Zakładowe	48	95	312	124	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1403	1664	3517	2792	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	456	1217	374	348	Public building society
Indywidualne	5030	10522	11064	10284	Private
miasta	3474	5745	4560	4337	urban areas
wieś	1556	4777	6504	5947	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	179812	324057	368817	332139	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	141051	209114	205029	181239	urban areas
wieś	38761	114943	163788	150900	rural areas
Spółdzielcze	22378	8153	10317	6031	Co-operative
Komunalne (gminne)	1912	8971	3311	6013	Municipal (gmina)
Zakładowe	860	1885	5513	2367	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	23998	33544	74767	60810	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	8117	20562	6380	5895	Public building society
Indywidualne	122547	250942	268529	251023	Private
miasta	84120	138003	111902	107168	urban areas
wieś	38427	112939	156627	143855	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	85,0	98,4	99,0	100,3	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	77,0	87,0	83,7	86,3	urban areas
wieś	136,5	129,3	128,2	124,3	rural areas
Spółdzielcze	60,2	50,3	49,4	82,6	Co-operative
Komunalne (gminne)	39	48,2	39,9	35,4	Municipal (gmina)
Zakładowe	71,7	78,5	56,3	64,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	52,6	57,9	65,9	65,3	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	48,3	47,2	51,0	49,1	Public building society
Indywidualne	115,7	131,7	129,2	126,7	Private
miasta	108,1	130,8	123,4	121,9	urban areas
wieś	136,8	132,7	133,8	130,4	rural areas

TABL. 12 (108). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
		razem total	w % razem - mieszkania o liczbie izb in % of total - dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem - mieszkania o liczbie izb in % of total - dwellings with specified number of rooms			
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM . . . 2000	2116	1059	3,8	12,4	13,6	70,2	1057	5,8	20,7	49,6	23,9
TOTAL 2005	3293	1906	0,8	2,9	6,0	90,3	1387	4,6	32,4	41,3	21,6
2009	3727	2078	1,4	3,5	6,2	88,9	1649	2,7	28,9	39,5	28,9
2010	3313	1982	1,6	4,0	8,5	86,0	1331	7,5	28,3	42,4	21,8
Miasta 2000	1832	778	5,1	16,1	15,6	63,2	1054	5,8	20,8	49,7	23,7
Urban areas 2005	2404	1055	1,4	3,5	6,9	88,2	1349	4,6	31,5	42,0	21,9
2009	2449	907	3,2	6,8	8,1	81,9	1542	2,7	27,8	40,2	29,3
2010	2099	879	2,7	6,5	11,8	79,0	1220	6,6	28,6	44,0	20,8
Wieś 2000	284	281	-	2,1	8,2	89,7	3	-	-	-	100,0
Rural areas 2005	889	851	-	2,2	4,8	93,0	38	5,3	65,8	18,4	10,5
2009	1278	1171	-	1,0	4,7	94,3	107	1,9	43,9	29,9	24,3
2010	1214	1103	0,6	2,0	5,8	91,6	111	18,0	25,2	24,3	32,4

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,

- od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto od 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz tworzonych zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych - na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 7, poz. 38); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 - Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools**, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,

- since 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year general secondary schools and 3-year technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also general art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

Moreover since 1 IX 2004 an obligatory 1 year preprimary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery special schools) as well as pre-primary education groups and pre-primary points - established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38); until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education.

3. Information regarding art schools leading to professional certification - unless otherwise indicated - refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe); uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne.
- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

8. **Szkoły policealne** - kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz w roku szkolnym 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość, obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych prowadzonych przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

6. *Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only.*

Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year - state and non-state); non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

7. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) *primary schools (including special schools), include:*
 - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
 - b) *branch schools (excluding special schools),*
 - c) *art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,*
 - d) *special schools.*
- 2) *lower secondary schools of which:*
 - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
 - b) *special schools;*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools;*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school;*
- 6) *specialized secondary schools ;*
- 7) *technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school;*
- 9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*
- 10) *special job-training schools.*

8. **Post-secondary schools** educating in day, evening, weekend and since 2008/09 school year distance learning and full-time programmes, from include:

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools conducted by education departments of voivodship marshals' offices;*
- 3) *colleges of social work (3-year) - since 2005/06 school year.*

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 realizowane było w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
 - 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
 - 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.
- Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

10. Szkoły dla dorosłych - kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz w roku szkolnym 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość, obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges, in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

10. Schools for adults educating in day, evening, weekend and since 2008/09 school year distance learning and full-time programmes, from include:

- 1) primary schools for adults ;
- 2) lower secondary schools for adults ;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school;
- 6) specialized secondary schools for adults;
- 7) technical secondary schools for adults;
- 8) supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school.

11. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special classes or integration, mainstream, therapeutic and compensatory section are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the youth people for independent life compliant with legal and social norms.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 - pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Wychowanie przedszkolne, jako pierwszy etap edukacji, realizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz w roku szkolnym 2008/09 również w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 38).

18. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,

a od roku szkolnego 2008/09:

- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

19. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

20. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach - na koniec roku szkolnego;

14. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers until 2000/01 school year concern full-time employees and since 2001/02 school year full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Pre-primary education as a first stage education is realized in nursery schools and pre-primary sections of primary schools; and in 2008/09 school year also in pre-primary education groups and pre-primary points according to a decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 (Journal of Laws No. 7, item 38).

18. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools, and since 2008/09 school year:
- pre-primary education groups,
- pre-primary points.

19. Classrooms do not include classrooms in special schools.

20. Data regarding:

- 1) pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates - the end of the previous school year;

2) szkół wyższych - prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 - według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2010/11 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2009 - 30 IX 2010; do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

21. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 - w szkołach wyższych.

22. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

23. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

24. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów - od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2010/11 academic year, graduates from 1 X 2009 - 30 IX 2010 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

21. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 school year - tertiary education.

22. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

23. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

24. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since 2007/08 school year in the case of graduates - since 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of national Education.*

TABL. 1 (109). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY					
SCHOOLS					
Podstawowe	412	354	344	342	Primary
Gimnazja	166	177	181	180	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	11	17	17	Special job-training schools
Zasadnicze zawodowe	81	58	58	58	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	66	73	58	57	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	5	2	3	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	55	22	8	Specialized secondary
Technika	188	96	70	69	Technical secondary
Technika uzupełniająca	x	9	5	6	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^d	2	3	3	3 ^b	General art ^d
Policealne	68	104	81	74	Post-secondary
Wyższe	5	8	8	8	Tertiary
Dla dorosłych	86	137	94	97	For adults
podstawowe	2	-	-	-	primary
gimnazja	7	8	7	8	lower secondary
zasadnicze zawodowe	7	6	3	3	basic vocational
licea ogólnokształcące	29	47	32	34	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	36	34	36	supplementary general secondary
licea profilowane	x	5	3	2	specialized secondary
technika	41	24	5	4	technical secondary
technika uzupełniająca	x	11	10	10	supplementary technical secondary

POMIESZCZENIA SZKOLNE^cCLASSROOMS^c

Szkoły:					Schools:
podstawowe	4393	3994	4420	4449	primary
gimnazja	1372	1858	2072	2073	lower secondary
zasadnicze zawodowe	565	152	234	197	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	812	901	1037	1067	general secondary ^d
licea profilowane	x	306	62	15	specialized secondary
technika ^e	1049	1036	1220	1287	technical secondary ^e
policealne	159	239	284	314	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 3 szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych. ^d, ^e Łącznie ze szkołami: ^d - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^e - technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 3 art school giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools. ^d, ^e Including: ^d - supplementary general secondary schools, ^e - supplementary technical secondary schools and general art school leading to professional certification.

TABL. 1 (109). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^a	12111	10016	8296	8657	<i>Pre-primary education^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	87927	70772	59382	57561	<i>primary</i>
gimnazja	33295	43015	35823	33961	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	151	328	352	<i>special job-training schools</i>
zasadnicze zawodowe	17098	6523	7044	6651	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	22739	17763	14658	14049	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	254	47	75	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	7462	1118	529	<i>specialized secondary</i>
technika	29251	14868	16533	16571	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	373	123	110	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	273	317	317	312 ^c	<i>general art^b</i>
policjalne	4894	8041	6976	7373	<i>post-secondary</i>
wyższe	28571	33283	25739	24183	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	7651	9424	7548	7931	<i>for adults</i>
podstawowe	51	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	305	648	600	736	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	354	361	64	98	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	3112	4228	3351	3404	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1894	2760	2978	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	244	130	52	<i>specialized secondary</i>
technika	3829	1619	207	173	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	430	436	490	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	15676	12886	10454	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	14034	11495	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	12	51	.	<i>special job-training schools</i>
zasadnicze zawodowe	5813	2032	2230	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	4740	5663	5146	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	85	21	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	2423	645	.	<i>specialized general</i>
technika	5356	3378	3509	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	x	23	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	47	59	59 ^d	.	<i>general art^b</i>
policjalne	2281	2741	1731	.	<i>post-secondary</i>

^a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 29 na str. 218. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Ponadto 210 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^d Ponadto 24 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also described in table 29 on page 218. ^b Leading to professional certification. ^c Moreover, 210 students of art schools giving only artistic education. ^d Moreover, 24 graduates of art schools giving only artistic education.

TABL.2 (110). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
Zasadnicze szkoły zawodowe^d Upper secondary schools^d	69	75	75	6674	7372	7003	2194	2090	2281
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	-	1	1	-	30	35	-	12	8
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	66	69	69	6446	6959	6604	2133	1993	2158
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	2	4	4	143	211	165	25	55	76
Pozostałe <i>Others</i>	1	1	1	85	172	199	36	30	39
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	78	60	60	18017	14705	14124	6092	5378	5167
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	66	51	50	17015	13669	13132	5790	5036	4816
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	7	7	8	397	491	470	55	155	171
Pozostałe <i>Others</i>	5	2	2	605	545	522	247	187	180
Licea profilowane Specialized secondary schools	55	22	8	7462	1118	529	2441	1049	645
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	52	21	8	7043	1084	529	2350	1027	612
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	2	-	-	116	-	-	57	-	-
Pozostałe <i>Others</i>	1	1	-	303	34	-	34	22	33

a, b Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools.

TABL.2 (110). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
Technika^a	108	78	78	15558	16973	16993	4395	3090	3591
Technical secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	7	7	221	959	967	37	227	166
Central (government) administration entities									
Jednostki samorządu terytorialnego	98	65	65	14972	15645	15597	4246	2816	3336
Local self-government entities									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	5	5	245	189	217	86	47	75
Social organizations and associations									
Pozostałe	2	1	1	120	180	212	26	-	14
Others									
Szkoły policealne	104	81	74	8041	6976	7373	2440	1884	1731
Post-secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	2	2	30	47	62	23	5	12
Central (government) administration entities									
Jednostki samorządu terytorialnego	49	24	19	5458	2231	1956	1650	912	694
Local self-government entities									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	20	15	11	662	503	522	235	166	154
Social organizations and associations									
Pozostałe	34	40	42	1891	4195	4833	532	801	871
Others									
Szkoły wyższe	8	8	8	33283	25739	24183	7020	7122	6868
Tertiary education									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	3	3	29678	22920	21854	6830	6361	6048
Central (government) administration entities									
Pozostałe	5	5	5	3605	2819	2329	190	761	820
Others									
Szkoły dla dorosłych	137	94	97	9424	7548	7931	2375	1408	1614
Schools for adults									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	3	3	-	103	109	-	24	8
Central (government) administration entities									
Jednostki samorządu terytorialnego	82	41	40	6190	2641	2496	1968	520	610
Local self-government entities									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	15	9	10	781	304	397	91	128	84
Social organizations and associations									
Pozostałe	40	41	44	2453	4500	4929	316	736	912
Others									

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i z technikami uzupełniającymi.

^a Including general art schools leading to professional certification and supplementary technical secondary schools.

TABL. 3 (111). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

As of 30 IX

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students						
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	ponad- gimna- zjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych (dziennych) post-secon- dary (day)	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas				
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION								
Angielski 2000/01 ^c	69349	25,4	23,4	29,3	46,5	46,6	37,0	
English 2005/06 ^c	75762	27,0	26,9	27,1	42,8	79,1	44,0	
2009/10	84154	55,8	60,2	46,7	57,1	76,0	1,0	
2010/11	88450	59,8	64,9	49,1	72,5	76,8	2,1	
Francuski 2000/01 ^c	9961	1,8	2,6	0,3	5,4	9,6	6,9	
French 2005/06 ^c	5847	0,7	1,0	0,1	1,3	10,0	3,9	
2009/10	3362	0,6	0,8	-	0,8	6,9	-	
2010/11	3372	0,5	0,8	-	1,5	6,7	-	
Niemiecki 2000/01 ^c	102210	44,0	45,2	41,5	65,9	62,4	23,5	
German 2005/06 ^c	95229	42,6	40,7	46,3	60,7	81,8	19,7	
2009/10	80489	44,0	40,2	51,7	65,0	77,3	2,6	
2010/11	78501	40,4	35,1	51,3	73,7	79,0	-	
Rosyjski 2000/01 ^c	13466	2,9	2,8	3,0	1,3	15,4	3,2	
Russian 2005/06 ^c	3673	0,8	1,1	0,1	1,0	5,6	1,5	
2009/10	2003	0,1	0,1	-	1,5	3,5	-	
2010/11	2177	0,1	0,1	-	2,1	3,7	-	
Włoski 2000/01 ^c	63	-	-	-	-	0,3	-	
Italian 2005/06 ^c	96	-	-	-	-	0,2	-	
2009/10	72	-	-	-	-	0,2	-	
2010/11	203	-	-	-	-	0,5	-	
Hiszpański 2000/01 ^c	54	0,1	0,0	0,2	-	-	-	
Spanish 2005/06 ^c	62	-	-	-	-	0,1	-	
2009/10	62	-	-	-	0,2	0,0	-	
2010/11	65	-	-	-	0,2	0,0	-	
Łaciński 2000/01 ^c	534	-	-	-	-	2,4	-	
Latin 2005/06 ^c	349	-	-	-	-	0,7	-	
2009/10	25	-	-	-	-	0,1	-	
2010/11	42	-	-	-	-	0,1	-	
Inne 2000/01 ^c	478	0,6	1,7	-	-	-	-	
Others 2005/06 ^c	526	0,3	0,4	-	0,8	-	-	
2009/10	60	0,1	-	0,3	-	-	-	

^a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. ^b W roku szkolnym 2000/01 szkoły ponadpodstawowe; od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi. ^c Stan w dniu 31 XII.

^a Excluding special schools in 2000/01 school year. ^b In 2000/01 school year upper secondary (post-primary); from 2005/06 school year including upper secondary (post-primary) schools. ^c As of 31 XII.

TABL. 3 (111). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

As of 30 IX

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students						
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	ponad- gimna- zjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych (dziennych) post-secon- dary (day)	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas				
NAUCZANIE DODATKOWE ^c ADDITIONAL EDUCATION ^c								
Angielski 2000/01 ^d	4775	3,6	3,9	3,1	3,2	0,5	20,2	
English 2005/06 ^d	18063	14,7	14,7	14,8	17,7	0,1	-	
	2009/10	9305	6,8	6,1	8,3	12,9	0,9	30,9
	2010/11	7889	6,5	6,0	7,3	8,9	1,7	49,0
Francuski 2000/01 ^d	329	-	-	-	0,5	0,2	-	
French 2005/06 ^d	1525	0,7	0,5	1,1	2,4	0,0	-	
	2009/10	939	0,5	0,8	-	0,9	0,7	-
	2010/11	775	0,4	0,6	-	0,8	0,7	-
Niemiecki 2000/01 ^d	5533	4,1	4,1	4,1	3,4	1,1	8,7	
German 2005/06 ^d	15262	14,0	14,7	12,8	12,2	0,1	2,6	
	2009/10	9471	7,2	7,0	7,5	11,5	2,7	-
	2010/11	9661	8,0	8,8	6,5	11,4	3,0	-
Inne 2000/01 ^d	525	-	-	-	0,2	0,5	5,3	
Others 2005/06 ^d	1240	0,9	0,9	0,7	0,5	0,9	-	
	2009/10	981	0,1	0,1	-	0,2	2,2	-
	2010/11	878	0,1	0,2	-	0,3	1,9	-

^a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. ^b W roku szkolnym 2000/01 szkoły ponadpodstawowe; od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi. ^c Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; w roku szkolnym 2000/01 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp. ^d Stan w dniu 31 XII.

^a Excluding special schools in 2000/01 school year. ^b In 2000/01 school year upper secondary (post-primary); from 2005/06 school year including upper secondary (post -primary) schools. ^c Conducted during the hours, which are at the disposal of headpersons; in 2000/01 school year — additional education conducted by schools foundations etc. ^d As of 31 XII.

TABL. 4 (112). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN THE 2010/11 SCHOOL YEAR

As of 30 IX

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students		
		gimnazjach lower secondary	ponadgimnazjalnych upper secondary	policealnych post-secondary
Angielski English	5432	15,5	46,7	30,7
Niemiecki German	4415	87,9	43,1	10,5
Rosyjski Russian	589	-	8,2	-

TABL. 5 (113). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11	2009/10 absol- wenci gra- duates	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students				
Szkoły podstawowe	2785	2148	2171	407	Primary schools
w tym specjalne	1217	933	894	218	of which special
Gimnazja	2041	1916	1850	508	Lower secondary schools
w tym specjalne	1216	1079	1067	269	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	151	328	352	51	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	657	417	397	144	Basic vocational schools
w tym specjalne	618	367	335	111	of which special
Licea ogólnokształcące	147	89	83	26	General secondary schools
Licea profilowane	93	19	14	5	Specialized secondary schools
w tym specjalne	6	-	-	-	of which special
Technika ^b	160	54	58	43	Technical secondary schools ^b
w tym specjalne	27	20	11	-	of which special
Szkoły policealne	4	-	-	-	Post-secondary schools

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 193. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi.^a See general notes, item 11 on page 193. ^b Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 6 (114). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 30 IX

SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b					
<i>SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b</i>					
Ośrodki	16	17	15	15	Centres
Miejsca	1171	966	839	839	Places
Wychowankowie	977	826	619	543	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	12	4	2	2	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	92	53	42	31	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	20	27	4	2	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	-	24	17	19	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym	807	647	486	421	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	42	71	11	5	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
<i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	1	1	Centres
Miejsca	62	72	72	72	Places
Wychowankowie	47	72	72	72	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII					
<i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	2	2	Centres
Miejsca	30	30	102	102	Places
Wychowankowie	21	28	102	102	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE					
<i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	2	2	2	2	Centres
Miejsca	50	-	102	97	Places
Wychowankowie	92	92	96	95	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	32	38	39	38	mental retardation-profound
z autyzmem	-	30	8	-	with autism

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2010 r. - 1 ośrodek z 27 wychowankami).

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2010 were 1 centre with 27 residents).

TABL. 7 (115). **INTERNATY^a (BURSY) SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I ZAWODOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG TYPÓW INTERNATÓW**

Stan w dniu 30 IX

BOARDING-SCHOOLS^a (DORMITORIES) OF GENERAL AND VOCATIONAL SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH BY TYPE OF BOARDING SCHOOLS
As of 30 IX

SZKOŁY SCHOOLS	Internaty (bursy) Boarding schools (dormitories)		Miejsca Beds		Korzystający Boarders		
					ogółem total	na 100 miejsc per 100 beds	
	2009/10	2010/11 ^a	2009/10	2010/11 ^a	2009/10	2010/11 ^a	
OGÓŁEM TOTAL	32	29	2998	2606	2375	2146	82
Internaty <i>Boarding schools</i>	27	25	2435	2243	1848	1829	82
liceów ogólnokształcących <i>general secondary schools</i>	5	5	640	629	602	658	105
szkół zawodowych ^b <i>vocational schools</i>	22	20	1795	1614	1246	1171	73
Bursy <i>Dormitories</i>	5	4	563	363	527	317	87

^a Bez internatów szkół specjalnych. ^b Łącznie z internatami liceów profilowanych, techników i szkół policealnych.

^a Excluding boarding schools of specialized secondary schools, technical and post-secondary schools.

TABL. 8 (116). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	14	12	16	16	Schools
Uczniowie	1802	1770	1420	1488	Students
w tym kobiety	1206	1123	921	948	of which females
Absolwenci	222	294	134	.	Graduates
w tym kobiety	162	194	96	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	5	7	6	6	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	3	4	3	3	of which schooling only in the art subject
Uczniowie	514	594	540	522	Students
w tym kobiety	338	418	398	389	of which females
Absolwenci	72	82	83	.	Graduates
w tym kobiety	52	60	67	.	of which females

TABL. 9 (117). **KOMPUTERY W SZKOŁACH^a**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS^a

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadajace komputery w % danej grupy szkol <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^b w szkołach <i>Personal computers^b in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>		
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	
Podstawowe 2005/06	90,1	308	4198	2972	3224	2321	
<i>Primary</i> 2009/10	94,8	357	7300	6340	5548	4965	
	2010/11	95,6	361	7542	6634	5607	5068
Gimnazja 2005/06	82,5	171	2494	2239	1978	1817	
<i>Lower secondary</i> 2009/10	80,7	176	3568	3312	2658	2573	
	2010/11	81,1	176	3675	3407	2656	2569
Zasadnicze zawodowe 2005/06	19,0	18	332	265	256	211	
<i>Basic vocational</i> 2009/10	27,6	22	602	534	451	446	
	2010/11	25,9	18	483	415	336	331
Licea ogólnokształcące ^c 2005/06	53,8	71	1441	1302	1077	1047	
<i>General secondary schools^c</i> 2009/10	75,0	91	2402	2311	1746	1744	
	2010/11	76,7	96	2577	2483	1886	1884
Licea profilowane 2005/06	21,8	28	717	589	569	471	
<i>Specialized secondary schools</i> 2009/10	27,3	6	127	117	111	106	
	2010/11	12,5	1	25	25	19	19
Technika ^d 2005/06	37,0	90	1838	1611	1367	1277	
<i>Technical secondary schools^d</i> 2009/10	69,2	147	3851	3706	3046	2990	
	2010/11	69,2	146	4094	3982	3214	3163
Policealne 2005/06	22,1	26	619	465	450	391	
<i>Post-secondary</i> 2009/10	45,7	49	1021	984	790	774	
	2010/11	54,1	41	1034	1001	815	803

^a Bez szkół dla dorosłych. ^b W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. ^{c,d} Łącznie ze szkołami: ^c - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d - technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Excluding schools for adults. ^b Computers used jointly by a number of schools are presented only once. ^{c,d} Including: ^c - supplementary general secondary schools, ^d - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 (118). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a						
		ogółem total	artysty- cznych arts	przedmio- towych subject	sporto- wych sports	infor- matycz- nych computer science	turystycz- no-krajo- znaw- czych tourist and touring	innych others
OGÓŁEM 2009	5	7939	2497	134	5074	93	105	36
TOTAL 2010	5	8329	2297	252	5174	167	224	215
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	3	3297	2185	252	254	167	224	215
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sports centres	1	4920	-	-	4920	-	-	-
Pozostałe placówki Other institutions	1	112	112	-	-	-	-	-

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

TABL. 11 (119). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	387	134	253	328	111	217	318	112	206	316	112	204
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
filialne branch	37	1	36	19	1	18	11	-	11	10	-	10
"małe szkoły" "small schools"	x	x	x	3	-	3	-	-	-	-	-	-
artystyczne ^a arts ^a	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomieszczenia szkolne Classrooms	4393	2408	1985	3994	2127	1867	4420	2366	2054	4449	2357	2092
Oddziały Sections	4052	2424	1628	3448	2039	1409	3141	1826	1315	3086	1794	1292

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (120). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	141	87	54	151	92	59	155	96	59	154	95	59
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	2	2	-	4	4	-	3	2	1	2	2	-
<i>sports and athletic</i> przysposabiające do pracy ^a	2	2	-	5	4	1	3	2	1	1	-	1
<i>job-training^d</i>												
Pomieszczenia szkolne. <i>Classrooms</i>	1372	1013	359	1858	1424	434	2072	1565	507	2073	1577	496
Oddziały <i>Sections</i>	1308	1018	290	1709	1290	419	1549	1158	391	1500	1124	376
Uczniowie <i>Pupils</i>	32266	25599	6667	41799	32418	9381	34744	26909	7835	32894	25503	7391
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	16049	12770	3279	13796	10731	3065	11540	8938	2602	11097	8582	2515
w tym kobiety <i>of which females</i>	15952	12674	3278	20392	15842	4550	16881	13065	3816	15946	12389	3557
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towego	132	132	-	304	304	-	507	378	129	399	399	-
<i>sports and athletic</i> przysposabiające do pracy ^a	59	59	-	1736	1591	145	854	735	119	144	-	144
<i>job-training^d</i>												
Absolwenci <i>Graduates</i>	x	x	x	13709	10627	3082	11226	8643	2583	.	.	.
w tym kobiety <i>of which females</i>	x	x	x	6823	5326	1497	5601	4274	1327	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towego	x	x	x	109	109	-	87	87	-	.	.	.
<i>sports and athletic</i> przysposabiające do pracy ^a	x	x	x	617	579	38	33	-	33	.	.	.
<i>job-training^d</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę <i>school</i>	229	294	123	277	352	159	224	280	133	214	268	125
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	24	25	19	22	23	22	17	17	15	16	16	15
1 oddział <i>section</i>	25	25	23	24	25	22	22	23	20	22	23	20

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on 6th grade primary school.

TABL. 13 (121). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły Schools	68	43	46	45	42
Oddziały Sections	616	237	310	298	291
Uczniowie Students	16157	5905	6677	6316	6230
w tym I klasa of which 1st grade	5206	2562	2710	2593	2550
w tym kobiety of which females	5695	1683	2046	1949	1927
Absolwenci Graduates	5569	1838	2119 ^a	.	.
w tym kobiety of which females	2034	577	759 ^b	.	.

a, b W tym absolwentów w miastach: *a* —2106, *b* — 756.

a, b Of which graduates in urban areas: *a* —2106, *b* — 756.

TABL. 14 (122). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM TOTAL	5905	6677	6316	1989	1914	2119
Artystyczne Arts	15	10	17	1	2	4
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	989	842	849	473	309	379
Inżynierijno-techniczne Engineering and engineering trades	2219	2765	2512	635	708	779
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	1137	714	652	428	225	184
Architektury i budownictwa Architecture and building	490	1020	961	120	195	293
Rolnicze, leśne i rybactwa Agriculture, forestry and fishery	47	12	25	38	2	5
Usług dla ludności Personal services	1008	1314	1300	294	473	475

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (123). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas	
Szkoły Schools	65	77	59	59	59
Oddziały Sections	791	643	555	536	536
Uczniowie Students	22714	18017	14705	14124	14124
w tym I klasa of which 1st grade	6493	6257	4768	4770	4770
w tym kobiety of which females	14603	10987	9323	8959	8959
Absolwenci Graduates	4740	5748	5167 ^b	.	.
w tym kobiety of which females	3206	3523	3268 ^c	.	.

^a W latach szkolnych 2005/06, 2009/10 i 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach: ^b — 5150, ^c — 3256.

^a In 2005/06, 2009/10 and 2010/11 school years including supplementary general secondary schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas: ^b — 5150, ^c — 3256.

TABL. 16 (124). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	
Szkoły	54	22	8	8	Schools
Oddziały	282	46	22	22	Sections
Uczniowie	7456	1118	529	529	Students
w tym klasa I	2221	215	127	127	of which 1st grade
w tym kobiety	4171	782	386	386	of which females
Liczba uczniów na:					Number of students per:
1 szkołę	138	51	66	66	school
1 oddział	26	24	24	24	section
Absolwenci	2423	645	.	.	Graduates
w tym kobiety	1379	433	.	.	of which females

TABL. 17 (125). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06 ^a	2009/10 ^a	2010/11 ^a	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły Schools	188	103	73	73	68
Oddziały Sections	1062	599	709	709	673
Uczniowie Students	29251	15214	16636	16661	15900
w tym I klasa of which 1st grade	8700	4778	5057	4733	4526
w tym kobiety of which females	13800	6122	7127	7202	6920
Absolwenci Graduates	5356	3370	3532 ^b	.	.
w tym kobiety of which females	2460	1381	1588 ^c	.	.

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^{b,c} W tym absolwentów w miastach: ^b — 3398, ^c — 1538.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^{b, c} Of which graduates in urban areas: ^b — 3398, ^c — 1538.

TABL. 18 (126). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY EDUCATIONAL PROFILE

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10	EDUCATIONAL PROFILE ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates			
OGÓŁEM	7456	1118	529	2441	1049	645	TOTAL
Chemiczne badanie środowiska	91	-	-	36	-	-	- Chemical tests of environment
Ekonomiczno-administracyjny	1374	317	209	767	149	148	- Business and administration
Elektroniczny	82	-	-	50	-	-	- Electronics
Elektrotechniczny	33	-	-	58	-	-	- Electrotechnics
Kreowanie ubiorów	47	-	-	5	-	-	- Fashion design
Kształtowanie środowiska	514	80	56	242	103	44	- Shaping the environment
Leśnictwo i technologia drewna	25	-	-	-	-	-	- Forestry and wood technology
Mechaniczne techniki wytwarzania	76	14	-	-	13	13	- Mechanical techniques of production
Mechatroniczny	341	-	-	148	-	-	- Mechatronics
Rolniczo-spożywczy	55	-	-	-	-	-	- Agricultural and food processing
Socjalny	1165	324	219	226	210	101	- Social
Transportowo-spedycyjny	409	-	-	119	41	-	- Transport and dispatching
Usługowo-gospodarczy	1117	185	45	407	214	138	- Services and economics
Zarządzanie informacją	2127	198	-	383	319	201	- Information management

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451) z późniejszymi zmianami.

^a According to a decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451) with later amendments.

TABL. 19 (127). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2009/10 ^a	2010/11 ^a	2004/05	2008/09 ^a	2009/10 ^a	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates			
OGÓŁEM	15214	16636	16661	4328	3026	3532	TOTAL
Artystyczne	-	-	-	1	-	-	Arts
Społeczne	2907	2359	2150	1026	644	640	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1857	1545	1939	765	138	129	Business and administration
Fizyczne ^c	-	82	118	27	-	-	Physical sciences ^c
Informatyczne	299	2520	2659	-	219	459	Computing
Inżynieryjno-techniczne	4440	3128	2888	1227	716	722	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	486	248	220	268	25	51	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	888	1663	1774	245	184	250	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	789	935	826	270	273	213	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	-	146	134	-	-	44	Veterinary
Usług dla ludności	2853	3626	3602	403	691	934	Personal services
Usług transportowych	281	106	92	23	63	44	Transport services
Ochrony środowiska	414	278	259	73	73	46	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 20 (128). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11				SPECIFICATION
				ogółem total	dzienne day	zaoczne week- end	stacjo- narne full-time pro- gramme	
Oddziały	191	323	297	283	43	226	14	Sections
Uczniowie	4894	8041	6976	7373	1000	6177	196	Students
w tym I klasa	3094	4955	5051	5265	585	4551	129	of which 1st grade
w tym kobiety	3262	4629	4554	4968	799	4045	124	of which females
Absolwenci ^a	2281	2741	1731	.	369	1301	61	Graduates ^a
w tym kobiety	1616	1751	1273	.	301	933	39	of which females

^a W podziale według form kształcenia — z roku szkolnego 2009/10.

^a According to type of education — for 2009/10 school year.

TABL. 21 (129). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates			
OGÓŁEM	8041	6976	7373	2440	1884	1731	TOTAL
w tym:							of which:
Pedagogiczne	132	12	-	23	35	-	Education science and teacher training
Artystyczne	20	47	-	10	-	-	Arts
Spoleczne	654	65	25	215	19	30	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1638	2665	2968	516	388	448	Business and administration
Informatyczne	1716	594	395	620	223	100	Computing
Inżynierjno-techniczne ..	138	64	-	4	-	22	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa ..	-	174	170	16	78	50	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	98	59	27	14	-	10	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	31	94	111	-	18	24	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	578	1042	1052	334	285	369	Health
Opieki społecznej	685	140	150	205	43	12	Social services
Usług dla ludności	1630	1129	1034	265	402	363	Personal services
Ochrony środowiska	19	-	-	19	-	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	702	824	1260	199	197	185	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 22 (130). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECYFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000/01	5	964	28571	5507	
2005/06	8	1535	33283	7066	
2009/10	8	1408	25739	6868	
2010/11	8	1368	24183	.	
Uniwersytety	1	934	16174	4284	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	1	38	725	223	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe	6	396	7284	2361	Higher vocational schools

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2009/10.

U w a g a. Ponadto w roku szkolnym 2010/11 na terenie województwa lubuskiego funkcjonowały 1 filia i 5 punktów konsultacyjnych (2187 studentów i 652 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem lubuskim.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — for 2009/10 school year.

N o t e. Moreover, in 2010/11 school year in Lubuskie voivodship there were 1 sections and 5 consultative units (2187 students and 652 graduates) whose headquarters were located outside the territory of Lubuskie voivodship.

Tabl. 23 (131). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time programmes^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time programmes^b</i>	
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM 2000/01	28571	12233	16338	TOTAL
2005/06	33283	18628	14655	
2009/10	25739	13814	11925	
2010/11	24183	13596	10587	
Uniwersytety	16174	10290	5884	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	725	39	686	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	7284	3267	4017	<i>Higher vocational schools</i>
W tym KOBIETY <i>OF which FEMALES</i>				
OGÓŁEM 2000/01	16731	7171	9560	TOTAL
2005/06	19119	10837	8282	
2009/10	15030	8001	7029	
2010/11	14273	7962	6311	
Uniwersytety	8947	5784	3163	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	460	19	441	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	4866	2159	2707	<i>Higher vocational schools</i>

a, b W przypadku studentów w roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b In case of students in 2000/01 and 2005/06 school year data concern: *a* - day study system, *b* - evening, weekend and extramural study system.

Tabl. 24 (132). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time programmes^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time programmes^b</i>	
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM 2000/01	5507	1928	3579	TOTAL
2004/05	7020	3384	3636	
2008/09	7122	3797	3325	
2009/10	6868	3701	3167	
Uniwersytety	4284	2628	1656	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	223	13	210	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	2361	1060	1301	<i>Higher vocational schools</i>
W tym KOBIETY <i>OF which FEMALES</i>				
OGÓŁEM 2000/01	3517	1195	2322	TOTAL
2004/05	4375	2158	2217	
2008/09	4698	2509	2189	
2009/10	4421	2329	2092	
Uniwersytety	2557	1573	984	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	166	9	157	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	1698	747	951	<i>Higher vocational schools</i>

a, b W przypadku absolwentów w roku szkolnym 2000/01 i 2004/05 dane dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b In case of graduates in 2000/01 and 2004/05 school year data concern: *a* - day study system, *b* - evening, weekend and extramural study system.

TABL. 25 (133). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM 2000/01	15	9	-	-	TOTAL
2005/06	44	28	8	5	
2009/10	42	30	6	3	
2010/11	48	34	.	.	
Uniwersytety	30	24	6	3	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1	1	-	-	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe	17	9	-	-	Higher vocational schools

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2009/10.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b The division by type of school — for 2009/10 school year.

TABL. 26 (134). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2009/10	2010/11				SCHOOLS
			ogółem ^a total ^a	w tym stypendia of which scholarships		otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu stu- dentów scholar- ship re- cipients in % of total stu- dents	
				o charak- terze socjalnym social	za wyniki w nauce lub sporcie for achieve- ments in learning and sports		
OGÓŁEM	10833	7472	6835	3283	3633	28,3	TOTAL
Uniwersytety	6919	5006	4869	2184	2822	30,1	Universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	428	219	155	96	32	21,4	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe	3486	2247	1811	1003	779	24,9	Higher vocational schools

^a W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a The division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 27 (135). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
 Stan w listopadzie
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
 As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE^a					
STUDENT DORMITORIES^a					
Domy	10	11	9	9	Dormitories
Miejsca	2271	2988	2237	2197	Beds
Studenci korzystający	2230	2440	1822	1648	Students
w % ogółu studentów ^b	18,2	7,3	7,1	6,8	in % of total students ^b
STOŁÓWKI STUDENCKIE					
STUDENT CANTEENS					
Stołówki	2	2	3	3	Canteens
Miejsca konsumenckie	430	376	530	530	Places for consumers

a, b W roku szkolnym 2000/01: *a* - dla studentów studiów dziennych, *b* - w % studentów studiów dziennych.

a, b In 2000/01 school years: *a* - for students in the day study system, *b* - in % of students in the day study system.

TABL. 28 (136). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH^a**
SCHOOLS FOR ADULTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Podstawowe	2000/01	2	2	51	14	51	9
Primary schools							
Gimnazja	2000/01	6	12	264	48	x	x
Lower secondary schools							
	2005/06	8	27	648	120	126	32
	2009/10	7	25	600	150	177	38
	2010/11	8	30	736	174	.	.
Zasadnicze zawodowe	2000/01	7	14	354	81	100	12
Basic vocational							
	2005/06	6	16	361	69	126	22
	2009/10	3	4	64	7	11	-
	2010/11	3	6	98	23	.	.
Licea ogólnokształcące ^b	2000/01	29	109	3112	1434	1001	521
General secondary schools ^b							
	2005/06	83	248	6122	2741	1794	911
	2009/10	66	211	6111	2809	1254	720
	2010/11	70	236	6382	2998	.	.
w tym: of which:							
zaoczne	2000/01	14	38	1142	490	499	250
weekend							
	2005/06	56	167	4153	1756	1234	600
	2009/10	x	192	5650	2573	1137	647
	2010/11	63	221	6044	2839	.	.
stacjonarne	2009/10	x	19	461	236	117	73
full-time programme							
	2010/11	7	15	338	159	.	.
Licea profilowane	2005/06	5	9	244	120	50	27
Specialized secondary schools							
	2009/10	3	5	130	69	39	23
	2010/11	2	3	52	32	.	.
Technika ^c	2000/01	41	134	3229	1123	1211	491
Technical secondary schools ^c							
	2005/06	35	85	2049	664	650	207
	2009/10	15	46	643	174	133	31
	2010/11	14	42	663	208	.	.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 193. *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *c* Łącznie z technikami uzupełniającymi.

a See general notes, item 10 on page 193. *b* Including supplementary general secondary schools. *c* Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 29 (137). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Placówki	455	414	425	480	Establishments
miasta	189	189	203	225	urban areas
wieś	266	225	222	255	rural areas
Przedszkola	245	206	213	232	Nursery schools
w tym specjalne	1	2	2	6	of which special
miasta	171	150	153	165	urban areas
wieś	74	56	60	67	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	210	208	208	209	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	1	5	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	3	34	Pre-primary points ^a
Miejsca	22416	19682	20946	24702	Places
Przedszkola	22416	19682	20856	23788	Nursery schools
w tym specjalne	24	46	30	76	of which special
miasta	18483	16327	17291	19402	Urban areas
wieś	3933	3355	3565	4386	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	15	136	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	75	778	Pre-primary points ^a
Dzieci	25767	22993	25045	29548	Children
miasta	19308	17412	19130	21825	urban areas
wieś	6459	5581	5915	7723	rural areas
w tym w wieku 6 lat	12111	10016	8683	8657	of which aged 6
Przedszkola	21435	18991	21054	23953	Nursery schools
w tym specjalne	23	30	27	64	of which special
miasta	18169	16160	17703	19916	urban areas
wieś	3266	2831	3351	4037	rural areas
w tym w wieku 6 lat	8587	6691	5702	5801	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	4332	4002	3949	4878	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	3524	3325	2981	2856	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	15	107	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	27	610	Pre-primary points ^a
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3-6 lat	530	570	640	712	3-6
3-5	375	428	546	656	3-5
6 lat	955	968	930	886	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3-6 lat	440	470	540	576	3-6
6 lat	677	647	611	594	6
1 przedszkole	87	92	99	103	Nursery school
100 miejsc	96	96	101	101	100 places

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 194.

^a See general notes, item 18 on page 194.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane prezentowane w dziale obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra lub centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego, publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i od 2006 r. - Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego oraz do 2002 r. - Polskie Koleje Państwowe (PKP).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: Kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej;

- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2005, Nr 226, poz. 1943, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych;**

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;

A **public health care facility** is a facility established by: a minister or a central body of the government administration, a voivod or local self-government entity, public institution of higher medical education, a public higher education institution, which conducts didactic and research activity in the field of medical sciences and since 2006 - the Medical Centre for Postgraduate education as well as until 2002 - Polskie Koleje Państwowe (PKP).

A **non-public health care facility** is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by company without legal personality;

- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602, with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2005 No. 226, item 1943 with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, being a new organizational form of out-patient health care, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds;**

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z późniejszymi zmianami z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną - również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne).

Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. informacje o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** - oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** - oddziały pulmonologiczne.

4) *the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with later amendments with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.*

3. Data regarding medical personnel include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as male nurse and midwife - also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultation provided are presented within the scope of above mentioned facilities.

*Consultations on out-patient health care **medical practices** also provide **doctors and dentists**, performing health care services financed by public funds (contracts with the National Health Fund). Consultation from the scope of out-patient health care includes medical consultations provided in admission rooms in general hospitals.*

5. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

*Until 2007 information regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns as well as day places in hospital wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.*

6. *In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** - communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** - pulmonology wards.*

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 53, poz. 533, z późniejszymi zmianami).

Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

9. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja) obowiązującą od dnia 1 I 1997 r.

10. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** - zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 2) **rodzinne** - tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu) zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **socjalizacyjne** - zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;

7. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (the uniform text Journal of Laws 2004 No 53, item 533, with later amendments).

Public pharmacies do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

9. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" (ICD-10 Revision) valid since 1 I 1997.

10. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental - including emotional, social and religious - needs of the child, and secures the child's benefitting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- 1) **intervention centres** - providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;
- 2) **family centres** - creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **socialization centres** - providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;

- 4) **wielofunkcyjne** - zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łącząceienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;
- 5) **wsparcia dziennego** - działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:
- opiekuńcze - prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne - realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprolaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

11. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 115, poz. 728, z późniejszymi zmianami) rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem - może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem - umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćoro dzieci,
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem - umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji,
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego - umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

12. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami).

4) **multi-functional centres** - providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;

5) **day-support centres** - operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:

- care - in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
- specialized - implementing psychocorrective or psychoprolactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialisation.

11. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 115, item 728, with later amendments) foster family may be:

- 1) either related or not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings),
- 2) professional family with many children not related to the child - placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children,
- 3) professional specialized family not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing,
- 4) professional emergency foster family not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

12. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments).

13. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r., według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne, do 30 IV 2004 r. - zgodnie z ustawą z dnia 29 XI 1990 r.

Zasilek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zasilek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

13. Data on **social benefits** are presented since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made, until 30 IV 2004 - according to the law of 29 XI 1990.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (138). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Lekarze	1786	1763	1768	1789	Doctors
w tym kobiety	873	884	890	867	of which women
Lekarze dentyści	168	419	436	463	Dentists
w tym kobiety	128	338	353	366	of which women
Farmaceuci	388	488	493	513	Pharmacists
w tym kobiety	334	412	416	429	of which women
Pielęgniarki	4641	4674	4519	4430	Nurses
w tym magistrowie pielęgniarstwa	90	121	183	196	of which master of nursing
Położne	635	605	600	582	Midwives
w tym magistrowie położnictwa			25	31	of which master of midwife
Fizjoterapeuci			412	450	Physiotherapists
w tym magistrowie fizjoterapii i rehabilitacji			124	158	of which master of physiotherapists and rehabilitations
Diagności laboratoryjni ^b			194	200	Laboratory diagnosticians ^b

^a Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^b Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. fizycy, chemicy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w tym że w przypadku farmaceutów - tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a Since 2005 working directly with a patient, i.e. Excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^b Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physics.

^{S o u r c e:} data of the Ministry of Health, and as regards pharmacists - only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (139). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	189	291	456	461	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	145	230	344	348	urban areas
wieś	44	61	112	113	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	100	235	235	227	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	84	203	201	191	urban areas
wieś	16	32	34	36	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	5428,3	6449,1	6706,9	6477,9	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	5023,3	5875,9	6050,2	5838,9	doctors
w tym specjalistyczne	1664,2	2118,1	1956,3	1910,3	of which specialized
stomatologiczne	405,0	573,2	656,7	639,0	dental

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 220. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) na str. 219 i 4) na str. 220); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 4 on page 220. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities (see general notes, item 2, point 3) on page 219 and and 4) on page 220); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (140). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII					
<i>FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpital ogólny	21	23	20	19	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	9	14	14	13	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	4	2	2	2	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	1	3	3	3	<i>Hospice</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII					
<i>BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpital ogólny ^c	4650	4329	4357	4191	<i>General hospitals ^c</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	517	367	1005	1004	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	123	35	51	56	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	12	35	36	38	<i>Hospice</i>
LECZENI					
<i>IN-PATIENTS</i>					
Szpital ogólny ^d	166841	161776	163909	164808	<i>General hospitals ^d</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	457	1491	2109	1906	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	106	133	140	116	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	231	459	552	662	<i>Hospice</i>

^a W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^b W 2000 r. łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^c W latach 2009-2010 łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^b In 2000 including nursing homes psychiatry types. ^c In 2009-2010 including beds and incubators for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: in regard to general hospitals and long-term facilities — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 4 (141). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	21	23	20	19	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	21	17	14	10	Public
Niepubliczne	-	6	6	9	Non-public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	4650	4329	4357	4191	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	4650	4061	3705	3171	in: public hospitals
niepublicznych	-	268	652	1020	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,1	42,9	43,1	41,5	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^{b,c} :					of which in specified wards ^{b,c} :
Chorób wewnętrznych	939	844	801	766	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	107	128	124	124	of which cardiological ^f
Chirurgicznych	1247	1020	1005	998	Surgical
Pediatrycznych	474	332	262	262	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	732	594	602	583	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	78	73	155	155	Oncological
Intensywnej terapii	100	89	74	74	Intensive therapy
Zakaźnych	79	54	53	33	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	219	266	157	136	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	53	25	25	-	Dermatology
Neurologicznych	125	182	127	107	Neurological
Psychiatrycznych	-	200	199	183	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d w tys.	166,8	161,8	163,9	164,8	In-patients ^d in thous.
w szpitalach: publicznych	166,8	151,2	139,6	128,5	in: public hospitals
niepublicznych	-	10,6	24,3	36,3	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{b,c} :					of which in specified wards ^{b,c} :
chorób wewnętrznych	41,1	41,9	38,1	36,1	internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	6,5	9,8	10,6	10,7	of which cardiological ^f
chirurgicznych	47,3	46,0	46,4	44,7	surgical
pediatrycznych	18,9	14,1	11,7	11,1	paediatric
ginekologiczno-położniczych	29,1	29,2	36,3	32,2	gynaecological-obstetric
onkologicznych	2,7	2,5	6,6	6,3	oncological
intensywnej terapii	4,5	3,1	2,4	2,4	intensive therapy
zakaźnych	1,9	1,8	2,0	1,6	communicable
gruźlicy i chorób płuc	4,3	6,1	4,3	3,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	0,9	0,7	0,5	-	dermatology
neurologicznych	4,4	5,7	4,0	3,9	neurological
psychiatrycznych	-	1,9	1,8	1,5	psychiatric
Wypisani w tys.	160,9	155,6	158,2	159,4	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	3,7	3,9	3,9	3,6	Deaths in thous.
Leczeni ^d na: 10 tys. ludności	1654,4	1603,0	1622,8	1630,1	In-patients ^d per: 10 thous. population
1 łóżko	35,9	37,4	37,6	39,3	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	7,6	6,7	5,7	5,7	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	270,1	255,3	245,2	238,2	Average bed use in days

^a W latach 2009-2010 łącznie z neonatologią (miejscami/łózkami dla dzieci i inkubatorami). ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 220. ^c Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a In 2009-2010 including neonatology (places - beds and incubators - for newborns). ^b See general notes item 6 on page 220. ^c Including intensive cardiological care wards. ^d Excluding inter-ward patient transfers. ^e Including inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (142). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	210	275	288	297	Pharmacies
w tym prywatne	201	274	286	294	of which private
w tym na wsi	21	19	16	16	of which in rural areas
Punkty apteczne	17	38	47	47	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	13	38	47	47	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	4443	3224	3015	2939	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	4802	3670	3507	3404	pharmacy
w tym na wsi	16973	19060	22972	23083	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	337	450	465	488	Pharmacists employed ^b in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 221. ^b W 2000 r. w przeliczeniu na pełne etaty.

^a See general notes, item 8 on page 221. ^b In 2000 calculated as full-time employment.

TABL. 6 (143). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	10	6	6	6	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	10632	13002	16366	15615	Blood donors
w tym honorowi	10632	12980	16344	15615	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	20868	23228	29932	29934	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	24473	22782	29983	29868	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 Narodowego Centrum Krwi.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute, since 2010 the National Centre for Blood.

TABL. 7 (144). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Krztusiec	8	16	2	3	0,8	1,6	0,2	0,3	Whooping cough
Odra	2	-	-	1	0,2	x	x	0,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	1	-	-	1	0,1	x	x	0,1	type A
typ B	97	37	18	31	9,6	3,7	1,8	3,1	type B
typ C	85	113	79	134	8,3	11,2	7,8	13,3	type C
Różyczka	246	143	197	201	24,4	14,2	19,5	19,9	Rubella
AIDS ^a	4	2	5	7	0,3	0,2	0,5	0,7	AIDS ^a
Salmonellozy	572	468	162	201	56,1	46,4	16,0	19,9	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	3	-	-	-	0,3	x	x	x	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	183	96	2	54	18,1	9,5	0,2	5,3	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	356	65	1144	933	171,1	33,3	504,8	410,7	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b
Szkarlatyna (płonica)	140	227	428	379	13,9	22,5	42,4	37,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	44	37	21	26	4,3	3,7	2,1	2,6	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	33	13	10	13	3,2	1,3	1,0	1,3	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	2	-	3	1	0,2	x	0,3	0,1	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	427	248	115	124	42,3	24,6	11,4	12,3	Mumps
Toksoplazmoza ^c	6	8	.	.	0,6	0,8	x	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce ^c	7	3	.	.	0,7	0,3	x	x	Cestode infestations
Włośnica	1	1	5	-	0,1	0,1	0,5	x	Trichinellosis
Świerzb ^c	469	250	.	.	46,5	24,8	x	x	Scabies
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę	41352	17641	38116	2748	4098,4	1748,0	3775,3	271,9	Influenza and influenza-like illness
Szczepieni przeciw wściekliznie	94	99	126	126	9,3	9,8	12,5	12,5	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Od 2009 r. nie ma obowiązku zgłaszania zachorowania na toksoplazmozę, tasiemczycę i świerzb.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Since 2009, there is no obligation to report incidence of toxoplasmosis, cestode infestations and scabies.

S o u r c e: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 8 (145). ŻŁOBKI^a

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki	13	11	11	11	Nurseries
Oddziały żłobkowe	8	6	5	5	Nursery wards
Miejsca w żłobkach	1152	925	1176	1266	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	1850	1679	2065	2116	Children staying in nurseries (during the year)
Miejsca w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	62,9	52,3	57,5	61,2	Places in nurseries per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3	28,3	29,8	34,9	37,6	Children staying in nurseries per 1000 children up to age 3

^a Miejsca i dzieci w żłobkach - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Places and children in nurseries - including nursery wards.

TABL. 9 (146). **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
 A. PLACÓWKI CAŁODOBOWE
 ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII									
OGÓŁEM	12	18	22	547	538	563	42	38	39	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	1	1	1	45	22	18	-	-	-	Intervention
Rodzinne	2	1	4	10	8	26	-	-	-	Family
Socjalizacyjne	5	8	6	288	230	144	7	16	7	Socialization
Wielofunkcyjne	4	8	11	204	278	375	35	22	32	Multi-functional

B. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO^b
 DAY-SUPPORT CENTERS^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)			wychowankowie residents			
OGÓŁEM	86	80	82	3680	2912	3150	TOTAL
w tym placówki pracujące minimum 5 dni w tygodniu i 20 godzin tygodniowo. . .	57	52	52	2725	1644	2301	of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	81	74	75	3473	2764	2902	Care
Specjalistyczne	5	6	7	207	148	248	Specialized

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 221. ^b Ponadto spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych w 2010 r. 6 - pełniło również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w niej, w ciągu roku, 235 wychowanków.

^a See general notes, item 10 on page 221. ^b Moreover, among 24-hour multi-functional centres, in 2010, 6 centres also had the function of day-support. During the year there were 235 children staying in them.

TABL. 10 (147). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
 Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.	1375	1264	1369	1367	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b . . .	1661	1768	2095	2024	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	191	253	267	of which children with legal confir- mation disability

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Dzieci do lat 18; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

^a In 2000 as end of year. ^b Children up to age of 18; including children not under court supervision.

TABL. 11 (148). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki stacjonarne ^a					Stationary facilities ^a
Domy i zakłady (bez filii)	28	38	33	33	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca					Places
ogółem	2494	2728	2527	2574	total
na 10 tys. ludności	24,7	27,0	25,0	25,5	per 10 thous. population
Mieszkańcy					Residents
ogółem	2475	2660	2448	2569	total
w tym umieszczeni w ciągu roku	1030	896	754	822	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,5	26,4	24,2	25,4	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	249	179	274	223	Persons awaiting a place

B. PLACÓWKI STACJONARNE I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

STATIONARY FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUP RESIDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać ^b :			Homes and facilities (excluding branches) in which may be ^b :
osoby w podeszłym wieku	6	6	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	7	7	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	4	4	adults mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	5	4	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	5	5	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	5	6	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	2	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	5	6	homeless
inne osoby	2	2	other persons
Mieszkańcy domów i zakładów:			Residents of homes and facilities
osoby w podeszłym wieku	432	419	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	649	670	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	168	259	adults mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	294	196	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	457	461	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	242	243	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	37	53	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	141	238	homeless
inne osoby	28	30	other persons

^a Od 2000 r. łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

Ź r ó d ł o: w zakresie dzinnych domów pomocy - dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Since 2000 including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facilities may be for several groups of residents.

S o u r c e: in regard day-care assistance house - data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (149). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	73737	93198	T O T A L
2005	99585	101383	
2009	73711	125626	
2010	71391	132074	
Pomoc pieniężna	72159	107383	Cash assistance
w tym zasiłki:			<i>of which benefits:</i>
stały	8656	28858	<i>permanent</i>
okresowy	19602	24222	<i>temporary</i>
celowe	40425	29009	<i>appropriated</i>
Pomoc niepieniężna	30546	24691	Non-cash assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	261	480	<i>Shelter</i>
Posiłek	26740	15075	<i>Meals</i>
Ubranie	527	24	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	116	254	<i>Burial</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 223. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 13 on page 223. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo). Wśród kin stałych wyróżnia się - **miniplexy** - posiadające od 3 do 7 sal i **multiplexy** - posiadające 8 sal i więcej.

5. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających - na mocy szczególnych przepisów - z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka - zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki - obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** - equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** - equipped with 8 screens and more.

5. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

4. Dane o obiektach i miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Sport

1. Poczynając od 2002 r. informacje o organizacjach kultury fizycznej i klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wyznaniowe kluby sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” - rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych. Dane o **klubach sportowych** dotyczą głównie sportu, w tym sportu wyczynowego.

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych**, jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

3. Occupancy rate of beds is a relation of the number of beds provided in a given year to the nominal number of beds in a given year. The nominal number of beds shall mean total beds prepared for tourists each day of a facility's operation.

4. Data on facilities and the number of beds are presented as of 31 VII; facilities and places temporarily inactive due to expansion, renovation, etc., are not included.

5. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

6. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

Sport

1. Since 2002 information on physical education organizations and sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (Student Sports Association in Poland, Polish Sports Association for Disabled "Start", Society for Promotion of Physical Culture, Association of "Rural Sports Clubs", Student Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for Disabled "Start" rehabilitation activity for the people with disabilities. Data regarding **sports clubs** mainly concern sports, including record-seeking sports.

3. In the categories **exercisers**, one person may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practised. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

4. In the categories **coaches and sports instructors**, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura

Culture

TABL. 1 (150). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	274	271	260	258	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	182	183	172	173	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	109	78	106	102	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	71	57	63	62	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	3975,8	3985,3	3849,3	3831,9	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	1585,4	1586,1	1470,6	1455,1	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	207,6	203,7	180,8	180,2	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	51,1	47,1	40,0	40,0	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach woluminów	4183,9	3914,6	3547,0	3349,8	in thousand volumes
w tym na wsi	1207,5	1052,9	873,8	856,4	of which in rural areas
na 1 czytelnika w woluminach	20,1	19,2	19,6	18,6	per borrower in volumes
w tym na wsi	23,6	22,4	21,8	21,4	of which in rural areas

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (151). MUZEA

MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a Museums and branches ^a	Muzealia w tys. ^a Museum exhibits in thous. ^a	Wystawy czasowe Temporary exhibitions		Zwiedzający w tys. Visitors in thous.		SPECIFICATION
			własne ^b own ^b	obce ^c external ^c	ogółem total	w tym młodzież szkolna ^d of which primary and secondary school students ^d	
OGÓŁEM 2000	14	109,2	79	48	151,2	70,0	TOTAL
2005	14	119,4	116	46	169,9	57,2	
2009	15	123,4	114	32	166,2	56,9	
2010	15	121,3	103	26	161,6	42,3	
Archeologiczne	2	30,8	3	4	17,5	1,4	
Etnograficzne	1	5,6	17	2	33,2	11,9	Ethnographic
Historyczne	3	6,4	9	-	29,4	6,6	Historical
Martyrologiczne	2	1,9	16	-	10,7	1,9	Martyrological
Interdyscyplinarne	6	74,9	58	20	68,4	20,1	Regional
Inne	1	1,7	-	-	2,4	0,4	Other

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju i za granicą. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland and in abroad. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (152). GALERIE SZTUKI

ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	3	4	4	5	3	2	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	50	79	63	76	64	12	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	1	7	6	11	10	1	of which foreign
Ekspozycje ^a	51	175	63	63	50	13	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	40,7	110,4	25,6	38,2	34,2	4,0	Visitors in thous.

^a W kraju.

^a In Poland.

TABL. 4 (153). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous</i>	SPECIFICATION
OGÓLEM					TOTAL
2000	4	1253	893	151,1	
2005	3	1500	797	175,1	
2009	3	1300	3785	605,8	
2010	3	1324	3682	435,2	
Teatry dramatyczne	2	930	582	120,3	<i>Theatres dramatic</i>
Filharmonie	1	394	77	23,4	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry i chóry	-	-	3023	291,5	<i>Orchestras and choirs</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* Według siedziby.

a As of 31 XII. *b* According to the seat.

TABL. 5 (154). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	22	18	13	11	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	21	17	11	9	<i>of which urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	6,2	4,7	5,0	4,3	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	6,1	4,6	4,6	3,9	<i>of which urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	7,9	6,0	33,7	31,7	<i>in thousands</i>
w tym miasta	7,8	5,9	32,9	31,3	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	359	333	2589	2880	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	291,3	213,0	925,9	882,4	<i>in thousands</i>
w tym miasta	289,1	211,3	915,2	876,6	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	13241	11836	71224	80217	<i>per cinema</i>
na 1 seans	37	36	28	28	<i>per screening</i>

TABL. 6 (155). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	264,6	265,9	211,0	209,3	258,4	263,5	208,9	207,1	<i>Radio subscri-bers</i>
miasta	186,2	186,4	151,9	151,0	281,2	288,0	236,5	235,3	<i>urban areas</i>
wieś	78,4	79,5	59,0	58,3	216,6	219,7	160,6	158,0	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	260,0	258,2	204,7	203,1	253,9	255,8	202,7	200,9	<i>Television subscribers</i>
miasta	182,8	180,1	146,7	145,8	276,1	278,3	228,3	227,1	<i>urban areas</i>
wieś	77,2	78,1	58,0	57,3	213,3	215,6	157,8	155,2	<i>rural areas</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka*Tourism*TABL. 7 (156). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	296	280	306	298	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	38	52	63	66	Hotels
Motele	10	6	10	13	Motels
Pensjonaty	9	5	8	9	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	46	56	57	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	8	3	1	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	1	1	Shelters
Schroniska młodzieżowe	23	16	15	14	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	15	11	11	of which school youth hostels
Kempingi	5	5	3	2	Camping sites
Pola biwakowe	11	17	25	21	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	66	44	42	38	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	3	3	5	5	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	21	22	35	28	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	36	18	20	21	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	65	42	22	23	Other facilities ^b
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) . .	19554	17945	23328	20283	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	9390	9347	11787	10619	of which open all year
Hotele	2638	3655	4713	4597	Hotels
Motele	331	208	472	541	Motels
Pensjonaty	428	219	378	453	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	1870	2642	1893	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	644	128	31	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	25	25	Shelters
Schroniska młodzieżowe	1010	686	741	694	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	651	533	528	of which school youth hostels
Kempingi	557	503	555	177	Camping sites
Pola biwakowe	1210	1715	2822	1980	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	4534	4683	4405	3557	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	621	478	629	808	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1894	1853	3567	2882	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1884	1004	1308	1440	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	3780	913	1040	1236	Other facilities ^b

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty". ^b Dane powiększono o hostele i ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in "other facilities". ^b Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishment, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 7 (156). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	477978	542296	610687	625965	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	120125	153693	151568	160148	of which foreign tourists
Hotele	203615	274587	298768	337284	Hotels
Motele	22059	27916	40464	41636	Motels
Pensjonaty	18634	10937	13204	13218	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a		103821	104826	87083	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	31187	5225	482	-	- Excursion hostels
Schroniska	-	-	193	170	Shelters
Schroniska młodzieżowe	19921	13003	10124	10958	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	12714	6024	6516	of which school youth hostels
Kempingi	5178	2050	2265	1192	Camping sites
Pola biwakowe	3869	7619	11484	3698	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	43067	44926	39611	41722	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	2215	3225	2840	5215	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24939	23600	54638	52016	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	11643	9859	12678	13985	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	91205	15311	19110	17788	Other facilities ^b
Udzielone noclegi	1147533	1190923	1307148	1319987	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	181144	240663	215197	225893	of which foreign tourists
Hotele	285538	396532	430224	485488	Hotels
Motele	32183	28070	48170	50137	Motels
Pensjonaty	50538	17657	21006	26079	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a		189451	174177	161519	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	65404	8993	593	-	- Excursion hostels
Schroniska	-	-	486	274	Shelters
Schroniska młodzieżowe	44091	35733	32000	27129	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	34217	23855	19351	of which school youth hostels
Kempingi	18330	8050	13072	9991	Camping sites
Pola biwakowe	11463	36665	42399	20676	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	239156	243876	184684	174952	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	23629	23385	27260	34445	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	93297	101875	237960	193783	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	77697	42317	46140	58506	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	205295	57388	48977	77008	Other facilities ^b

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty". ^b Dane powiększono o hostele i ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in "other facilities". ^b Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishment, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 8 (157). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	79	114	62	87	T O T A L
2005	75	77	47	47	
2009	107	93	60	41	
2010	116	89	50	29	
Hotele	56	31	3	1	<i>Hotels</i>
Motele	12	4	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty	5	5	2	-	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	23	16	4	4	<i>Other hotel facilities</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	7	-	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	3	-	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi	1	1	2	1	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	-	1	2	2	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	7	15	11	7	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	7	8	14	6	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych dom- ków turystycznych	3	4	2	5	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty	2	4	3	3	<i>Other facilities</i>

TABL. 9 (158). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA****FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	120125	153693	151568	160148	Tourists accommodated
Hotele	73693	113037	104117	123683	<i>Hotels</i>
Motele	5814	11126	18144	15802	<i>Motels</i>
Pensjonaty	2435	2107	1728	1710	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe ^a	-	14271	16512	9995	<i>Other hotel facilities^a</i>
Domy wycieczkowe	8308	1324	45	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	-	-	16	13	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	1175	613	690	487	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	582	416	358	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi	616	726	404	30	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	42	276	313	277	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	714	1648	1320	1610	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1296	1354	1454	1943	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	152	798	942	748	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty	25880	6413	5883	3850	<i>Other facilities</i>

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty".^a In 2000 contained in "other facilities".

TABL. 9 (158). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	181144	240663	215197	225893	Nights spent (overnight stay)
Hotele	100145	148159	139206	158175	Hotels
Motele	6810	11261	18857	17242	Motels
Pensjonaty	5103	5627	3373	3202	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	21280	24281	21091	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	11192	1831	54	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	56	13	Shelters
Schroniska młodzieżowe	3165	1216	1828	1624	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	984	1373	1370	of which school youth hostels
Kempingi	1314	1408	2439	41	Camping sites
Pola biwakowe	66	816	833	793	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	3314	9963	9127	10275	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4533	5206	4310	4863	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	833	2814	3010	2449	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty	44669	31082	7823	6125	Other facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty".

^a In 2000 contained in "other facilities".

Sport

Sport

TABL. 10 (159). **KLUBY SPORTOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

SPORTS CLUBS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2008	2010	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	296	409	399	Organizational entities
Członkowie	27853	26304	25159	Members
Ćwiczący	21859	24313	24134	Exercisers
w tym juniorzy i juniorki	16860	16933	17102	of which juniors
mężczyźni	16451	18915	19080	males
kobiety	5408	5398	5054	females
Zawodnicy	12365	14259	14296	Competitors
Sekcje sportowe	619	714	649	Sports sections
Trenerzy	281	344	364	Coaches
Instruktorzy sportowi	617	658	708	Sport instructors

^a Kluby uczestniczące i nie uczestniczące we współzawodnictwie sportowym w kategoriach juniorskich i wyższych na poziomie ogólnopolskim.

^a Sports clubs taking and not taking part in sports competition on the national level in junior and older categories of age.

TABL. 11 (160). **WYBRANE DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS IN 2010
As of 31 XII

DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący Exercisers			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy sportowi Sports instruc- tores	SPORTS DISCIPLINES
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa.	8	352	234	344	10	11	Sports acrobatics
Badminton	10	201	98	192	1	10	Badminton
Jeździectwo ^a	12	288	210	191	1	38	Equestrian sports ^a
Judo	7	248	67	222	7	6	Judo
Kajakarstwo klasyczne	7	263	91	202	8	7	Classic canoeing
Karate ^a	13	1080	301	854	4	30	Karate ^a
Kick-boxing	6	384	30	283	3	8	Kick-boxing
Kolarstwo szosowe	5	108	29	106	4	5	Road cycling
Lekkoatletyka	31	1386	571	1181	37	41	Athletics
Pięciobój nowoczesny	2	146	48	134	2	7	Modern pentathlon
Piłka koszykowa	38	1039	476	927	18	38	Basketball
Piłka nożna	214	10489	435	6621	131	250	Football
Piłka ręczna	24	1113	320	1018	29	33	Handball
Piłka siatkowa	60	1726	791	1439	40	67	Volleyball
Pływanie	8	642	299	512	19	17	Swimming
Strzelectwo sportowe ^a	12	343	101	245	7	20	Sports shooting ^a
Szachy	14	428	82	331	3	20	Chess
Szermierka	1	107	65	95	-	4	Fencing
Tenis stołowy	39	892	241	644	6	31	Table tennis
Tenis	5	129	27	73	2	7	Tennis
Unihokej	15	477	164	440	5	10	Unihockey
Zapasy styl klasyczny	6	309	0	286	10	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	4	85	59	76	4	1	Free style wrestling
Żeglarstwo	4	75	15	37	-	4	Yachting

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

DZIAŁ XIII
NAUKA I TECHNIKA.
SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

CHAPTER XIII
SCIENCE AND TECHNOLOGY.
INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;

- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge.

It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;

- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **Scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:

- a) *scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),*

- b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (DZ. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
- c) inne, tj. pozostałe jednostki, zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe;**
- 5) **pozostałe jednostki** - państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** - pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),*
- c) *other units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*
- 2) **auxiliary scientific units** - *archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** *(not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions;**
- 5) **other units** — *state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.*
2. **Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE):**
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D (FTE);*
- 2) **technicians and equivalent staff** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*

3) w kategorii **pozostali personel** - pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytrobów, usług) - **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie - **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures - presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but — pursuant to the regulations in force — not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 15) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications - **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises - **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw - patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwale niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

6. Wynalazek podlegający opatentowaniu - bez względu na dziedzinę techniki - jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

7. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

8. Dane prezentowane w tabl. 9 dotyczą wynalazków zgłoszonych przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie:

- 1) krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP;
- 2) międzynarodowym:
 - a) w ramach Układu o Współpracy Patentowej (PCT) po wejściu w tzw. fazę krajową; Polska ratyfikowała Układ 25 XII 1990 r.,
 - b) na mocy Konwencji o patencie europejskim, udzielanym przez Europejski Urząd Patentowy - EPO, przy czym:
 - wynalazki krajowe podane zgodnie z metodologią Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO) i dotyczą liczby wynalazków, które faktycznie weszły w fazę regionalną (tzn. zgłaszający złożył wniosek o badanie w EPO),

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights - patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

6. A patentable invention - regardless of the field of technology - is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

7. An utility model eligible for protection - a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

8. Data presented in table 9 refer to inventions filed by domestic entities (residents) and foreign entities (non-residents), which may be granted protection (patent) by submitting an invention application in accordance with:

- 1) the national procedure, i.e. directly to the Patent Office of the Republic of Poland;
- 2) the international procedure:
 - a) within the framework of the Patent Cooperation Treaty (PCT), upon entering the national phase; Poland ratified the Treaty on 25 XII 1990,
 - b) pursuant to the Convention on the European Patent, granted by the European Patent Office - EPO:
 - resident inventions have been compiled in accordance with the methodology of the European Patent Office (EPO), and concern the number of inventions which in fact had entered the regional phase (that is the applicant had sent the request for examination to EPO),

- uprawnienie patentu europejskiego następuje po spełnieniu wymogów formalnych, m.in. po złożeniu w ciągu trzech miesięcy od daty opublikowania informacji o udzieleniu patentu europejskiego - jego tłumaczenia w obowiązującym języku urzędowym, tzn. języku polskim; Polska przystąpiła do Europejskiej Organizacji Patentowej 1 III 2004 r.
- *enforcement of the European patent takes place upon fulfillment of the requirements, which include without limitation submission of the information on granting the European patent, within three months from the date of publication thereof, together with its translation into the official language, i.e. the Polish language; Poland joined the European Patent Office on 1 III 2004.*

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5. **Ekstranet** jest to rozszerzenie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów sieci wewnętrznej.

Information society

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).*

3. **Local area network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

5. **Extranet** is a broadened inner enterprise network (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (161). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostki (stan w dniu 31 XII) Units (as of 31 XII)	Ogółem Total	Zatrudnieni ^a Personnel ^a		
			pracownicy naukowo- badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff
OGÓŁEM 2009	17	#	#	26	22
TOTAL 2010	23	#	#	26	28

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (162). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	pozostałym other
			doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM 2009	#	#	#	#	261	57
TOTAL 2010	#	#	#	#	269	57

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (163). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Nakłady Expenditures			
		bieżące ^b current ^b		inwestycyjne na środki trwałe capital	
		razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which instruments and equipment
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM 2009	29,0	18,0	11,2	11,0	6,3
TOTAL 2010	45,5	20,1	10,5	25,4	13,6

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna); patrz notka ^a do tabl. 4.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b Including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment); see footnote ^a to the table 4.

TABL. 4 (164). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development
		podstawowe basic	stosowane ^b applied ^b	
w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM 2009	18,0	6,7	4,3	7,0
TOTAL 2010	20,1	#	#	12,1

^a Bez amortyzacji środków trwałych; łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13). ^b W 2009 r. - przemysłowe.

^a Excluding depreciation of fixed assets; including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13). ^b In 2009 - industrial.

TABL. 5 (165). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	Stopień zużycia w % <i>Degree of consumption in %</i>		
O G Ó Ł E M	79,3	96,3	T O T A L
w tym:			<i>of which:</i>
Jednostki rozwojowe	68,3	-	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe	79,7	#	<i>Higher education institutions</i>

TABL. 6 (166). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)***EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych <i>acquisition of external knowledge</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
<i>w tys. zł in thous. zł</i>					
O G Ó Ł E M	2005 121208	10376	261	73964	2793
T O T A L	2009 320074	13204	82	227757	4180
	2010 210312	15896	85	162086	3105
sektor publiczny	12481	#	-	8385	869
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	197830	#	85	153701	2236
<i>private sector</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	187360	15896	85	146040	#
Manufacturing					
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	15856	20	52	12765	532

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (166). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogramowanie on software
w tys. zł in thous. zł					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1901	-	-	829	782
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11701	705	-	9688	-
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2533	1933	28	-	2
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3858	461	5	1770	131
<i>Manufacture of metal products</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych ..	4286	2572	-	1603	-
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	22722	8624	-	12919	212
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja mebli	1250	-	-	1132	106
<i>Manufacture of furniture</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (167). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w sztukach Means for automating production processes in units					
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
O G Ó Ł E M 2005	342	198	68	146	98	524
T O T A L 2009	354	294	137	109	93	528
2010	416	356	180	157	142	710
sektor publiczny public sector	10	38	31	-	-	131
sektor prywatny private sector	406	319	149	157	142	579
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	413	332	179	157	142	637
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	32	8	3	-	-	2
Produkcja wyrobów tekstylnych . . . Manufacture of textiles	12	8	-	-	-	6
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	1	2	-	-	-	1
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	16	5	-	21	21	21
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	32	67	6	-	-	205
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	18	11	-	-	-	-
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	50	35	-	7	1	67

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (167). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w sztukach Means for automating production processes in units					komputery ^b computers ^b
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		
	automa- tyczne automatic	stero- wane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	119	44	4	16	16	3
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	17	35	32	7	5	41
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	12	12	38	4	2	25
<i>Manufacture of metal products</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych	28	27	30	-	-	77
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	24	28	8	7	3	45
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1	10	42	11	9	16
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	33	29	5	77	77	94
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja mebli	-	1	6	-	-	10
<i>Manufacture of furniture</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (168). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSLE^a W 2010 R.**
REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży produktów wprowadzonych na rynek 2008-2010 <i>Value of sale of products introduced into the market during 2008-2010</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	w tym eksport <i>of which export</i>	z ogółem wyroby <i>of total products</i>		
			nowe dla rynku <i>new for market</i>	nowe dla przedsiębiorstw <i>new for enterprises</i>	
w mln zł <i>in mln zł</i>					
O G Ó Ł E M	1069,8	491,1	343,6	726,2	T O T A L
sektor publiczny	25,9	1,1	19,6	6,3	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1043,9	490,0	324,0	719,9	<i>private sector</i>
w tym					<i>of which</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe	1051,5	491,1	326,8	724,7	Of which manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	107,3	12,4	3,5	103,8	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja odzieży	7,2	-	-	7,2	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	80,5	34,3	21,2	59,3	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	19,3	7,5	19,2	0,1	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	89,4	23,2	28,7	60,7	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	90,1	53,3	67,7	22,4	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices.

TABL. 9 (169). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	33	33	23	28	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	10	10	18	7	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	9	8	6	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	12	3	9	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 10 (170). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dostęp do Internetu Internet access	Połączenie z Internetem przez Internet access via			Własną stronę internetową Own Website
		łącze szerokopasmowe ^b broadband connection ^b	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)	
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population					
OGÓŁEM 2009	86,7	54,1	38,2	23,2	45,5
TOTAL 2010	95,1	67,4	47,4	13,6	50,6

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczna – PLC). ^c Posiadające wyłącznie modem analogowy (zwykła linia telefoniczna).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC). ^c Having exclusively analogue modem (connection over plain telephone line).

TABL. 11 (171). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery Computers	Sieć lokalna LAN Local area network (LAN)		Intranet Intranet	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux Free, open source software and operating systems, like Linux	ERP-system informacyjny do planowania zasobów przedsiębiorstwa Enterprise Resource Planning system	CRM- oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa Customer Relationship Management system
		ogółem	w tym bezprzewodowa of which wireless				
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population							
OGÓŁEM 2009	89,2	54,6	20,0	24,2	13,0	10,8	19,9
TOTAL 2010	98,4	66,8	34,2	42,1	20,5	12,0	11,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupiające produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym od 2005 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services. Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey. Weight systems for particular voivodships and at the country-wide level were based on the structure of household expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax –VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore since 2005 data are not fully comparable with data in previous years.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (172). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż - za 1 kg	2,54	2,77	4,45	4,07	Rice - per kg
Chleb pszenno-żytni - za 0,5 kg . . .	1,19	1,31	1,88	1,89	Wheat-rye bread - per 0,5 kg
Makaron jajeczny - za 400 g	3,57	4,33	3,86	3,84	Egg pasta - per 400 g
Mąka pszenna - za 1 kg	1,49	1,49	1,76	1,74	Wheat flour - per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) - za 1 kg	10,16	16,66	20,88	21,70	Beef meat, bone-in (roast beef) - per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - za 1 kg	13,69	13,85	14,90	13,69	Pork meat, bone-in (centre loin) - per kg
Kurczęta patroszone - za 1 kg . . .	5,49	5,41	6,70	6,30	Disembowelled chicken - per kg
Szynka wieprzowa gotowana - za 1 kg	19,59	21,34	22,26	22,91	Pork ham, boiled - per kg
Kiełbasa "Toruńska" - za 1 kg	13,62	12,85	13,63	14,07	Sausage "Toruńska" - per kg
Filety z morszczuka mrożone - za 1 kg	13,76	13,31	17,23	17,76	Fillets of hake, frozen - per kg
Karp świeży - za 1 kg	9,38	11,38	13,05	14,49	Fresh carp - per kg
Śledź solony odgłowiony - za 1 kg	6,08	9,18	9,93	10,09	Salted herring, headless - per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% - za 1 l . . .	2,20	2,52	2,61	2,59	Cows' milk, fat content 3-3,5% - per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% - za 200 ml	1,28	1,26	1,49	1,31	Sour cream, fat content 18% - per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty - za 1 kg	8,43	9,58	11,98	12,14	Semi-fat cottage cheese - per kg
Ser dojrzewający "Gouda" - za 1 kg	16,96	17,33	17,00	18,47	Ripening "Gouda" cheese - per kg
Jaja kurze świeże - za 1 szt.	0,33	0,35	0,39	0,44	Hen eggs, fresh - per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% - za 200 g	2,90	3,18	3,15	3,95	Fresh butter, fat content 82,5% - per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej - za 1 l	4,63	4,67	6,04	5,61	Rape-oil, domestic production - per l
Pomarańcze - za 1 kg	4,31	4,96	5,56	5,50	Oranges - per kg
Jabłka ^{ab} - za 1 kg	2,76	2,11	2,28	2,47	Apples ^{ab} - per kg
Buraki ^d - za 1 kg	1,28	1,22	1,50	1,54	Beetroots ^d - per kg
Marchew ^e - za 1 kg	1,29	1,43	2,10	1,83	Carrots ^e - per kg
Ziemniaki ^d - za 1 kg	0,75	0,72	1,06	1,34	Potatoes ^d - per kg
Cukier biały kryształ - za 1 kg	2,99	3,23	3,11	2,57	White sugar, crystallized - per kg
Kawa naturalna mielona "Tchibo Family" - za 250 g	6,43	4,66	5,59	5,96	Natural coffee "Tchibo Family", ground - per 250 g
Herbata "Madras" - za 100 g	1,93	2,28	3,11	3,56	Tea "Madras" - per 100 g
Wódka czysta "Polonaise - Polish Vodka" 40% ^c - za 0,5 l	24,20	20,07	19,14	19,65	Vodka pure "Polonaise - Polish Vodka" 40% ^c - per 0,5 l

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^{b, c} W 2000 r.: ^b — gatunki droższe, ^c — 50%.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^{b, c} In 2000: ^b — dessert apple, ^c — 50%.

TABL. 1 (172). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Papierosy "Mars" - za 20 szt.	4,23	5,33	7,98	9,14	Cigarettes "Mars" - per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowełny - za 1 kpl	420,43	429,85	489,27	498,73	Men's suit, polyester staple fibres and wool - per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę . . .	130,16	146,97	167,83	168,54	Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę . . .	120,07	142,89	176,49	178,88	Women's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Podzelowanie obuwia męskiego - za 1 parę	26,34	32,14	37,52	38,44	Resoling men's shoes - per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej - za 1 m ³	1,68	2,61	3,21	3,40	Cold water by municipal water-system - per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a - za 1 kW·h	0,33	0,42	0,55	0,58	Electricity for households (all-day tariff) ^a - per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b - za 1 m ³	0,90	1,51	2,57	2,63	Natural net-gas, high-methanated for households ^b - per m ³
Węgiel kamienny - za 1 t	385,83	504,82	761,81	768,99	Hard coal - per t
Ciepła woda - za 1 m ³	12,39	14,96	18,02	19,25	Hot water - per 1 m ³
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny . .	1464,58	1324,11	1108,79	1100,54	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	361,68	341,77	300,62	302,88	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	168,91	180,89	138,88	139,18	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa - za 1 l	3,13	4,04	4,19	4,57	Unleaded motor petrol 95- octane - per 1 l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim. . . .	1,55	1,94	2,08	2,12	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna - za 5 km	12,71	12,63	14,80	15,08	Taxi daily fare - for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,96	12,80	15,42	16,03	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	43,33	55,25	55,93	57,73	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N - za 25 kg	23,43	34,82	28,89	Urea, nutritive content 46% N - per 25 kg
Przemiał pszenicy - za 1 dt	14,73	16,91	20,00	25,00	Grinding of wheat - per dt
Badanie kliniczne krowy	14,93	24,25	34,22	35,30	Cow's clinical examination

^a Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^b Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^a Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^b Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (173). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100				
O G Ó Ł E M	109,2	102,3	103,4	102,8	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	108,4	102,0	103,9	102,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	108,7	102,8	108,8	105,6	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	106,4	93,0	93,3	96,9	Clothing and footwear
Mieszkanie	109,0	104,3	106,7	103,6	Dwelling
Zdrowie	109,0	102,5	104,0	103,1	Health
Transport	118,0	103,9	97,1	107,5	Transport
Rekreacja i kultura	108,6	101,2	101,8	101,8	Recreation and culture
Edukacja	111,7	102,5	103,5	101,7	Education

TABL. 3 (174). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) - za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) - per dt:
pszenicy	50,61	35,81	47,38	57,48	wheat
żyta	35,67	27,63	32,69	40,99	rye
jęczmienia	48,30	34,46	38,38	46,89	barley
owsa i mieszanek zbożowych	35,72	26,52	29,61	28,65	oats and mixed cereal
pszendżyta	45,28	28,99	32,74	46,56	triticale
Ziemniaki - za 1 dt	13,36	15,64	25,30	19,56	Potatoes - per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	59,40	35,35	35,93	38,47	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe - za 1 dt	10,28	16,56	12,35	11,49	Sugar beets - per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt	81,10	80,54	113,12	127,01	Industrial rape and agrimony - per dt
Liście tytoniu - za 1 dt	432,27	207,14	420,35	569,16	Raw tobacco - per dt
Chmiel surowy - za 1 dt	1176,00	869,55	-	-	Raw hop - per dt
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					Animals for slaughter - per kg:
bydło (bez cieląt)	2,78	3,83	4,20	4,27	cattle (excluding calves)
cielęta	4,19	5,07	5,28	3,69	calves
trzoda chlewna	3,72	3,83	4,47	3,93	pigs
Mleko krowie - za 1 l	0,77	0,93	0,93	1,07	Cows' milk - per l
Jaja kurze spożywcze - za 1 szt.	0,20	0,15	0,23	0,15	Hen eggs - per piece

TABL. 4 (175). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH^a**
AVERGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż - za 1 dt:					Cereal grain - per dt of:
pszenicy	56,79	54,30	79,24	81,91	wheat
żyta	41,31	48,02	70,72	77,82	rye
jęczmienia	46,74	47,23	80,42	84,33	barley
owsa	40,82	42,08	56,36	51,25	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)					Potatoes (excluding edible early kinds)
- za 1 dt	48,30	53,29	96,06	108,81	- per dt
Prosię na chów - za 1 szt.	83,09	132,75	134,17	-	- Piglet - per head
Trzoda chlewna za 1 kg żywca	3,66	3,99	4,00	-	- Pigs per kg animals for slaughter

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 254.

^a See general notes, item 4 on page 254.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

Uwagi ogólne

General notes

Rolnictwo

Agriculture

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego lub brakiem przewagi sektorowej w kapitale podmiotu.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

1. *This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.*

2. *The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.*

3. *Data were given separately for public and private sector.*

The public sector includes farms:

- *state ownership (of the State Treasury and state legal persons),*
- *local self-government entity ownership,*
- *mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.*

The private sector includes farms:

- *private domestic ownership,*
- *foreign ownership,*
- *mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities or lack of sectors majority in unit capital.*

4. *An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.*

5. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

5. Agricultural holdings in private use include:

- 1) *private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;*
- 2) *private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.*

6. *Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.*

*According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.*

***Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.*

***Fallow land** is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).*

***Permanent crops** stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.*

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornycy obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

7. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

8. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie**: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu - liści tytoniu, chmielu - chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszkę, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

8. *The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales - prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production - average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year.*

9. *Data regarding the **production, yields and procurement** of: pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain, tobacco - tobacco leaves, hop, - raw hop. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

***Pulses for grain** include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

10. *Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.*

11. ***Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

13. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa - stan w czerwcu.

14. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

15. **Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - prezentuje się według siedziby użytkownika.**

12. *Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census and estimation.*

13. *Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit - as of June.*

14. *Farming years cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers to the period since 1 VII 2009 until 30 VI 2010).*

15. *Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.*

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wczasy przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) *the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:*

- State Forestry Organizational Entity “State Forests” (abbreviated as “State Forests”) supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez odnowienia rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area including land connected with silviculture to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws number 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

ROLNICTWO
AGRICULTURE

TABL. 1 (176). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	524,4	498,0	512,7	451,0	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne . . .	342,1	373,7	416,5	339,6	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	66,0	65,5	62,2	62,7	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne . .	51,8	67,6	64,6	.	of which private farms
ziemniaków	5,5	4,2	3,6	1,9	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne . .	5,4	5,0	4,3	.	of which private farms
rzepaku i rzepiku	5,9	5,5	9,9	13,8	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne . .	3,4	4,4	7,1	.	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	22,5	31,4	36,9	.	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne . .	22,0	30,5	35,0	.	of which private farms
ziemniaków	201	189	191	.	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne . .	199	188	190	.	of which private farms
rzepaku i rzepiku	16,0	27,5	35,3	.	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne . .	15,7	26,4	35,0	.	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	21,7	20,9	16,7	.	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne . .	25,4	22,5	17,2	.	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	40,3	43,3	41,5	40,6	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	39,9	41,6	39,7	.	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	10,1	10,3	10,2	8,9	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	9,2	9,9	9,9	.	of which private farms

^a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 6 na str. 273; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

^a By administrative borders, in 2010 by the land user. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to table 6 on page 273; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (176). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^a na 1 ha użytków rolnych w kg	146,6	195,1	179,4	237,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^a per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:					Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	250,0	271,7	237,8	244,0	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	292,9	239,9	157,8	231,0	of which private farms
na 1 krowę	3978,4	4461,1	4435,9	4243,7	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3916,2	3952,6	4105,6	4013,6	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,8 ^c	4,2	4,7	4,5	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	5,2	5,4	5,4	5,8	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bd} w kg.	87,4	115,5	120,4	.	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bd} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	100,9	125,6	125,0	.	of which private farms

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.
^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c As of 31 XII. ^d Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 (177). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^{ab} (według siedziby użytkownika)

Stan w czerwcu

LAND USE^{ab} (by the official residence of land user)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION		
		Grand total	Of which private farms			
		w ha	in ha			
POWIERZCHNIA OGÓLNA	2000	1400765	375714	TOTAL AREA		
	2005	1383140	387647			
	2009	1383879	423432			
	2010	.	.			
Użytki rolne w dobrej kulturze	2000	.	.	In good agricultural condition		
	2005	.	.			
	2009	465195	385875			
	2010	450993	339618			
Pod zasiewami	2000	291777	228682	Sown area		
	2005	304115	253046			
	2009	324708	271076			
	2010^c	282939	221200			
Grunty ugorowane	2000	.	.	Fallow land		
	2005	.	.			
	2009	27198	16617			
	2010	21496	12272			
Uprawy trwałe	2000	.	.	Permanent crops		
	2005	.	.			
	2009	.	.			
	2010	6659	6431			
w tym sady	2000	3974	2260	of which orchards		
	2005	2622	2127			
	2009	4473	3963			
	2010	5700	5649			
Ogrody przydomowe	2000	.	.	Kitchen gardens		
	2005	.	.			
	2009	1515	1514			
	2010	1074	1052			
Łąki trwałe	2000	100902	55316	Meadows		
	2005	84804	60216			
	2009	81500	69613			
	2010	82019	69150			
Pastwiska trwałe	2000	35769	19781	Pastures		
	2005	26184	18543			
	2009	27316	24606			
	2010	13924	12068			
Pozostałe	2009	34994	15025	Others		
	2010	42882	17445			
	Lasyl ^d	2000	687935		7650	Forests^d
		2005	707312		7566	
2009		704426	8514			
2010		.	.			
Pozostałe grunty	2000	163761	25900	Other land		
	2005	195731	18589			
	2009	179264	14018			
	2010	.	.			

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 259. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

^a See general notes, item 8 on page 259. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Excluding permanent crops another than orchards kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including land connected with silviculture.

TABL. 3 (178). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>								
Produkcja globalna	86,0	102,0	89,2	114,1	91,7	100,0	85,6	110,0	<i>Gross output</i>
roślinna	86,2	97,5	87,7	129,9	90,9	91,5	84,5	128,6	<i>crop</i>
zwierzęca	85,7	107,8	91,4	94,3	92,6	110,8	87,0	87,7	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	84,1	97,1	87,5	114,1	90,9	94,7	82,4	111,3	<i>Final output</i>
roślinna	82,1	84,0	83,4	139,0	88,0	75,6	77,2	145,2	<i>crop</i>
zwierzęca	85,3	108,2	91,1	94,6	92,5	111,3	86,5	87,8	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	86,8	107,6	91,5	115,6	94,8	101,7	87,7	111,2	<i>Market output</i>
roślinna	85,9	107,9	89,3	145,1	95,1	93,5	89,5	146,1	<i>crop</i>
zwierzęca	87,3	107,3	93,2	93,5	94,7	107,3	86,6	87,1	<i>animal</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 4 (179). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA					
GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	53,3	53,2	56,7	63,4	Crop output
Zboża	19,8	23,3	24,4	28,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	18,1	20,1	21,4	25,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,8	7,8	9,2	9,6	of which: wheat
żyto	3,4	3,2	4,2	4,2	rye
jęczmień	2,8	3,5	2,8	4,3	barley
Ziemniaki	7,4	4,3	4,1	3,7	Potatoes
Przemysłowe	3,4	4,9	4,8	8,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,2	1,7	0,4	0,5	of which sugar beets
Warzywa	8,6	6,2	7,4	7,1	Vegetables
Owoce	5,0	2,0	3,9	2,7	Fruit
Siano łąkowe	2,6	2,4	3,0	3,1	Meadow hay
Pozostałe	6,5	10,1	9,1	9,8	Other
Produkcja zwierzęca	46,7	46,8	43,3	36,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	32,5	30,7	28,3	23,7	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,6	1,5	2,1	1,5	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,1	0,1	calves
trzoda chlewna	12,0	11,7	6,5	6,0	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	17,5	17,4	19,5	16,0	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,0	0,5	-0,5	-0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	9,3	8,2	9,6	7,2	Cows' milk
Jaja kurze	4,6	5,2	4,2	4,2	Hen eggs
Obornik	1,3	0,9	0,9	0,7	Manure
Pozostałe	1,0	1,3	0,8	0,9	Other

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 4 (179). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA					
MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	36,9	40,6	43,2	53,8	Crop output
Zboża	15,3	17,1	14,0	19,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	14,0	14,0	11,4	17,7	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	9,6	7,0	6,9	7,8	<i>of which: wheat</i>
żyto	2,5	3,4	3,2	5,7	<i>rye</i>
jęczmień	1,2	2,0	1,1	2,1	<i>barley</i>
Ziemniaki	1,5	1,7	2,0	1,6	Potatoes
Przemysłowe	5,0	6,9	6,9	12,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,8	2,4	0,6	0,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	9,1	6,5	8,8	8,1	Vegetables
Owoce	5,5	2,2	4,4	3,0	Fruit
Pozostałe	0,5	6,2	7,1	8,9	Other
Produkcja zwierzęca	63,1	59,4	56,8	46,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	46,4	41,6	39,6	32,0	<i>Animals for slaughter^a</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	3,6	2,0	2,6	2,0	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	0,3	0,0	0,1	0,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	15,9	15,2	8,6	7,6	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	26,4	24,2	28,2	22,2	<i>poultry</i>
Mleko krowie	11,0	9,6	11,5	8,8	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	4,8	6,7	3,1	4,4	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe	0,9	1,5	2,6	1,0	<i>Other</i>

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (180). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a	CROPS
	w tys. ha in thous. ha				
O G Ó Ł E M	292	304	325	283	T O T A L
Zboża	225	239	244	207	Cereals
zboża podstawowe.	193	199	202	177	basic cereals
pszenica	61	63	63	57	wheat
żyto	60	54	53	42	rye
jęczmień	36	35	36	27	barley
owies	13	13	13	14	oats
pszenżyto	23	34	37	38	triticale
mieszanki zbożowe	24	20	21	.	cereal mixed
gryka; proso i pozostałe zbożowe	0	2	6	.	buckwheat and millet and other cereal
kukurydza na ziarno	8	18	14	.	maize for grain
Strączkowe	2	3	3	.	Pulses
konsumpcyjne	0	0	0	1	edible
pastewne ^b	1	3	3	.	feed ^b
Ziemniaki	16	13	12	5	Potatoes
Przemysłowe	24	24	38	41	Industrial
w tym:					of which:
buraki cukrowe	3	4	2	1	sugar beets
oleiste	19	19	35	.	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	17	17	32	39	of which rape and agrimony
Pastewne	15	19	17	21	Feed
w tym:					of which:
okopowe	3	2	1	.	root plants
kukurydza na paszę	6	7	7	.	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	11	6	12	8	Other crops ^c
w tym warzywa gruntowe	6	4	5	.	of which field vegeta- bles

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 6 (181). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TYS. SZTUK IN THOUS. HEADS				
Bydło 2000	80,2	76,5	62,7	Cattle
2005	69,5	65,9	54,0	
2009	61,9	58,2	47,8	
2010^a	70,0	.	57,4	
w tym krowy 2000	32,3	30,9	25,0	of which cows
2005	30,1	28,3	22,5	
2009	25,7	24,1	19,0	
2010^a	.	.	.	
Trzoda chlewna ^b 2000	289,2	287,6	210,4	Pigs ^b
2005	257,0	255,9	211,5	
2009	181,1	180,3	161,7	
2010^a	164,9	.	145,0	
w tym lochy 2000	29,3	29,2	19,4	of which sows
2005	26,4	26,2	20,9	
2009	18,5	18,4	16,1	
2010^a	.	.	.	
Owce 2000	6,5	6,5	6,3	Sheep
2005	3,6	3,6	3,3	
2009	4,3	4,3	3,8	
2010^a	.	.	.	
w tym maciorki 2000	3,8	3,8	3,6	of which ewes
2005	2,4	2,4	2,3	
2009	3,1	3,1	2,9	
2010^a	.	.	.	
Konie ^c 2000	4,7	4,7	4,7	Horses ^c
2005	6,0	5,9	5,9	
2009	6,4	6,3	6,3	
2010^a	.	.	.	
W przeliczeniowych sztukach 2000	112,8	109,6	86,9	
sztukach dużych (bydło, 2005	100,5	97,3	81,2	
trzoda chlewna, owce i 2009	83,4	80,3	69,0	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
konie)	2010^a	.	.	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

TABL. 6 (181). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**
 Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.

PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	2000	15,4	18,0	18,3	Cattle
	2005	14,5	15,7	15,0	
	2009	12,4	12,7	11,9	
	2010 ^a	15,5	.	16,9	
w tym krowy.....	2000	6,2	7,3	7,3	of which cows
	2005	6,3	6,7	6,2	
	2009	5,1	5,2	4,7	
	2010 ^a	.	.	.	
Trzoda chlewna ^b	2000	55,6	67,7	61,5	Pigs ^b
	2005	53,5	61,0	58,5	
	2009	36,2	39,3	40,3	
	2010 ^a	36,6	.	42,7	
w tym lochy	2000	5,6	6,9	5,7	of which sows
	2005	5,5	6,2	5,8	
	2009	3,7	4,0	4,0	
	2010 ^a	.	.	.	
Owce	2000	1,2	1,5	1,8	Sheep
	2005	0,8	0,9	0,9	
	2009	0,9	0,9	0,9	
	2010 ^a	.	.	.	
w tym maciorki	2000	0,7	0,9	1,1	of which ewes
	2005	0,5	0,6	0,6	
	2009	0,6	0,7	0,7	
	2010 ^a	.	.	.	
Konie ^c	2000	0,9	1,1	1,4	Horses ^c
	2005	1,2	1,4	1,6	
	2009	1,3	1,4	1,6	
	2010 ^a	.	.	.	
W przeliczeniowych sztukach sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	21,7	25,8	25,4	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	20,9	23,2	22,5	
	2009	16,7	17,5	17,2	
	2010 ^a	.	.	.	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

Note. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 7 (182). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt.	1088,9	2503,9	2701,3	3690,0	3674,1	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	958,7	776,1	992,6	1285,0	1285,0	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	25,0	134,1	135,8	210,0	210,0	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	45,0	1728,6	2766,1	1717,9	952,7	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	49,0	122,7	77,2	42,9	42,9	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	209,5	521,5	540,0	737,7	916,5	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	184,5	161,7	198,4	256,9	320,5	<i>of which laying hens</i>

^a Dla roku 2000 - w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005-2010 - w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.
^a For 2000 - aged 6 months and more; for 2005-2010 - more than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 8 (183). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	21,9	12,5	12,3	12,1	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,3	1,6	1,8	1,4	Calves
Trzoda chlewna	347,1	363,3	245,2	307,0	Pigs
Owce	1,8	0,2	0,6	1,0	Sheep
Konie	0,2	0,7	0,5	0,4	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	9,0	6,3	6,4	6,4	Cattle (excluding calves)
Cielęta	0,6	0,2	0,2	0,2	Calves
Trzoda chlewna	36,5	40,5	27,6	37,1	Pigs
Owce	0,1	0,0	0,0	0,1	Sheep
Konie	0,1	0,3	0,3	0,2	Horses
Drób	53,4	75,2	84,0	94,8	Poultry
Kozy i króliki	0,1	0,1	0,1	0,1	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 9 (184). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	76,2	93,7	89,7	105,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	72,3	89,0	85,0	99,9	meat and fats
wołowe	4,7	3,3	3,4	3,3	beef
cielęce	0,3	0,1	0,1	0,2	veal
wieprzowe	28,5	31,5	21,5	29,0	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,1	0,2	0,1	0,1	horseflesh
drobiowe	37,4	52,7	58,8	66,3	poultry
kozy i królicze ^b	1,3	1,2	1,1	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	3,9	4,7	4,7	5,4	pluck

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt

OGÓŁEM	146,6	195,1	179,4	237,0	TOTAL
-------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 10 (185). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
 PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						<i>Milk production:</i>
w milionach litrów	129,9	130,5	118,9	108,4	76,9	<i>in million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	25,0	27,2	23,8	24,4	23,1	<i>per 100 ha agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3978,4	4461,1	4435,9	4243,7	4013,6	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj w milionach sztuk	185,7	239,0	250,5	259,5	259,5	<i>Eggs production in million units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	181,4	227,8	238,9	222,7	222,7	<i>Average annual number of eggs per laying-hen in units</i>

 TABL. 11 (186). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
 Stan w dniu 31 XII
 DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	199,8	199,3	176,1	176,1	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	116,4	116,2	105,0	105,0	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	60,3	60,1	60,1	60,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	5,6	5,5	5,3	5,3	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	83,4	83,1	71,1	71,1	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	6,0	6,0	6,0	6,0	<i>of which: drained</i>
nawadniane	22,9	22,9	20,9	20,9	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	38,4	41,5	35,2	39,1	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 12 (187). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a	19847	17897	<i>In units</i>
	2005	20074	19452	
	2009	23659	21786	
	2010^b	20245	19564	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	26,2	19,1	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	23,9	18,6	
	2009	21,1	18,4	
	2010^b	22,3	17,4	

^a Stan w 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.
^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 13 (188). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2002	2010	
	ogółem <i>grand total</i>		w tym gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych <i>of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land</i>
W SZTUKACH <i>IN UNITS</i>			
Ciągniki rolnicze <i>Agricultural tractors</i>	19804	20245	19564
Kombajny: <i>Combine harvesters:</i>			
zbożowe <i>for cereals</i>	2198	2667	2558
ziemniaczane <i>for potatoes</i>	580	605	600
buraczane <i>for beet</i>	289	113	112
Rozsiewacze nawozów i wapna . <i>Fertilizer and lime distributors</i>	7878	7308	7073
Silosokombajny <i>Forage harvesters</i>	257	44	35
Opryskiwacze polowe <i>Field crop sprayers</i>	5132	5223	5056
Opryskiwacze sadownicze	255	238	226

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu z 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 14 (189). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
 VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	532,1	731,1	932,2	983,7	776,7	TOTAL
Produkty: roślinne	154,4	200,9	365,6	355,7	255,8	Products: crop
zwierzęce	377,7	530,2	566,6	628,0	520,9	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł

PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	1023,81	1522,78	1863,62	2214,52	2333,99	TOTAL
Produkty: roślinne	297,08	418,57	730,96	800,79	768,59	Products: crop
zwierzęce	726,73	1104,21	1132,66	1413,73	1565,40	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 15 (190). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.	232971	276317	370565	285202	206999	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	213844	229123	329459	260970	188206	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	134757	100006	119376	118231	85031	<i>wheat</i>
żyto	48922	81368	139777	72296	54196	<i>rye</i>
jęczmień	18529	26761	32734	25801	18489	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	2181	3330	3764	6706	3668	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	9455	17658	33808	37936	26822	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	230416	275826	370336	284443	206264	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	211290	228632	329230	260211	187471	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	134355	99851	119376	118227	85027	<i>wheat</i>
żyto	48008	81326	139777	72296	54196	<i>rye</i>
jęczmień	17683	26624	32626	25053	17758	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	2108	3211	3671	6706	3668	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	9136	17620	33780	37929	26822	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.	65	24	54	-	-	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.	9669	6803	5827	4020	2457	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.	107173	128214	94777	82812	68062	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t.	27745	46156	114309	78151	43718	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t.	1492	2352	3425	12998	12932	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.	12237	1324	7171	3157	3156	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.	82778	108348	108139	125987	109835	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	5487	5003	4403	4460	4146	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	40	15	9	6	6	<i>calves</i>
trzoda chlewna	25112	34740	22223	30847	28185	<i>pigs</i>
owce	28	-	-	-	-	<i>sheep</i>
konie	82	198	134	115	115	<i>horses</i>
drób	52029	68392	81370	90559	77383	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.	58961	77714	76680	89858	78394	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.	77472	98690	93808	96088	65752	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	26117	186775	33012	35875	35875	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 16 (191). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża	108472,6	91397,8	143142,3	143450,5	103209,9	Cereals
w tym zboża podstawowe	100211,2	73650,0	127038,5	129294,6	92133,6	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	68272,1	35838,5	56563,7	67956,8	48463,1	wheat
żyto	17666,8	22487,7	45698,1	29635,8	21482,9	rye
jęczmień	9108,9	9277,1	12592,7	12115,5	8717,8	barley
owies i mieszanki zbożowe	803,0	921,7	1114,9	1921,2	1105,3	oats and cereal mixed
pszenżyto	4360,4	5125,0	11069,3	17665,3	12364,5	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	106809,6	91106,7	143035,0	143068,7	102853,3	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	98549,0	73358,9	126931,6	128913,4	91777,0	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	67992,9	35751,2	56563,7	67952,0	48458,3	wheat
żyto	17125,9	22473,0	45698,1	29635,6	21482,9	rye
jęczmień	8540,3	9174,5	12522,6	11746,7	8366,0	barley
owies i mieszanki zbożowe	752,9	851,5	1087,1	1921,2	1105,3	oats and cereal mixed
pszenżyto	4137,0	5108,7	11060,2	17657,9	12364,5	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	87,8	83,9	164,7	-	-	Edible pulses ^b
Ziemniaki	1292,2	1063,8	1474,5	786,4	554,8	Potatoes
Buraki cukrowe	11019,0	21233,3	11700,6	9514,0	7845,2	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	22501,9	37175,5	129310,1	99255,6	53623,2	Rape and agrimony ^b
Warzywa	645,2	902,1	4425,3	14909,7	14821,2	Vegetables
Owoce	6202,0	2449,5	4402,6	5582,6	5578,6	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	308651,8	399430,9	459513,2	498441,0	425949,3	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	15252,7	19170,2	18481,8	19037,4	17601,1	cattle (excluding calves)
cielęta	167,7	76,1	47,5	22,1	22,1	calves
trzoda chlewna	93396,9	132932,2	99304,7	121140,6	110899,1	pigs
owce	122,1	-	-	-	-	sheep
konie	260,3	980,4	665,3	574,0	574,0	horses
drób	199452,1	246272,0	341014,0	357666,9	296853,0	poultry
Mleko krowie	59642,7	92203,7	86798,6	103147,3	68580,6	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	5113,3	27212,2	7685,5	5282,7	5282,7	Consumer hen's eggs

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

LEŚNICTWO
FORESTRY

TABL. 17 (192). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	692238	702436	704985	706239	TOTAL in ha
Lasy	672679	681639	683811	685071	Forests
Publiczne	665134	673462	675009	675515	Public
zalesione	657180	658725	660878	660311	wooded
niezalesione	7954	14737	14131	15204	non-wooded
własność Skarbu Państwa	663085	671449	672982	673493	owned by the State Treasury
zalesione	655289	656790	658931	658366	wooded
niezalesione	7796	14659	14051	15128	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	653641	664035	665739	666097	managed by State Forests
zalesione	645904	649433	651730	651710	wooded
niezalesione	7737	14602	14009	14387	non-wooded
parki narodowe	4527	4607	4607	4607	national parks
zalesione	4500	4586	4586	4586	wooded
niezalesione	27	21	21	21	non-wooded
własność gmin ^a	2049	2013	2027	2021	owned by gmina ^a
zalesione	1890	1935	1948	1945	wooded
niezalesione	159	78	79	76	non-wooded
Prywatne	7545	8176	8801	9557	Private
zalesione	7419	8020	8609	9367	wooded
niezalesione	126	156	192	190	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	19559	20797	21174	21167	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	48,1	48,7	48,9	49,0	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTW w %	50,7	51,1	51,3	51,4	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 18 (193). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>	
w ha in ha							
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	242	230	215	205	205	205	- <i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	6038	6048	4992	4892	4759	4748	133 <i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	4564	5384	4666	4792	4758	4747	33 <i>renewals</i>
szluczne	4457	5271	4633	4690	4657	4646	33 <i>artificial</i>
zrębów ^b	4257	5202	4529	4618	4609	4604	10 <i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin	200	69	104	72	48	42	23 <i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	107	113	33	102	101	101	1 <i>natural</i>
zalesienia ^c	1474	664	326	100	1	1	100 <i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	1113	608	891	678	669	668	9 <i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	21962	24267	20496	25948	25680	25679	268 <i>Tending^e</i>
w tym:							<i>of which:</i>
upraw	13807	16641	15054	18385	18117	18116	268 <i>crops</i>
młodników	7026	6928	5282	7447	7447	7447	- <i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	1057	674	150	116	116	116	- <i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	4157	5921	5187	6061	6061	6061	- <i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. *b* Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *c* Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. *d* Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. *e* Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. *f* Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. *b* Including renewals protected by tree stands. *c* Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. *d* Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. *e* Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. *f* Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 19 (194). POZYSKANIE DREWNA ^a
REMOVALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³	2471,4	2773,7	2848,0	2856,2	2845,1	2843,0	11,1	TOTAL in dam³
Grubizna	2163,1	2426,5	2562,0	2576,4	2565,2	2563,1	11,1	Timber
Grubizna iglasta	1838,1	2058,8	2213,2	2275,2	2266,1	2264,7	9,1	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	725,2	661,2	769,6	780,4	776,9	776,0	3,5	large-size general purpose wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	948,7	1397,7	1283,6	1334,8	1331,4	1331,1	3,4	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	325,0	367,6	348,8	301,1	299,1	298,5	2,0	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	99,9	94,4	85,1	68,0	67,5	67,2	0,5	large-size general purpose wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	178,1	203,8	178,5	155,9	155,3	155,1	0,7	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe	308,3	347,2	286,0	279,8	279,8	279,8		- Slash
Do przerobu przemysłowego	241,4	250,3	182,4	174,3	174,3	174,3		- Slash for industrial uses
Opałowe	66,9	96,9	103,6	105,5	105,5	105,5		- Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	321,6	356,0	374,7	376,1	379,7	380,6	116,3	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25.ª Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25.

TABL. 20 (195). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Sadzenie w szt.: drzew.	77505	13049	20919	18596	1273	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	28983	6921	7513	29825	462	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	8456	14630	20405	20230	10728	<i>Removals (timber)^a in m³</i>
grubizna iglasta	633	1352	3029	2618	1915	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	331	742	1497	1304	1053	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	7823	13278	17376	17612	8813	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	2725	3893	3672	4163	3085	<i>of which large-size general purpose wood</i>

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a *Estimated data; excluded from data on total removals (timber).*

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4-6 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczone do wyżej wymienionych sekcji) i w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby klasyfikowane są według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług - PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU i Listy PRODCOM lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne, niż występujące w PKWiU i Liście PRODCOM, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy. Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd prezentowane dane.

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4-6 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) and data in table 4 show industrial products manufactured by entities, irrespective of the kind of activity as classified according to NACE rev. 2.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

- the sum of some PKWiU and PRODCOM List positions or the sum of their parts,
- collective item based on criteria other than those presented in PKWiU and PRODCOM List.

Moreover, abbreviated names were used for some products. Introduction of this classification, instead of PKWiU, binding until 30 XII 2008, does not influence the data presented up to now.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całości kształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 28.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
- ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.,
- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne - na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) - czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto nie obejmują wynagrodzeń pracowników zatrudnionych poza granicami kraju.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 28.

Constant prices were adopted as follows:

- 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
- 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001,
- 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.

Data regarding average monthly gross wages and salaries do not include wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności 2007 (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów - wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section "Construction", employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Information regarding **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł

Industry

TABL. 1 (196). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		PRODUCTS
			ogółem total	2009=100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł.	14811,9	21622,1	24597,2	117,2 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Pracujący ^b	79626	83161	85069	102,3	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie	65603	71126	71701	100,8	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1977,24	2651,41	2798,41	105,5	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. ^c Bez zatrudnionych za granicą.

^a Constant prices. ^b As of 31 XII; by actual workplace. ^c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (197). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł (ceny bieżące) in mln zł (current prices)		2009 =100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	13616,6	20210,4	23371,3	119,1	100,0
TOTAL					
sektor publiczny.	839,7	1051,4	846,4	x	3,6
public sector					
sektor prywatny	12776,9	19159,0	22524,9	x	96,4
private sector					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	12585,6	18997,0	22350,5	121,1	95,6
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	1547,9	2054,9	2063,3	99,3	8,8
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	#	#	11,5	16,6	0,0
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych	250,0	269,4	278,9	109,2	1,2
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży	123,2	100,9	102,8	149,6	0,4
Manufacture of wearing apparel					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	277,7	266,8	242,8	97,6	1,0
Manufacture of leather and related products					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2580,0	2681,3	2813,1	98,7	12,0
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1199,3	1826,1	1917,7	105,8	8,2
Manufacture of paper and paper products					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	16,7	23,4	28,1	122,1	0,1
Printing and reproduction of recorded media					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	615,0	482,7	638,7	118,1	2,7
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	584,5	576,7	627,3	116,6	2,7
Manufacture of rubber and plastic products					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1061,7	1308,9	1234,7	102,8	5,3
Manufacture of other non-metallic mineral products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (197). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		w odsetkach in percent
	w mln zł (ceny bieżące) in mln zł (current prices)		2009=100 (ceny stałe) (constant prices)		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
Produkcja metali	185,5	233,8	256,0	115,9	1,1
Manufacture of basic metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	720,5	1178,0	1341,3	131,0	5,7
Manufacture of metal products ^Δ					
Produkcja urządzeń elektrycznych	166,1	243,7	278,9	129,4	1,2
Manufacture of electrical equipment					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	447,9	674,9	770,4	119,1	3,3
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	1592,7	2660,4	3048,4	121,1	13,0
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers					
Produkcja mebli	669,2	658,9	681,9	105,4	2,9
Manufacture of furniture					
Pozostała produkcja wyrobów	81,7	66,4	89,9	139,5	0,4
Other manufacturing					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	63,2	96,6	112,1	193,6	0,5
Repair and installation of machinery and equipment					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	642,1	685,4	424,8	61,3	1,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	87,2	104,9	138,9	127,6	0,5
Water collection, treatment and supply					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	#	121,7	158,0	127,3	0,6
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (198). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W
 PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN
 ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
			49 i mniej 49 and less	50-249	250 i więcej 250 and more
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2005	13616,6	1846,1	4155,3	7615,3
TOTAL	2009	20210,4	2093,5	5364,9	12752,0
	2010	23371,3	2391,5	5862,3	15117,5
sektor publiczny		846,4	89,5	299,2	457,7
public sector					
sektor prywatny		22524,9	2301,9	5563,2	14659,8
private sector					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (198). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
		49 i mniej 49 and less	50-249	250 i więcej 250 and more
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	22350,5	2196,5	5597,8	14556,2
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	2063,3	#	1287,8	#
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	11,5	11,5	-	-
Manufacture of beverages				
Produkcja wyrobów tekstylnych	278,9	42,3	236,6	-
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	102,8	48,1	#	#
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A	242,8	25,2	#	#
Manufacture of leather and related products				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	2813,1	#	400,0	#
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1917,7	#	303,0	#
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	28,1	28,1	-	-
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	638,7	#	#	556,5
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	627,3	#	367,4	#
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1234,7	165,3	264,1	805,3
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	256,0	#	78,2	#
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali	1341,3	#	983,8	#
Manufacture of metal products				
Produkcja urządzeń elektrycznych	278,9	14,8	58,5	205,6
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^A	770,4	111,2	306,7	352,4
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	3048,4	65,0	383,2	2600,2
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Produkcja mebli	681,9	52,8	240,5	388,6
Manufacture of furniture				
Pozostała produkcja wyrobów	89,9	81,5	#	#
Other manufacturing				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	112,1	46,9	#	#
Repair and installation of machinery and equipment				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	424,8	#	61,3	#
Electricity, gas, steam and air conditioning supply				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja				
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	104,9	15,5	#	#
Water collection, treatment and supply				
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	121,7	39,9	81,8	-
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (199). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Mięso wieprzowe, świeże lub chłodzone w tys. t	7,9	30,6	13,0	10,2	0,8	Pork meat, fresh orrefrig-erated in thous. t
Mięso z indyków, świeże lub chłodzone w tys. t	17,2	45,2	35,8	37,1	18,5	Turkey meat, fresh orrefrig-erated in thous. t
Kury domowe całe, świeże lub chłodzone w tys. t	2,9	5,1	20,7	22,0	3,4	Whole chicken meat, fresh orrefrig-erated in thous. t
Mleko płynne przetworzone ^b w tys. hl	366,1	512,2	340,4	286,5	1,0	Processed liquid milk ^b in thous. hl
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par	1590	2536	1242	685	5,8	Footwear with leather uppers in thous. pairs
Tarcica iglasta w dam ³	185,6	61,8	137,0	106,1	2,8	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	26,7	13,4	19,3	21,3	4,7	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	84,1	27,8	31,4	0,2	Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thous. m ²
Tworzywa sztuczne ^c w tys. t	368,7	412,1	17,2	Plastics ^c in thous. t
Meble ^d w mln zł.	528,8	1474,9	2298,4	2453,2	10,7	Furniture ^d in mln zł

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z mlekiem przetrutowym do dalszej produkcji. ^c W formach podstawowych. ^d Produkcja sprzedana.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including milk forwarded for further processing. ^c In primary forms. ^d Sold production.

TABL. 5 (200). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	65874	66673	T O T A L
sektor publiczny	6233	5832	<i>public sector</i>
sektor prywatny	59641	60841	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	766	791	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	60151	61442	Manufacturing
w tym:			<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	7153	7064	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	258	78	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1721	1736	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	2197	2236	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1686	1282	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6213	6485	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2010	2182	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	71	72	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1336	1456	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2378	2444	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4228	3641	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	847	887	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów metali	6484	6613	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	2316	1831	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	3091	3415	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	8703	9528	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	4530	5079	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	464	474	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	943	962	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	1324	817	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3634	3623	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:			<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1430	1504	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	997	1038	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (201). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
O G Ó Ł E M	2717,19	2860,02	T O T A L
sektor publiczny	3089,78	3173,75	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2678,25	2829,95	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	4386,88	4436,90	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2662,53	2814,53	Manufacturing
w tym:			<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.	2320,13	2403,11	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów.	5453,97	2043,59	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.	2282,81	2334,08	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1623,54	1695,38	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	2091,11	2263,48	<i>Manufacture of leather and related</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka,			<i>products</i>
słomy i wikliny	2773,25	2900,12	<i>Manufacture of products of wood, cork,</i>
			<i>straw and wicker</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3747,35	3752,84	<i>Manufacture of paper and paper</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych			<i>products</i>
nośników informacji.	2787,44	2732,99	<i>Printing and reproduction of recorded</i>
			<i>media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów			<i>Manufacture of chemicals and chemical</i>
chemicznych	3083,00	3172,54	<i>products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw			<i>Manufacture of rubber and plastic</i>
sztucznych	2549,93	2590,04	<i>products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych			<i>Manufacture of other non-metallic</i>
mineralnych surowców niemetalicznych	3091,45	3326,55	<i>mineral products</i>
Produkcja metali	3010,10	3080,81	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów metali	2638,81	2914,46	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	2375,34	2726,02	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
			<i>Manufacture of machinery and</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	3369,74	3671,72	<i>equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych,			<i>Manufacture of motor vehicles, trailers</i>
przyczep i naczep	2766,69	2916,92	<i>and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	2247,51	2357,76	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	2223,08	2485,28	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie			<i>Repair and installation of machinery and</i>
maszyn i urządzeń	2699,79	2825,78	<i>equipment</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w			Electricity, gas, steam and air
energię elektryczną, gaz, parę			conditioning supply
wodną i gorącą wodę	4208,43	4513,23	Water supply; sewerage, waste
			management and remediation
Dostawa wody; gospodarowanie			activities
ściekami i odpadami; rekultywacja	2726,05	2914,41	
w tym:			<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2843,34	3099,30	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk			<i>Waste collection, treatment and disposal</i>
surowców	2572,45	2645,31	<i>activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo*Construction*

TABL. 7 (202). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	1512,4	3220,6	3146,8	T O T A L
w tym:				<i>of which:</i>
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	605,9	1383,4	1257,2	<i>Entities employing more than 9 persons</i>
budowa budynków ^Δ	416,9	901,4	694,2	<i>construction of buildings</i>
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	106,4	275,2	273,0	<i>civil engineering works</i>
roboty budowlane specjalistyczne	82,6	206,8	290,0	<i>specialised construction activities</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 8 (203). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe roboty <i>Works with a renovation (restoration) character and other works</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2005	605,9	492,7	113,1	T O T A L
	2009	1383,4	917,5	465,8	
	2010	1257,2	842,2	415,0	
Budynki		679,8	398,6	281,2	Buildings
Budynki mieszkalne		234,6	132,1	102,5	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne		43,8	10,7	33,1	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		137,1	82,7	54,4	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania		53,7	38,7	15,0	<i>residences for communities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lubuskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (203). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe roboty <i>Works with a renovation (restoration) character and other works</i>	SPECIFICATION
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	445,2	266,5	178,7	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	5,3	#	#	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	17,3	9,3	8,0	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	113,4	51,5	61,9	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	4,3	#	#	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	104,2	50,3	53,9	<i>industrial buildings and ware-houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	160,8	121,3	39,6	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	39,7	27,9	11,9	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	577,4	443,6	133,7	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	210,7	123,7	86,9	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	197,5	119,2	78,4	<i>highways, streets and roads</i>
budowle wodne	63,4	61,4	2,0	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	272,9	239,5	33,3	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	23,9	18,0	5,9	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	248,9	221,5	27,4	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	16,6	#	#	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	11,6	10,8	0,7	<i>Sport and recreations constructions</i>
Obiekty pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane	2,3	#	#	<i>Other civil engineering works not elsewhere classified</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lubuskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (204). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki^a	1445	2462	2708	2518	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszka- niowe ^b	698	1631	1860	1677	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings^b</i>
miasta	959	1334	1182	1118	<i>urban areas</i>
wieś	486	1128	1526	1400	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	1284	2262	2363	2230	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	835	1210	947	908	<i>urban areas</i>
wieś	449	1052	1416	1322	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^b	663	1594	1736	1579	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	621	624	534	537	<i>non-residential</i>
Kubatura^d w dam³	2039,9	3860,6	4503,2	7037,5	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszka- niowe ^b	969,0	1477,9	1750,5	1485,3	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings^b</i>
miasta	1413,4	2030,2	3124,4	4836,6	<i>urban areas</i>
wieś	626,6	1830,3	1378,8	2201,0	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	913,6	1631,8	1880,7	1781,5	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	592,5	911,7	835,3	811,2	<i>urban areas</i>
wieś	321,1	720,1	1045,4	970,4	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^b	563,8	1147,4	1239,0	1083,6	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	349,8	442,7	599,7	666,7	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. *b* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych). *c* Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings). *c* Realized by natural persons, churches and religious associations. *d* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (205). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	699	1676	1956	1792	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańcach i wielomieszkalniowe ^b	698	1631	1860	1677	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	649	1575	1786	1626	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania . .	1	2	3	1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	746	786	752	726	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	94	28	8	14	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	20	19	18	19	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	149	158	108	123	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i termi- nali	-	1	2	1	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	303	310	336	282	Garage buildings
Budynki przemysłowe	28	48	44	35	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	86	77	81	83	Reservoirs, silos and ware-houses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek . .	-	4	4	10	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	3	1	4	1	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	3	2	5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	3	11	15	19	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	53	115	106	123	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawo- wania kultu religijnego i czynności religijnych	4	9	4	2	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings).

TABL. 10 (205). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	972,0	1535,1	1800,8	1516,9	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańciach i wielomieszkaniowe ^b	969,0	1477,9	1750,4	1485,3	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	486,5	1100,6	1271,5	1074,5	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania . .	3,0	11,3	15,8	2,3	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1067,9	2325,5	1702,4	5520,6	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	62,4	29,9	22,5	69,3	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	30,4	54,1	173,6	62,8	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	362,4	288,7	256,6	401,5	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i termi- nali	-	0,5	0,2	1,8	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	50,8	47,7	74,6	36,4	Garage buildings
Budynki przemysłowe	211,8	1137,1	777,9	523,4	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	231,3	408,3	1109,5	887,9	Reservoirs, silos and ware-houses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek . .	1,1	5,4	13,2	24,2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	18,3	9,0	16,3	33,8	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	12,3	8,3	12,4	57,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	33,2	119,5	66,1	2295,9	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	47,6	167,4	133,0	1059,1	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawo- wania kultu religijnego i czynności religijnych	4,0	48,0	28,0	45,9	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings).

TABL. 11 (206). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7874	7953	T O T A L
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	4554	4377	Construction of buildings
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1513	1642	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	1806	1934	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 12 (207). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł		
O G Ó Ł E M	2394,66	2442,55	T O T A L
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	2359,11	2434,77	Construction of buildings
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2466,93	2687,95	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2425,07	2251,83	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 19, poz. 115, z późniejszymi zmianami) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (uniform text Journal of Laws 2007 No. 19, item 115, with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

4. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji; w latach 2005-2008 przez starostów prezydentów miast i burmistrzów oraz w 2000 r. - przez wojewodów.

5. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

6. **Transport samochodowy zarobkowy** obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej - sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. **Placówki pocztowe** obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. - uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępnym ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

4. *Information on registered vehicles and tractors has been presented according to central vehicle register by the Ministry of Interior and Administration; in 2005-2008 - by starosts, presidents of cities and mayors as well as in 2000 - by voivodes.*

5. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

6. **Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

7. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks - networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. **Post offices** include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 - telecommunication service offices.

3. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport
Transport

 TABL. 1 (208). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM	1210	985	960	967	TOTAL
Normalnotorowe	1210	985	960	967	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	346	329	329	329	of which electrified
jednotorowe	808	591	558	566	single track
dwu- i więcej torowe	402	394	402	401	double and more tracks
Na 100 km² powierzchni ogólnej	8,7	7,0	6,9	6,9	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP.

^a Data concern PKP network.

 TABL. 2 (209). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem	w tym o	
				total	nawierzchni	
		w km		in km		
OGÓŁEM	8164	8056	8174	8166	7270	TOTAL
miejskie	1476	1509	1575	1645	1481	urban
zamiejskie	6688	6547	6600	6522	5789	out-of-town
Krajowe	882	838	832	815	815	Domestic
miejskie	153	144	122	120	120	urban
zamiejskie	729	694	710	695	695	out-of-town
Wojewódzkie	1600	1580	1589	1587	1566	Voivodship
miejskie	194	178	182	177	176	urban
zamiejskie	1406	1402	1407	1411	1391	out-of-town
Powiatowe	3491	3483	3488	3493	3259	Powiat
miejskie	386	407	400	403	391	urban
zamiejskie	3105	3076	3087	3091	2867	out-of-town
Gminne	2191	2155	2266	2271	1630	Gmina
miejskie	743	780	871	946	794	urban
zamiejskie	1448	1375	1395	1326	836	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (210). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	370251	458164	581636	609231	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	270282	347619	448660	469676	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	2209	1995	2211	2252	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	46983	56943	69668	74586	<i>Lorries and road tractors^b</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	22426	22397	25923	26421	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle	25696	26346	31541	32470	<i>Motorcycles</i>

^a Patrz: uwagi ogólne, ust. 4 na str. 304. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.^a See: general notes item 4, page 304. ^b Including vans.TABL. 4 (211). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1448	1247	1018	902	<i>National: number</i>
długość w km	57689	57400	42487	35094	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba	20	26	24	21	<i>long distance: number</i>
długość w km	4404	6981	6866	6093	<i>length in km</i>
regionalne: liczba	301	290	208	138	<i>regional: number</i>
długość w km	23959	26275	15272	10004	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba	980	848	709	670	<i>suburban: number</i>
długość w km	28107	23251	19470	18194	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	147	83	77	73	<i>urban: number</i>
długość w km	1219	893	879	803	<i>length in km</i>

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding transport by urban road transport fleet.

TABL. 5 (212). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY**^a
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	1991,2	3366,0	2213,4	2320,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.	67,5	165,4	146,7	215,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	34716,7	27048,6	21703,7	20256,9	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	31,4	28,7	28,4	27,5	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	529,6	3864,2	4358,6	5042,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.	938,2	443,2	831,8	912,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	21,0	32,3	32,8	28,0	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	625,0	836,7	501,4	416,9	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transport by urban road transport fleet.

TABL. 6 (213). **WYPADKI DROGOWE**^a
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki	950	860	992	845	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	25,7	18,8	17,1	13,9	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	1371	1343	1460	1221	Road traffic casualties
Śmiertelne	185	174	137	108	Fatalities
Ranni	1186	1169	1323	1113	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters.

Łączność

Communications

TABL. 7 (214). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI^a**
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	267	290	285	282	Post offices(as of 31 XII) ^b
miasta	110	128	130	129	urban areas
wieś	157	162	155	153	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	7455,5	7621,9	9289,5	9744,1	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	313,6	654,7	741,8	664,8	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^c w tys.	3226,8	2220,6	1787,8	1392,9	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	7522,6	7699,2	7070,8	6734,9	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (215). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys. . . .	278,9	333,7	227,9	207,6	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	226,6	243,9	156,7	141,0	of which private subscribers ^b
miasta	224,7	282,3	194,2	176,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	180,7	199,3	129,4	116,3	of which private subscribers ^b
wieś	54,2	51,4	33,7	30,8	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	45,9	44,6	27,3	24,6	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	272,2	280,3	194,9	177,1	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	218,6	233,6	163,8	148,7	urban areas
wieś	53,6	46,7	31,1	28,4	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	2412	2299	1181	1129	Public pay fixed
miasta	1698	1675	792	761	urban areas
wieś	714	624	389	368	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concerns operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP). W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

6. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

8. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

7. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

8. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (216). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł Grand total in mln zł	W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % Of which share of trade enterprises ^a in %	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
2000.....	10022,6	12,8	9789
2005.....	9611,5	17,7	9524
2009.....	9709,3	21,3	9617
2010.....	11135,2	17,5	11017

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (217). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **2851,0** | **3804,4** | **4549,2** | **5252,6** | **T O T A L**

W ODSETKACH

IN PERCENT

O G Ó Ł E M | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Towary konsumpcyjne.....	64,3	64,8	56,7	59,8	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	20,2	20,5	21,0	21,1	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe.....	4,7	4,1	5,1	5,5	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe.....	39,4	40,2	30,6	33,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne.....	35,7	35,2	43,3	40,2	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (218). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **2670,6** | **3333,5** | **4789,4** | **4788,4** | **T O T A L**

W ODSETKACH

IN PERCENT

O G Ó Ł E M | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Żywność i napoje bezalkoholowe.....	20,1	21,0	21,6	25,9	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe.....	22,5	17,0	9,8	13,0	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	57,4	62,0	68,6	61,1	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABLE 4 (219). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
 Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	10783	9841	10776	T O T A L
Domy towarowe	2	-	-	Department stores
Domy handlowe	12	9	7	Trade stores
Supermarkety	123	161	171	Supermarkets
Hipermarkety	11	12	12	Hipermarkets
Sklepy powszechne	209	173	162	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	417	785	751	Specialized shops
Inne sklepy ^b	9639	8363	9351	Other shops ^b
Stacje paliw	370	338	322	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 5 na str. 308. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes in chapter “Trade and catering”, item 5 on page 308. ^b Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABLE 5 (220). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	252	225	298	297	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	91	80	114	107	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	75,6	125,1	203,7	194,6	Revenues from catering activity (current prices) in mln zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	46,7	87,7	157,3	157,9	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	15,2	21,7	25,9	22,3	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABLE 6 (221). **TARGOWISKA**
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	78	76	75	75	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	69	69	70	69	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	456,5	399,5	436,5	407,2	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	275,8	236,9	200,9	201,4	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	6672	6723	5746	5608	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	5930	5814	4539	4402	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	45	151	163	150	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	23586,1	18216,1	15045,5	14338,5	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are presented according to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It included:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych - kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

12. Current assets include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital - in joint stock companies,
- initial capital - in limited liability companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in co-operatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities - when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities - when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (222). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor pub- liczny public sector	sektor prywat- ny private sector
Przychody z całokształtu działalności	25487,9	38171,3	40426,2	1238,8	39187,4
Revenues from total activity					
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	16519,2	24770,2	27494,0	1061,6	26432,5
<i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	8206,6	12027,3	11850,1	128,0	11722,0
<i>Net sales revenues of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	255,8	544,8	264,3	10,6	253,6
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	24273,1	36521,0	38955,5	1207,6	37747,9
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	16365,6	24425,8	38011,7	1172,5	36839,1
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7211,7	10498,4	10207,4	110,9	10096,5
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	348,5	1046,6	433,2	14,4	418,8
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1214,8	1650,3	1470,7	31,2	1439,5
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	20,6	5,8	4,2	0,1	4,1
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	28,8	2,1	5,8	0,0	5,8
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	1206,6	1654,0	1469,1	31,2	1437,9
Gross financial result					
Zysk brutto	1420,6	2253,5	1791,1	38,8	1752,3
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	214,0	599,4	322,0	7,6	314,5
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	224,6	246,2	112,0	5,0	107,1
Obligatory encumbrances of gross financial result					
W tym podatek dochodowy ^a	219,7	246,2	112,0	5,0	107,1
<i>Of which income tax^a</i>					
Wynik finansowy netto	982,0	1407,8	1357,0	26,2	1330,8
Net financial result					
Zysk netto	1201,4	1982,1	1679,1	33,8	1645,3
<i>Net profit</i>					
Strata netto	219,4	574,3	322,1	7,6	314,5
<i>Net loss</i>					

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 314.

^a See general notes, item 8 on page 314.

TABL. 2 (223). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG
WYBRANYCH SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY
SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		<i>Revenues from total activity</i>	<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	<i>Gross financial result</i>	<i>Obligatory encum- brances of gross finan- cial result</i>	<i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	25487,9	24273,1	1206,6	224,6	982,0
TOTAL	2009	38171,3	36521,0	1654,0	246,2	1407,8
	2010	40426,2	38955,5	1469,1	112,0	1357,0
w tym:						
of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		433,2	371,0	62,2	8,3	53,9
Przemysł <i>Industry</i>		24742,6	23767,1	976,8	54,1	922,7
w tym:						
of which:						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		23604,6	22771,6	834,3	32,4	801,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		432,6	408,1	24,7	5,3	19,4
Budownictwo <i>Construction</i>		1646,7	1512,2	134,6	13,1	121,5
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>		7341,2	7122,4	218,8	11,3	207,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		1718,9	1681,9	34,0	4,8	29,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>		167,0	167,0	0,0	0,3	-0,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		185,7	145,0	40,7	6,9	33,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		2386,2	2375,6	10,6	0,7	9,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		480,4	475,3	5,0	3,6	1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		262,2	240,1	22,1	5,2	16,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>		843,0	887,9	-45,0	2,4	-47,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. . . . <i>Human health and social work activities</i>		175,3	166,6	8,6	0,9	7,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		33,8	32,2	1,6	0,4	1,3

TABL. 3 (224). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	1303	75,8	21,2	3,0	74,4	22,5	3,1
TOTAL 2009	1446	78,7	21,0	0,3	77,5	21,6	0,9
. 2010	1384	79,3	20,4	0,3	78,0	21,4	0,6
sektor publiczny public sector	76	77,6	22,4	-	77,6	22,4	-
sektor prywatny private sector	1308	79,4	20,3	0,3	78,1	21,3	0,6
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	52	88,5	11,5	-	88,5	11,5	-
Przemysł Industry	565	75,9	23,9	0,2	75,4	24,6	-
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	510	74,9	24,9	0,2	74,3	25,7	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . water supply; sewerage, waste management and remediation activities	41	87,8	12,2	-	87,8	12,2	-
Budownictwo Construction	130	84,6	15,4	-	83,8	16,2	-
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	344	81,7	18,0	0,3	81,7	18,3	-
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	97	68,0	32,0	-	66,0	34,0	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering	20	65,0	35,0	-	65,0	35,0	-
Informacja i komunikacja Information and communication	13	100,0	-	-	92,3	7,7	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	14	92,9	7,1	-	85,7	14,3	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	52	86,5	9,6	3,8	73,1	11,5	15,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	34	85,3	14,7	-	79,4	20,6	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	38	84,2	15,8	-	84,2	15,8	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	17	82,4	17,6	-	82,4	17,6	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	6	83,3	16,7	-	83,3	16,7	-

TABL. 4 (225). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
				w % ogółu in % of total		
OGÓŁEM 2005	95,2	4,7	3,9	27,4	101,6	150,2
TOTAL 2009	95,7	4,3	3,7	31,2	104,7	146,3
	2010	96,4	3,6	3,4	24,5	143,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	97,5	2,5	2,1	84,9	159,5	199,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	96,3	3,7	3,4	22,8	92,3	141,6
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	85,7	14,4	12,5	39,3	142,2	227,1
Przemysł <i>Industry</i>	96,1	3,9	3,7	21,1	90,4	141,1
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	96,5	3,5	3,4	17,1	86,4	137,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	94,3	5,7	4,5	84,4	158,1	171,5
Budownictwo <i>Construction</i>	91,8	8,2	7,4	28,9	95,1	153,5
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	97,0	3,0	2,8	20,3	83,7	144,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	97,8	2,0	1,7	16,9	96,1	107,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	100,0	0,0	-0,2	25,2	61,4	93,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	78,1	21,9	18,2	113,6	178,0	187,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	99,6	0,4	0,4	268,1	297,3	316,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	99,0	1,0	0,3	150,6	230,6	247,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	91,6	8,4	6,4	57,8	178,7	200,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	105,3	-5,3	-5,6	29,9	98,0	103,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	95,1	4,9	4,4	42,6	110,9	122,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	95,2	4,8	3,7	63,0	124,1	196,4

TABL. 5 (226). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy		
			razem total	w tym	
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	7065,3	2182,4	718,0	272,9
2	TOTAL 2009	12065,9	3222,7	1290,9	302,9
3	2010	11367,9	3626,5	1597,0	359,7
4	sektor publiczny..... <i>public sector</i>	435,2	76,3	44,9	5,8
5	sektor prywatny..... <i>private sector</i>	10932,7	3550,2	1552,2	353,9
	w tym: <i>of which:</i>				
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	246,4	87,7	12,7	29,7
7	Przemysł..... <i>Industry</i>	7701,1	2609,1	1512,7	223,3
	w tym: <i>of which:</i>				
8	przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	7219,2	2550,1	1485,2	221,3
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	152,6	9,3	6,8	0,8
10	Budownictwo..... <i>Construction</i>	768,6	252,6	20,5	98,0
11	Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1530,4	624,7	28,8	3,3
12	Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	349,7	17,4	10,1	0,5
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	21,2	6,7	1,0	0,4
14	Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	114,1	2,3	0,8	0,3
15	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	29,0	1,6	0,0	-
16	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	188,5	2,1	1,2	0,2
17	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	159,9	12,5	5,7	1,3
18	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	216,4	4,6	1,2	0,4
19	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna... <i>Human health and social work activities</i>	32,0	2,0	2,0	-
20	Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	9,3	3,3	0,2	2,3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 315.

a See general notes, item 12 on page 315

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^d <i>of which from deliveries and services^d</i>			
<i>in mln zł</i>						
527,5	603,5	3493,7	3022,1	1286,9	102,3	1
738,3	843,8	6060,6	5182,7	2576,4	206,1	2
836,2	797,5	5527,5	4802,4	1946,9	267,1	3
9,7	15,8	162,4	133,4	184,9	11,5	4
826,5	781,7	5365,0	4669,0	1762,0	255,5	5
42,0	2,1	111,7	89,4	42,6	4,5	6
714,7	136,8	3784,3	3386,6	1152,3	155,4	7
712,2	110,9	3624,4	3253,6	897,3	147,3	8
0,3	1,4	65,6	50,6	75,1	2,5	9
62,9	67,8	331,1	253,5	144,8	40,2	10
15,6	568,0	671,6	588,0	214,7	19,4	11
-	6,6	257,5	221,4	54,8	20,0	12
-	4,9	8,2	3,8	5,7	0,6	13
0,4	0,8	39,1	36,0	69,0	3,7	14
-	1,6	2,7	0,8	24,6	0,2	15
0,0	0,5	61,0	52,0	114,7	10,7	16
0,3	5,2	96,2	39,1	46,0	5,2	17
0,2	2,5	143,0	113,3	62,7	6,1	18
-	0,0	17,9	16,6	11,1	1,0	19
0,1	0,7	2,9	1,6	3,0	0,1	20

TABL. 6 (227). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	9251,2	5349,2	2344,0	-458,0	975,6
TOTAL 2009	12850,5	6495,5	4288,8	-726,3	1406,3
	2010	5784,3	4233,7	-705,0	1355,2
sektor publiczny public sector	1401,8	1039,2	176,2	-11,8	26,2
sektor prywatny private sector	10850,0	4745,1	4057,6	-693,2	1329,0
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	351,1	95,9	198,1	-7,3	53,9
Przemysł Industry	7864,0	3129,6	3032,3	-583,6	921,7
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	6662,3	2330,1	2881,1	-559,3	800,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . water supply; sewerage, waste management and remediation activities	769,8	655,9	64,6	-5,8	19,4
Budownictwo Construction	493,1	153,7	174,3	26,0	120,9
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	1254,1	615,9	431,8	-47,1	207,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	192,1	105,3	57,9	-38,9	29,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering	89,7	112,5	1,9	-23,6	-0,3
Informacja i komunikacja Information and communication	165,2	16,2	108,3	3,8	33,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	25,7	9,2	5,1	2,7	9,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1443,7	1345,7	83,4	-8,0	1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	216,6	87,6	49,9	-2,3	16,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . Administrative and support service activities	36,1	22,0	65,4	-21,8	-47,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . Human health and social work activities	51,5	21,7	23,5	-1,9	7,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	21,9	20,9	1,8	-3,1	1,3

TABL. 7 (228). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	3203,0	129,9	138,0	569,7	1115,1
TOTAL 2009	4767,1	184,4	574,6	639,6	1402,7
	2010	4111,4	134,3	49,6	917,3
sektor publiczny public sector	1039,2	126,7	40,2	71,1	-
sektor prywatny private sector	3072,1	7,5	9,5	846,2	1379,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	94,8	17,5	-	46,0	7,0
Przemysł Industry	2930,1	88,4	33,8	245,6	1264,9
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2148,4	26,4	24,4	222,8	1258,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	637,9	-	9,4	19,9	6,7
Budownictwo Construction	74,4	0,3	0,0	58,6	0,3
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	499,4	8,6	11,4	424,9	22,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	74,1	9,6	-	30,2	29,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering	90,9	-	-	23,6	0,5
Informacja i komunikacja Information and communication	16,2	0,6	-	11,7	0,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1,3	-	-	1,2	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	146,1	3,5	3,0	46,1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	82,8	5,9	1,0	18,2	29,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . Administrative and support service activities	13,7	-	0,4	4,2	8,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	19,5	-	0,1	3,0	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	20,7	-	-	4,0	16,0

TABL. 8 (229). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiąza- nia z tytu- łu dostaw i usług ^b liabilities from deli- veries and services ^c
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M 2005	7356,9	2545,7	1783,2	4811,2	809,3	2687,2
T O T A L 2009	11730,4	3350,4	2234,4	8380,0	1434,5	4951,7
	2010	13015,3	3406,8	1938,0	8069,8	1320,9
sektor publiczny	815,5	290,8	256,8	239,4	52,2	95,7
public sector						
sektor prywatny	12199,8	3116,0	1681,2	7830,4	1268,7	4624,4
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	195,8	80,6	57,3	109,8	22,1	61,4
Przemysł	9231,1	2492,2	1250,0	5514,2	960,0	3337,8
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe	8325,8	2101,6	981,1	5288,5	890,0	3257,3
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	401,6	114,4	97,0	90,9	26,1	35,4
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo	632,7	90,4	58,9	504,4	55,0	281,2
Construction						
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1398,6	241,0	176,6	1069,9	204,3	676,6
Trade; repair of motor vehicles						
Transport i gospodarka magazynowa	446,9	107,8	46,1	326,6	55,2	179,4
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	50,1	25,5	23,4	23,7	6,5	12,9
Accommodation and catering						
Informacja i komunikacja	77,5	7,9	6,6	61,3	0,8	14,6
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	12,8	3,3	3,3	9,2	2,6	1,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	501,4	313,3	286,8	102,2	6,6	50,4
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	116,7	4,8	4,1	100,5	1,8	20,6
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	276,8	9,8	3,7	214,3	2,3	65,0
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	53,7	16,6	14,9	26,7	2,8	16,4
Human health and social work activities						
Pozostała działalność usługowa	19,8	13,5	6,2	5,7	0,8	2,0
Other service activities						

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 315.

^a See general notes, item 14 on page 315.

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami, a w przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590-1592, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późniejszymi zmianami).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunku dochodów własnych jednostek budżetowych (od 2005 r.) i funduszy celowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104) with later amendments, provides the legal basis defining the above mentioned processes, while with respect to the financial management of local self-governments, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590-1592, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 88, item 539 with later amendments).

2. The presented data include information regarding **revenue and expenditure** of: the budgets of local self-government entities as well as budgetary establishments, auxiliary units, own income account of budgetary entities (since 2005) and appropriated funds.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również funduszy celowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz rachunku dochodów własnych tych jednostek.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy - określające rodzaj działalności oraz paragrafy - określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 z późniejszymi zmianami).

5. Na dochody **budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - c) otrzymane z funduszy celowych;
- 3) dotacje rozwojowe;
- 4) subwencja ogólna, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiat and expenditure of both gmina and powiat are given jointly. Above note concerns also appropriated funds, budgetary establishments, auxiliary units and their own income account.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions - defining types of activity, and into paragraphs - defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 14 VI 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726 with later amendments).

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fees,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing,
 - d) funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - b) for tasks realized on the basis of agreements between self-government entities,
 - c) from appropriated funds;
- 3) developed allocations;
- 4) general subsidy comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

6. W sektorze finansów publicznych wyróżnia się następujące formy organizacyjno-prawne:

- 1) **jednostki budżetowe**, których wydatki w całości pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a uzyskane przez nie dochody stanowią dochody tych budżetów;
- 2) **zakłady budżetowe** jednostek budżetowych, które odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji podmiotowej lub dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) **gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych** wyodrębnione z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym (część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna), pokrywające koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych oraz ewentualnej dotacji przedmiotowej otrzymanej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) **rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych** (utworzony w 2005 r.) jest wydzielonym rachunkiem, na którym jednostki budżetowe gromadzą dochody ze ściśle określonych źródeł i przeznaczają je na cele ściśle określone w ustawie o finansach publicznych;
- 5) **fundusze celowe** są to fundusze tworzone na podstawie ustaw, których przychody pochodzą z dochodów publicznych, a wydatki przeznaczone są na realizację wyodrębnionych zadań. Fundusz celowy, który realizuje zadania wyodrębnione z budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest gminnym, powiatowym lub wojewódzkim funduszem celowym.

Ponadto do 2005 r. istniały **środki specjalne jednostek budżetowych**, dla których dane opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Lubuskiego 2007.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

6. In the sector of public finance the following organizational-legal forms of entities operating:

- 1) **budgetary entities**, the expenditures of which are fully covered from the budgets of local self-government entities, and the incomes obtained by them account for the income of these budgets;
- 2) **budgetary establishments of budgetary entities** which perform individual tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from subjective allocation or appropriated allocation for cofinancing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities;
- 3) **auxiliary units of budgetary entities** separated from a budgetary entity, in terms of organisation and finances (part of its core business or non-core business), covering the costs related to their activity from own revenues, or from a possible objective allocation obtained from the budgets of local self-government entities;
- 4) **own income account of budgetary entities** (established in 2005) is a separated account, on which budgetary entities accumulate incomes from closely defined sources and allocate them for the purposes closely defined in the Law on Public Finances;
- 5) **appropriated funds** are funds created on the basis of acts, the revenues of which originate from public revenues, and expenses are designated for the realization of specific tasks. The appropriated fund which realizes specific tasks separated from the budget of local self-government entities is a gmina, powiat or voivodship appropriated fund.

Moreover, until 2005 there operated **special funds of budgetary entities**, for which the data were published the last time in the Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship 2007.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (230). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas ^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
OGÓŁEM 2000	2017837,3	960808,0	512806,1	397201,5	147021,7
2005	2812981,0	1507415,7	620057,3	479537,1	205970,9
2009	4303111,5	2011838,9	862272,6	672810,3	756189,7
2010	4230629,0	2185882,5	885319,2	684122,5	475304,8
Dochody własne <i>Own revenue</i>	1752628,0	981882,7	457104,1	188260,6	125380,6
w tym: <i>of which:</i>					
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa — w podatku dochodowym <i>share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax</i>	658782,7	286252,5	212159,3	78347,0	82023,9
od osób prawnych <i>corporate income tax</i>	98335,9	15517,9	15946,3	3226,5	63645,2
od osób fizycznych. <i>personal income tax</i>	560446,7	270734,6	196213,0	75120,4	18378,7
podatek od nieruchomości <i>tax on real estate</i>	407697,8	303374,2	104323,6	-	-
podatek rolny <i>agricultural tax</i>	26180,8	26031,3	149,5	-	-
podatek od środków transportowych . . <i>tax on means of transport</i>	21882,3	14325,7	7556,6	-	-
podatek od czynności cywilnopraw- nych <i>tax on civil law transactions</i>	33777,4	23251,5	10525,9	-	-
opłata skarbową <i>treasury fee</i>	14852,8	8745,4	6107,4	-	-

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a *Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.*

TABL. 1 (230). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku revenue from property	155841,9	104582,5	36238,7	11372,1	3648,6
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	48045,8	37261,9	5650,9	4497,8	635,2
Dotacje celowe Appropriated allocations	814074,8	451607,2	118884,3	157126,7	86456,6
z budżetu państwa from the state budget	770389,6	436263,1	110344,3	143522,0	80260,2
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	536559,9	294662,5	80203,5	93381,2	68312,7
własne for own tasks	231885,2	140188,4	30029,7	49817,6	11849,5
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realized on the basis of agreements with government administration bodies	1944,5	1412,2	111,1	323,2	98,0
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	18593,7	7889,1	3066,7	1441,5	6196,4
otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego received for tasks realized on the basis of self-government agreements	25091,7	7455,1	5473,4	12163,2	-
Dotacje rozwojowe Developed allocations	372414,0	154609,8	55688,1	40630,1	121486,0
Subwencje ogólne z budżetu państwa General subsidies from the state budget	1291512,2	597782,8	253642,7	298105,1	141981,6
w tym na zadania oświatowe of which for educational tasks	911483,4	441993,8	238436,6	214300,5	16752,5

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (231). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM	4230629,0	2185882,5	885319,2	684122,5	475304,8
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	98405,7	43218,0	90,2	2612,3	52485,2
<i>Agriculture and hunting</i>					
Transport i łączność	188261,5	67016,3	26946,1	49320,2	44978,9
<i>Transportation and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	189771,3	123694,8	42979,8	19284,1	3812,6
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	17487,8	5771,7	2708,4	8637,9	369,8
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	30394,8	12873,3	3098,3	7016,0	7407,2
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	88959,9	18321,7	26107,7	44530,5	-
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	1254724,9	715198,4	360683,5	96586,9	82256,1
<i>Corporate income tax and personal income tax</i>					
Oświata i wychowanie	80447,6	53448,6	9949,0	16891,5	158,5
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	43962,5	517,3	2192,8	39335,9	1916,5
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	546765,2	364106,5	98489,5	80613,0	3556,2
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	19241,4	14351,4	1875,0	3015,0	-
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	118484,8	87345,8	24181,9	6414,7	542,4
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	25829,4	15290,1	7809,3	453,2	2276,8
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	46030,6	24836,0	19053,9	2125,7	15,0
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (232). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship	
						w tys. zł
O G Ó Ł E M 2000	2067347,9	994183,5	522485,6	402164,7	148514,1	
	2005	2855371,4	1517697,6	619948,3	477611,9	240113,6
T O T A L 2009	4670429,9	2193591,2	983047,0	716438,9	777352,8	
	2010	4833678,4	2529052,3	1040686,8	750589,2	513350,1
Wydatki bieżące.	3507533,3	1835396,6	774977,2	612923,4	284236,1	
<i>Current expenditure</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
wynagrodzenia	1328796,6	659329,8	300882,4	305566,2	63018,2	
<i>wages and salaries</i>						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	217880,8	113728,5	47751,7	45947,2	10453,4	
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
zakup materiałów i usług.	754162,9	393351,9	139142,2	134112,7	87556,1	
<i>purchase of materials and services</i>						
dotacje	433976,1	153776,6	154705,4	24036,7	101457,4	
<i>allocations</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych	127758,1	56494,3	69043,5	-	2220,3	
<i>of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds</i>						
świadczenia na rzecz osób fizycznych	520921,3	405767,6	84697,8	28100,8	2355,1	
<i>benefits for natural persons</i>						
obsługa długu publicznego	57912,7	25735,7	14350,1	10149,4	7677,5	
<i>public debt servicing</i>						
Wydatki majątkowe	1326145,0	693655,6	265709,6	137665,8	229114,0	
<i>Property expenditure</i>						
w tym inwestycyjne ^b	1310533,9	683271,0	262008,1	136660,8	228594,0	
<i>of which investment expenditure ^b</i>						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (233). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM	4833678,4	2529052,3	1040686,8	750589,2	513350,1
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	188050,1	121523,6	92,9	2613,8	63819,8
<i>Agriculture and hunting</i>					
Transport i łączność	687738,6	214836,5	115299,0	110478,4	247124,7
<i>Transportation and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	141436,6	97253,6	35348,9	7818,4	1015,7
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	23153,3	9591,7	4496,5	8334,3	730,8
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	436379,3	234550,8	74730,0	76544,0	50554,5
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	121970,7	41218,4	32178,8	48453,5	120,0
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	67125,7	26536,0	14350,1	18562,1	7677,5
<i>Public debt servicing ^b</i>					
Oświata i wychowanie	1338857,1	787525,1	320209,9	214120,8	17001,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	106846,9	17641,2	13313,6	57200,0	18692,1
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	784411,2	456706,1	158462,9	147749,5	21492,7
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	110076,8	28822,2	32811,8	44254,0	4188,8
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	304981,8	240224,3	58924,9	4544,2	1288,4
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	243034,7	132179,2	78940,1	3607,8	28307,6
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	201099,9	86019,1	88838,2	3132,3	23110,3
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości - MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as wells as civil engineering works), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and end-owments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards - IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) i sakralne - ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonych w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

2. *Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).*

3. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction, and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkownika wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. - wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. - wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godzinowej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII since 1995:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation,
 - before 1 I 1995 - the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 - the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. *Data by sections of the NACE rev. 2 were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used*

użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych - ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

5. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-perative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (234). NAKŁADY INWESTYCYJNE ^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	4422,6	7497,2	2605,3	4891,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	119,0	171,0	36,7	134,3
Przemysł <i>Industry</i>	1742,4	1979,3	844,4	1134,9
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	21,4	24,0	17,7	6,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1121,5	910,1	9,1	901,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	322,5	730,4	513,3	217,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	277,0	314,8	304,3	10,6
Budownictwo <i>Construction</i>	106,7	115,1	18,2	96,9
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	399,5	325,6	0,4	325,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	538,6	3184,1	777,4	2406,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	54,6	28,3	4,0	24,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	25,8	11,8	2,1	9,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	67,0	36,6	6,3	30,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	604,3	624,8	67,0	557,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	50,1	54,3	8,2	46,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	76,3	38,8	0,1	38,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	145,8	226,0	225,9	0,2
Edukacja <i>Education</i>	113,5	160,3	152,1	8,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	148,9	163,2	104,5	58,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	222,4	365,1	357,8	7,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	7,6	12,9	0,4	12,5

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (235). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
OGÓŁEM TOTAL	1773,8	2325,0	2344,8	861,7	1483,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	79,5	36,8	63,7	35,5	28,2
Przemysł <i>Industry</i>	1084,8	1584,2	1623,0	630,7	992,2
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	46,9	20,8	23,9	17,7	6,2
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	936,4	1066,5	858,2	9,1	849,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	75,8	309,6	635,4	506,7	128,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	25,7	187,3	105,4	97,2	8,2
Budownictwo <i>Construction</i>	36,0	55,6	59,9	7,4	52,5
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	217,4	269,8	210,5	0,4	210,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	135,2	73,7	86,3	20,0	66,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	13,4	13,3	14,6	0,0	14,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	43,3	20,1	5,3	1,2	4,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	24,2	31,7	19,0	6,3	12,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	58,4	65,6	84,2	48,9	35,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	29,0	13,8	14,8	6,6	8,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	6,1	49,7	18,0	0,0	18,0
Edukacja <i>Education</i>	3,1	1,7	6,8	1,8	5,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	37,8	92,3	122,9	91,6	31,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3,8	16,2	14,5	11,3	3,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1,8	0,5	1,0	-	1,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (236). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2005	1197,0	471,0	593,7	129,9
TOTAL	2009	1717,7	806,3	779,2	129,1
	2010	1413,9	554,5	700,0	153,4
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		53,9	23,8	19,6	10,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		874,1	281,7	527,4	61,4
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		20,2	1,6	11,8	6,8
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		719,5	195,1	475,7	45,2
<i>manufacturing</i>					
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		31,1	13,1	17,6	0,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		103,2	71,9	22,3	8,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		58,5	21,7	28,4	8,3
<i>Construction</i>					
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		104,0	46,7	31,5	24,0
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		56,0	17,0	4,6	34,5
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		13,7	8,2	4,6	0,9
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja		2,5	0,1	1,3	1,1
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		6,7	2,9	3,3	0,4
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		71,5	69,9	1,4	0,3
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		12,0	4,0	6,5	1,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		16,9	4,8	6,0	5,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		6,8	5,8	0,9	0,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		122,4	57,9	60,0	4,5
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ...		13,9	10,0	3,7	0,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		1,0	0,0	0,7	0,3
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (238). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	58442,3	61292,7	27914,9	33377,7
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3096,7	3175,6	756,3	2419,4
Przemysł <i>Industry</i>	21512,3	22180,2	8966,7	13213,5
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	4742,1	4512,2	4450,1	62,1
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	11554,5	11880,7	230,5	11650,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2711,1	3082,8	1775,4	1307,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2504,6	2704,5	2510,6	193,9
Budownictwo <i>Construction</i>	728,3	862,4	27,6	834,9
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	2993,9	3265,5	164,2	3101,3
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	9978,5	10546,7	9780,8	765,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	439,8	457,0	8,8	448,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1948,0	2058,1	29,5	2028,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	365,8	377,0	108,1	268,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	10158,6	10805,3	1520,3	9285,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	360,8	405,6	104,9	300,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	729,0	230,3	72,4	157,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2620,9	2882,2	2878,5	3,7
Edukacja <i>Education</i>	1489,0	1628,1	1579,8	48,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1146,9	1243,5	907,4	336,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	723,3	1015,0	962,6	52,4
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	150,7	160,3	47,1	113,1

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (239). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publicz-ny public sector	sektor prywat-ny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	21109,6	29809,8	30473,5	10181,3	20292,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	524,0	765,1	1069,6	749,9	319,7
Przemysł <i>Industry</i>	13373,2	19744,5	20275,6	7702,0	12573,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	2665,1	4721,0	4488,9	4450,1	38,8
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7452,5	11058,7	11352,4	230,5	11121,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2358,6	2655,1	3019,0	1764,6	1254,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	897,0	1309,7	1415,2	1256,8	158,5
Budownictwo <i>Construction</i>	297,4	400,3	462,2	20,6	441,6
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1128,4	1936,6	2120,1	163,6	1956,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	596,6	659,9	668,8	150,8	518,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	191,2	307,0	299,7	0,3	299,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1214,9	1867,7	1970,1	29,5	1940,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	266,1	298,1	301,2	108,1	193,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2679,0	2081,9	1961,8	272,2	1689,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	106,4	160,8	175,1	80,5	94,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support ser75vice activities</i>	50,9	594,0	72,8	1,3	71,5
Edukacja <i>Education</i>	18,4	26,4	33,1	18,2	14,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	530,8	740,6	804,1	682,8	121,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	113,6	189,6	216,8	198,5	18,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	18,7	37,3	42,4	3,0	39,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (240). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	8046,7	7166,2	607,5	262,3	
TOTAL 2009	11278,4	9988,9	890,0	387,9	
	2010	12443,3	11072,1	953,8	404,8
własność państwa state ownership	1644,8	1061,8	427,2	155,4	
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	10798,5	10010,3	526,6	249,3	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4,5	1,8	0,3	0,3	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	10,8	9,1	1,6	0,1	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1253,8	1169,0	66,5	15,1	
Budownictwo Construction	7,0	7,0	-	-	
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles	0,6	0,3	0,3	-	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4406,4	4331,8	7,5	67,0	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering	8,5	6,9	1,5	0,0	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1242,1	1179,5	38,7	20,1	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	24,4	14,8	5,6	4,0	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	71,2	65,3	3,0	1,2	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2878,5	2113,5	496,8	266,9	
Edukacja Education	1561,6	1313,1	233,6	14,5	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	224,6	164,9	49,8	9,9	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	745,4	691,1	48,5	5,7	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4,0	4,0	0,0	-	

TABL. 8 (241). **STOPIEŃ ŻYZIENIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
				w %	in %
OGÓŁEM 2005	48,1	45,8	68,3	64,8	
TOTAL 2009	46,1	43,2	72,5	62,1	
	2010	45,1	41,9	73,9	67,3
własność państwowa	41,4	23,6	77,1	65,6	
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego	45,7	43,8	71,2	68,4	
local self-government entities ownership					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	42,9	49,4	67,2	92,3	
Agriculture, forestry and fishing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	38,1	32,6	66,6	95,7	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	36,2	34,3	64,1	68,7	
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo	41,8	41,8	-	-	
Construction					
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	57,8	56,4	59,1	-	
Trade; repair of motor vehicles					
Transport i gospodarka magazynowa	55,1	54,5	81,0	92,3	
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	41,7	33,6	77,5	100,0	
Accommodation and catering					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	42,4	40,7	77,4	81,4	
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	48,7	27,8	80,6	81,8	
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	29,2	27,1	70,3	76,3	
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	47,1	39,1	75,3	58,5	
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	36,0	28,1	78,0	78,8	
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	44,1	31,7	78,0	80,4	
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	19,3	17,1	44,3	67,5	
Pozostała działalność usługowa	36,8	36,8	37,5	-	
Other service activities					

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) as well as other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income.

Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finances as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of scale of the “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000-2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto - Rachunki regionalne w 2009 r.”

12. Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007-2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.

Data for the years 2000-2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

13. Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product - Regional Accounts in 2009”.

Uwaga do tablic 1—3

Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 348.

Note to tables 1—3

Data have been corrected in relation to data published in the previous editions of the Yearbook. See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 348.

TABL. 1 (242). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM TOTAL	27473	28893	30358	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	24034	25292	26975	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: <i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw <i>non-financial corporations</i>	11293	12040	13254	47,0	47,6	49,1
instytucji rządowych i samorządowych <i>general government</i>	3825	4170	4442	15,9	16,5	16,5
gospodarstw domowych <i>households</i>	8060	8182	8502	33,5	32,3	31,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1059	916	1073	4,4	3,6	4,0
Przemysł <i>Industry</i>	7132	7382	8137	29,7	29,2	30,2
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	5763	5853	6378	24,0	23,1	23,6
Budownictwo <i>Construction</i>	1623	1813	1920	6,8	7,2	7,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^A ; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^A; transportation and storage; accommodation and catering^A; information and communication</i>	6753	7072	7526	28,1	28,0	27,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^A <i>Financial and insurance activities; real estate activities^A</i>	2161	2292	2128	9,0	9,1	7,9
Pozostałe usługi <i>Other services</i>	5305	5818	6191	22,1	23,0	23,0
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	27242	28645	30068	x	x	x

TABL. 2 (243). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Produkcja globalna	56531	60393	62863	Gross output
Zużycie pośrednie	32497	35100	35887	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	24034	25292	26975	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	9569	10699	10915	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	14305	14430	15824	Gross operating surplus

Tabl. 3 (244). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	18221	19252	19802	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18068	19087	19613	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	18139	19186	20022	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17987	19022	19831	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. The process of privatizing state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202, with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 – into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

2. Prezentowane dane nie obejmują byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, których majątek włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) podlega - w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) - odrębnym procesom.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

2. *Data presented do not include former state farms of which assets being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSSST) - according to the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128), with later amendments - separate processes.*

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VI 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (245). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISE BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W likwidacji In liquidation
OGÓŁEM	1	1
TOTAL		
Przetwórstwo przemysłowe	1	1
<i>Manufacturing</i>		

TABL. 2 (246). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.

STATE OWNED ENTERPRISES ^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	199	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	38	19,1	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	75	37,7	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	75	37,7	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	86	43,2	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	46	23,1	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (247). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
 BEZPOŚREDNIĄ ORAZ ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII
 2010 R.
 STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND
 LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane Privatized					Zlikwidowane Liquidated
	ogółem total	w wyniku as a result of				
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM	75	14	7	52	2	46
TOTAL						
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	29	6	4	17	2	12
<i>Manufacturing</i>						
Budownictwo	19	4	1	14	-	9
<i>Construction</i>						
Handel; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	10	2	-	8	-	11
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	5	-	2	3	-	7
<i>Transportation and storage</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6	-	-	6	-	4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						

TABL. 4 (248). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	47	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	22	<i>privatization ^a</i>
innym	25	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	8	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>

^a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.
^a *Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.*

TABL. 5 (249). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	94	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	12	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego . . .	3	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	82	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 6 (250). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	87886	102070	101405	106110	TOTAL
sektor publiczny	3569	5860	4548	4577	public sector
sektor prywatny	84317	96204	96857	101533	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	69	41	9	8	State owned enterprises
Spółki	11858	12257	13063	13460	Companies
w tym:					of which:
handlowe	4465	6074	7122	7428	commercial
cywilne	7342	6140	5909	6002	civil
Spółdzielnie	537	510	475	476	Co-operatives
Fundacje	71	115	155	172	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1283	1997	2498	2643	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	68762	77389	74513	78324	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (251). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
					w tym of which	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury				
OGÓŁEM	2000	87886	19124	69	4465	21	1904	7342	537	68762
TOTAL	2005	102070	24681	41	6074	15	2323	6140	510	77389
	2009	101405	26892	9	7122	10	2660	5909	475	74513
	2010	106110	27786	8	7428	10	2698	6002	476	78324
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		3716	821	-	426	1	204	144	85	2895
Przemysł Industry		8972	2774	8	1870	5	754	759	54	6198
w tym przetwórstwo prze- mysłowe of which manufacturing		8323	2445	8	1629	3	684	731	52	5878
Budownictwo Construction		12731	1515	-	875	-	266	589	36	11216
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		30173	4850	-	2258	3	852	2506	71	25323
Transport i gospodarka maga- zynowa Transportation and storage		7419	698	-	391	-	146	288	4	6721
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ Accommodation and catering		3311	625	-	217	-	105	392	-	2686
Informacja i komunikacja. Information and commu- nication		1741	316	-	198	1	28	109	7	1425

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (251). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduc- ting economic activity</i>			
		razem total	przed- siębior- stwa państwo- we <i>state owned enter- prises</i>	w tym of which						spółki cywilne <i>civil law partners- hips</i>	spół- dzielnie co-ope- ratives	
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>			razem total	z udziałem kapitału zagra- niczne- go <i>with for- eign capital partici- pation</i>				spółki cywilne <i>civil law partners- hips</i>
				jedno- osobowe Skarbu Państwa <i>sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury</i>	w tym of which	razem total						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3390	231	-	113	-	18	90	21	3159			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8848	8168	-	251	-	72	98	171	680			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	6955	916	-	447	-	132	410	10	6039			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2186	294	-	178	-	68	102	8	1892			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia spo- łeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	677	673	-	-	-	-	-	-	4			
Edukacja <i>Education</i>	2769	1414	-	37	-	11	69	2	1355			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	4955	572	-	86	-	14	258	3	4383			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1817	1136	-	37	-	12	80	-	681			
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6447	2781	-	44	-	16	108	4	3666			

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (252). SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM	2000	4465	4413	175	4238	52	40	12
TOTAL	2005	6074	5479	171	5308	595	550	22
	2009	7122	6334	162	6172	788	668	80
	2010	7428	6584	162	6422	844	678	111
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		426	413	2	411	13	8	5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		1870	1732	62	1670	138	108	29
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		1629	1505	58	1447	124	103	20
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		875	792	14	778	83	66	8
<i>Construction</i>								
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2258	1917	37	1880	341	317	21
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		391	333	6	327	58	50	8
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		217	197	-	197	20	17	3
<i>Accommodation and catering</i>								
Informacja i komunikacja		198	190	3	187	8	5	3
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		113	82	10	72	31	25	3
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		251	222	10	212	29	22	6
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		447	384	9	375	63	32	18
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		178	157	3	154	21	16	5
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		37	32	1	31	5	4	1
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		86	55	1	54	31	6	-
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		37	37	4	33	-	-	-
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa		44	41	-	41	3	2	1
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie lubuskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2009 r. — 34 spółki partnerskie i 6 spółek komandytowo-akcyjnych, w 2010 r. — 38 spółek partnerskich i 17 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a There were only in 2009— 34 professional partnerships and 6 limited joint-stock partnerships, in 2010 — 38 professional partnerships and 17 limited joint-stock partnerships registered in whole Lubuskie Voivodship.

TABL. 9 (253). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	68762	77389	74513	78324	T O T A L
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo			2792	2895	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł			5763	6198	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe			5476	5878	of which manufacturing
Budownictwo			10446	11216	Construction
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ			24533	25323	Trade; repair of motor vehicles
Transport i gospodarka magazynowa			6530	6721	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ			2581	2686	Accommodation and catering
Informacja i komunikacja			1265	1425	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa			3165	3159	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ			620	680	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.			5737	6039	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ			1725	1892	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne			3	4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja			1210	1355	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna			3968	4383	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją			644	681	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa			3529	3666	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

W O J E W Ó D Z T W O L U B U S K I E

Podział administracyjny województwa Administrative division of voivodship

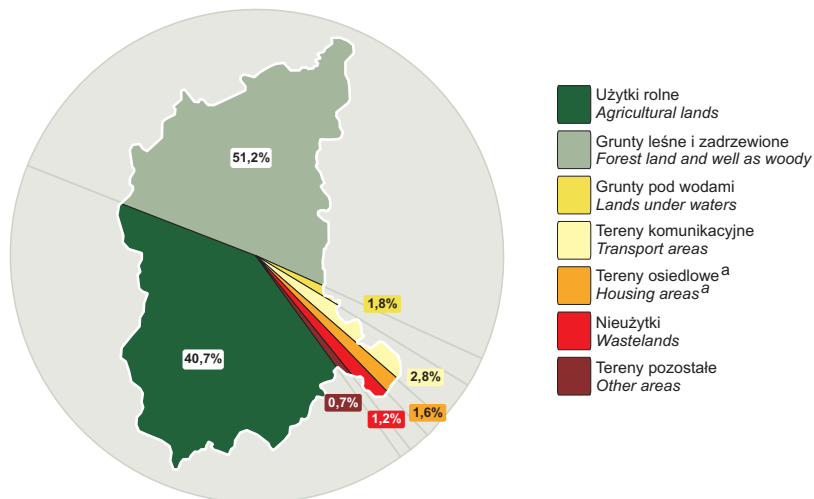
W O J E W Ó D Z T W O L U B U S K I E

Struktura powierzchni województwa według kierunków wykorzystania w 2011 r.

Stan w dniu 1 I

Voivodship area structure according to directions of utilization in 2011

As of 1 Jan.

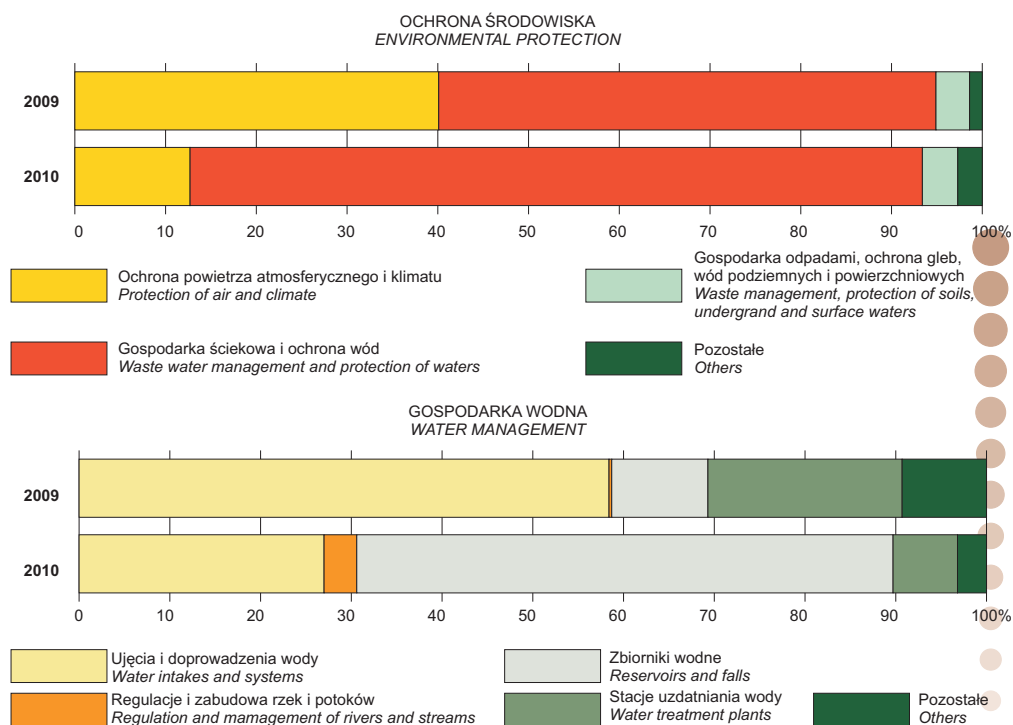

^a Tereny mieszkaniowe, przemysłowe, zabudowane inne, zurbanizowane tereny niezabudowane, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

^a Residential areas, industrial areas, built-up other areas, urbanized non-built-up areas, recreational areas.

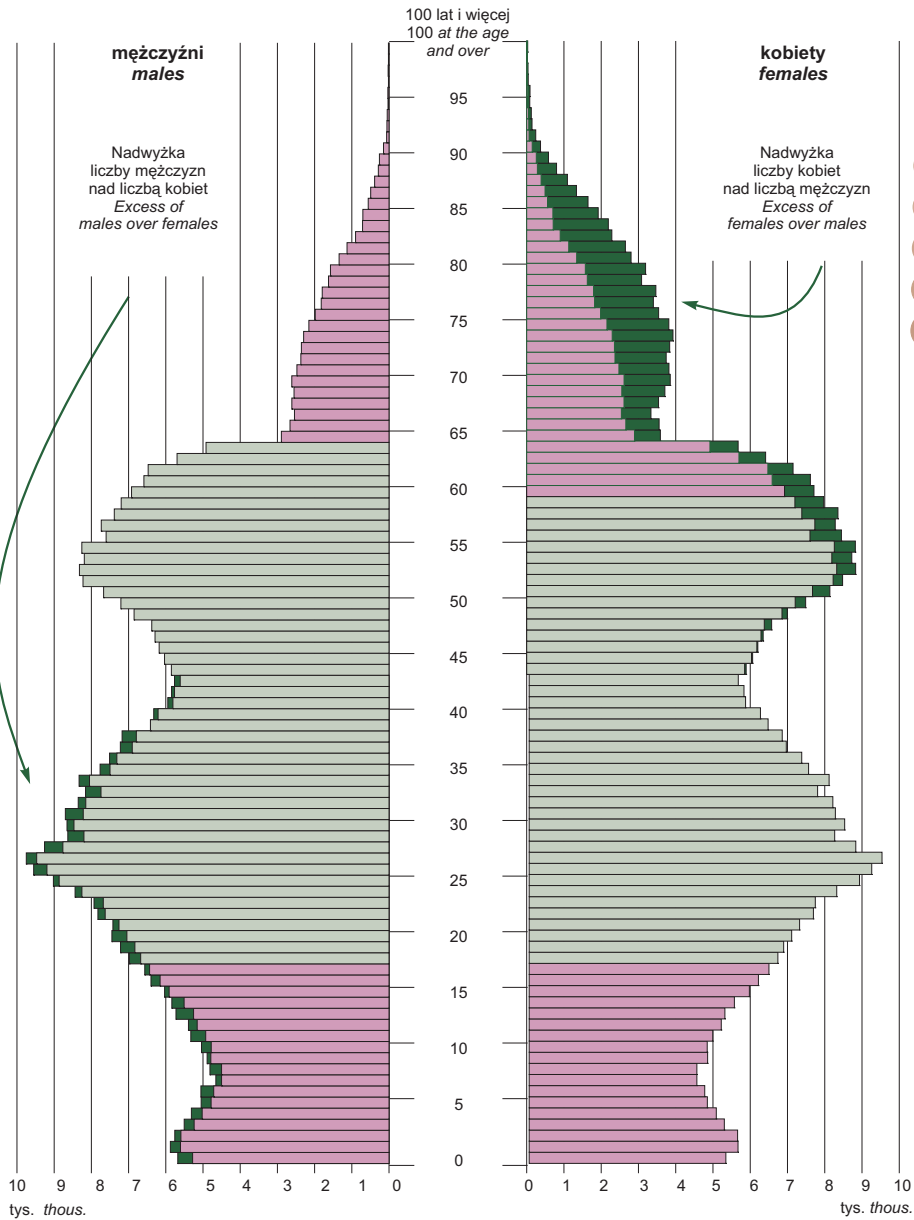
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Structure of outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)

W O J E W Ó D Z I T W O L U B U S K I E

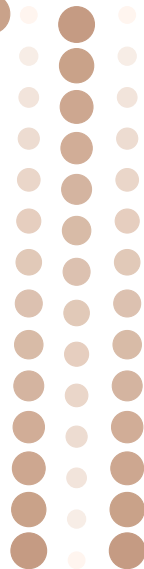
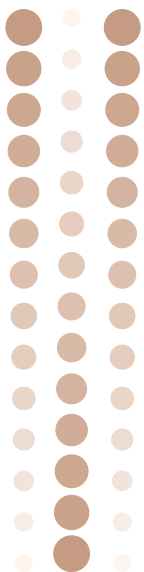
Ludność według płci i wieku w 2010 r. Population by sex and age in 2010 Stan w dniu 31 XII As of 31 Dec.

Ludność w wieku:
Population in age:

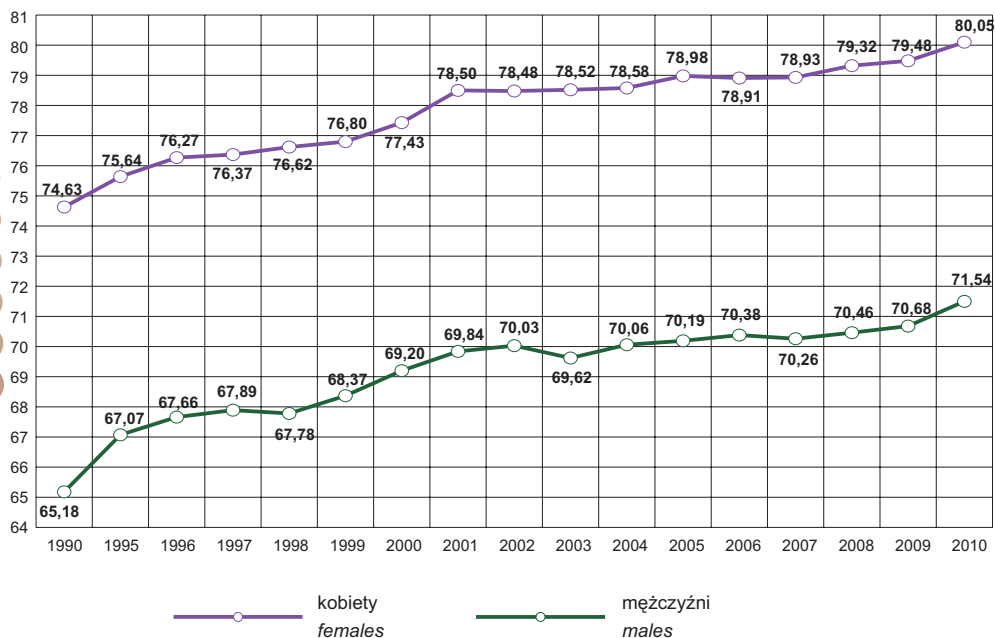
produkcyjnym
working age

przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym
pre-working and post-working age

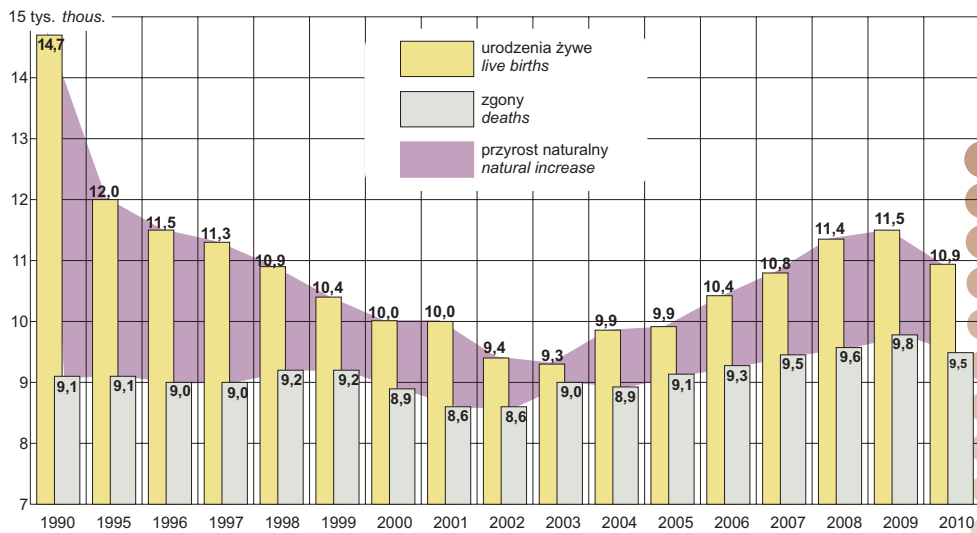

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

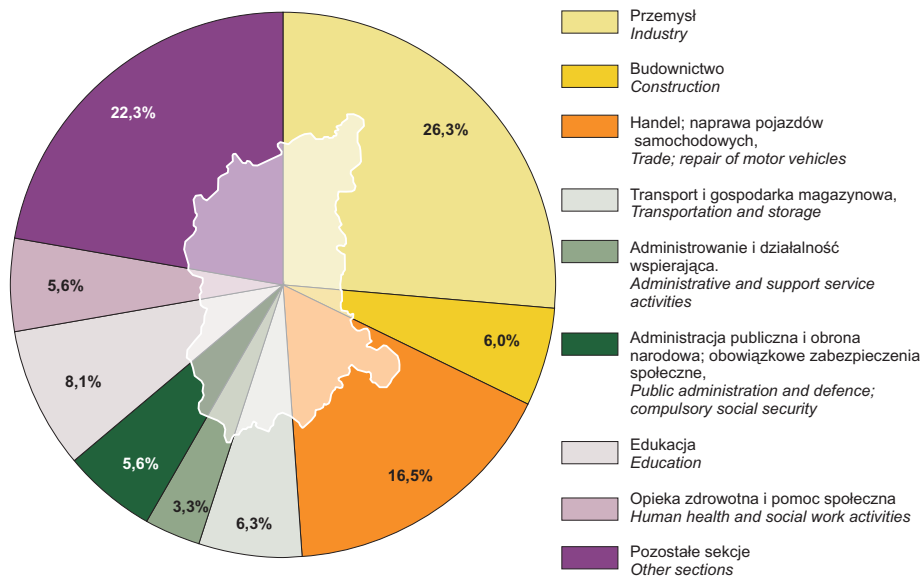
Przeciętne trwanie życia Life expectancy

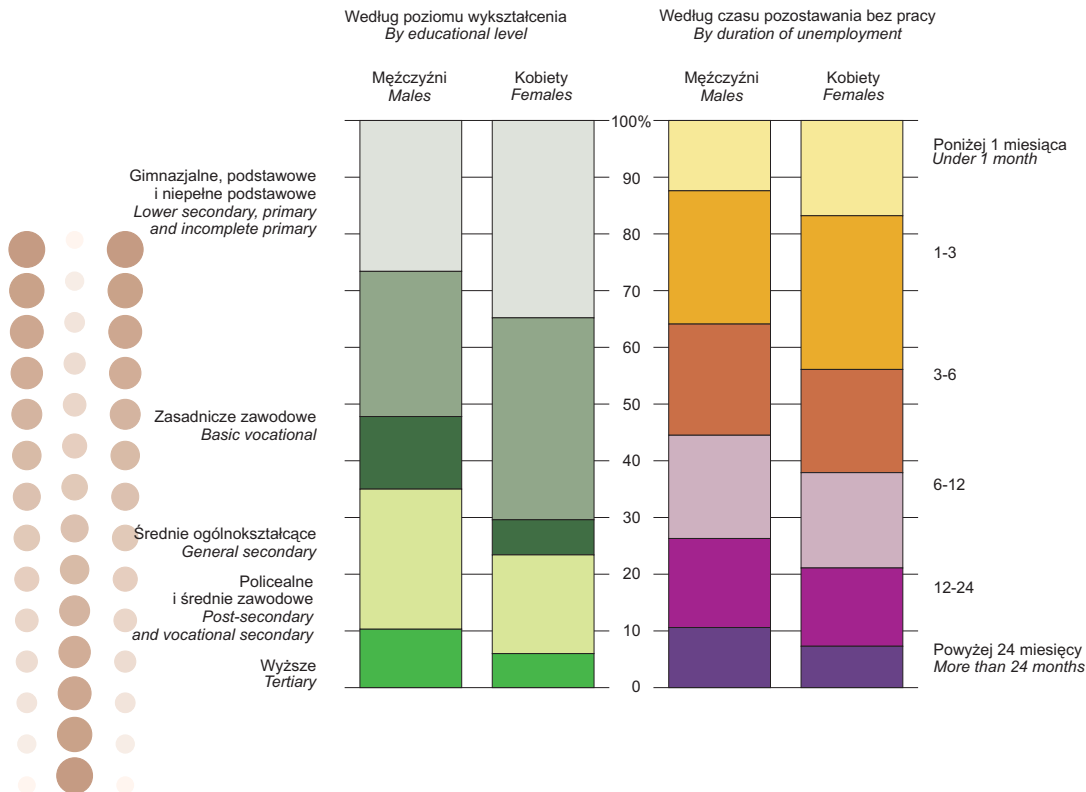
Ruch naturalny ludności Vital statistics

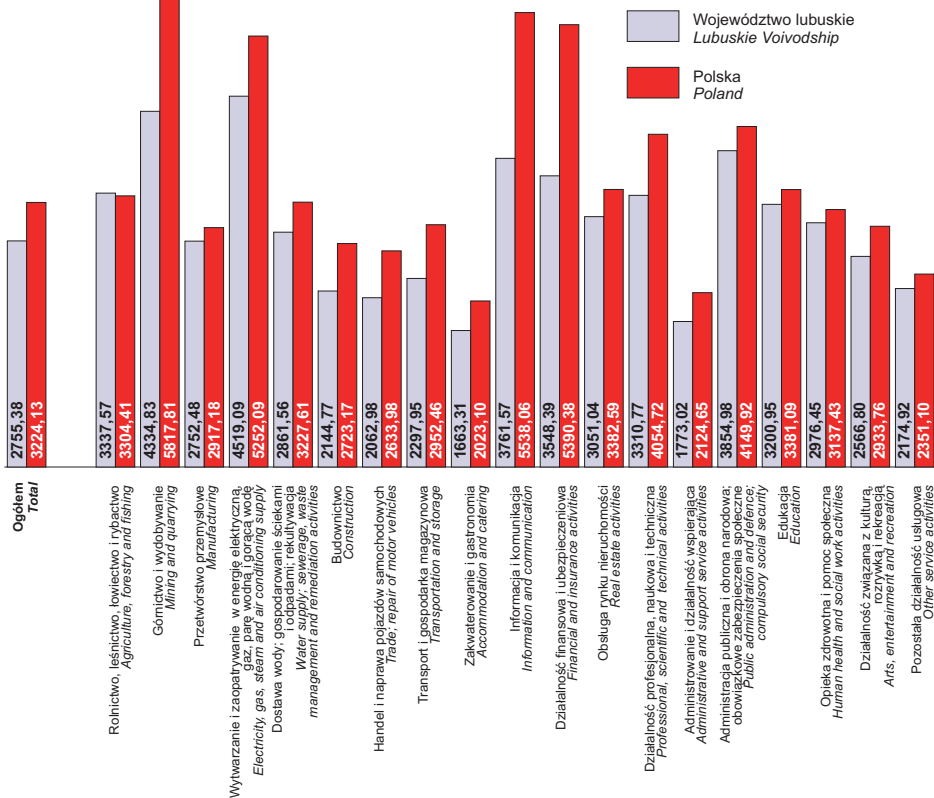
Pracujący według sekcji w 2010 r.
 Stan w dniu 31 XII
Employed persons by sections in 2010
 As of 31 Dec.

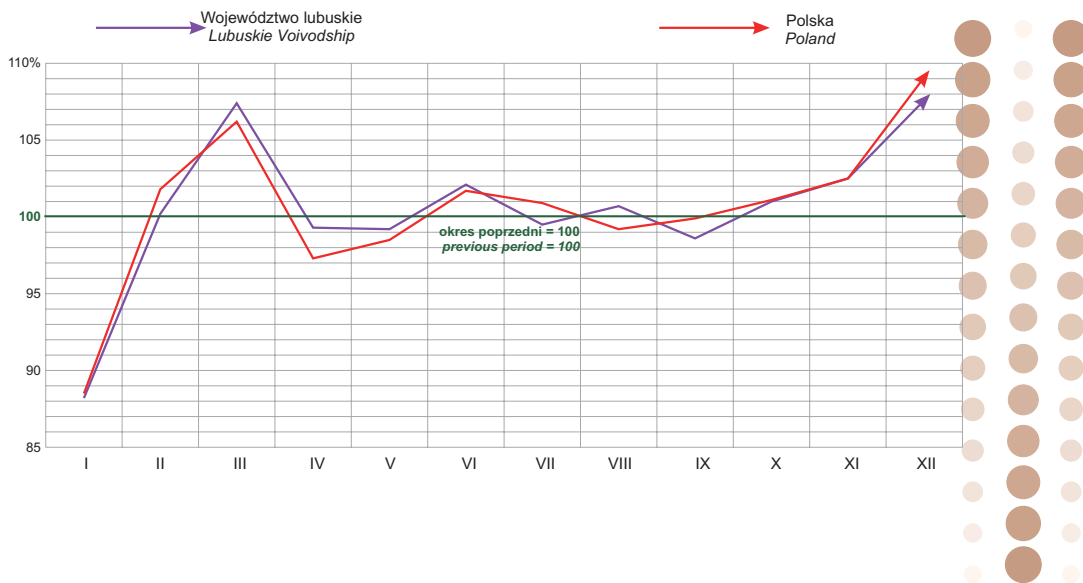
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w 2010 r.
 Stan w dniu 31 XII
Registered unemployed persons structure in 2010
 As of 31 Dec.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w gospodarce narodowej w 2010 r. (w zł)
Average monthly gross wages and salaries in national economy in 2010 (in zł)

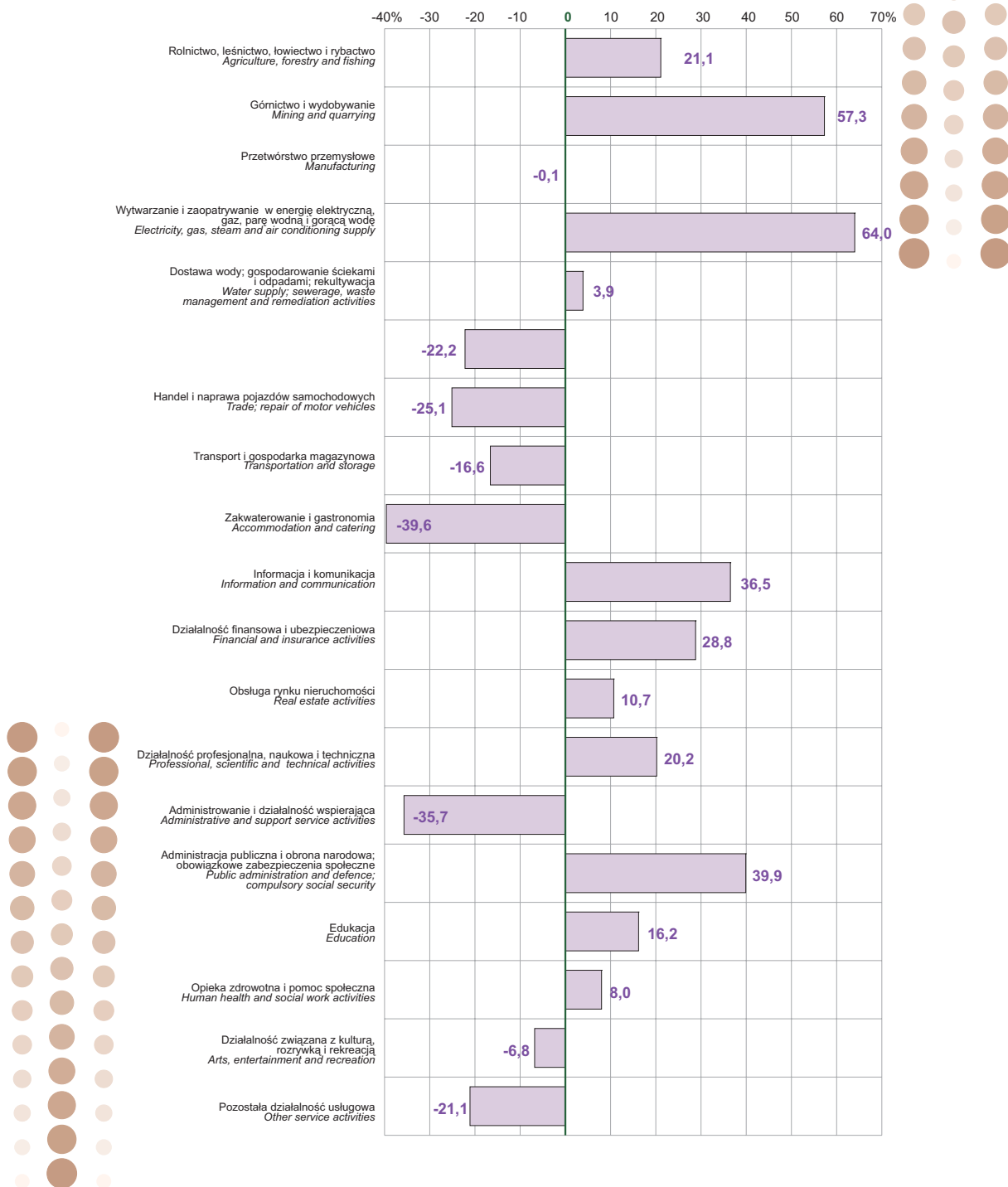

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2010 r.
Dynamics of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2010

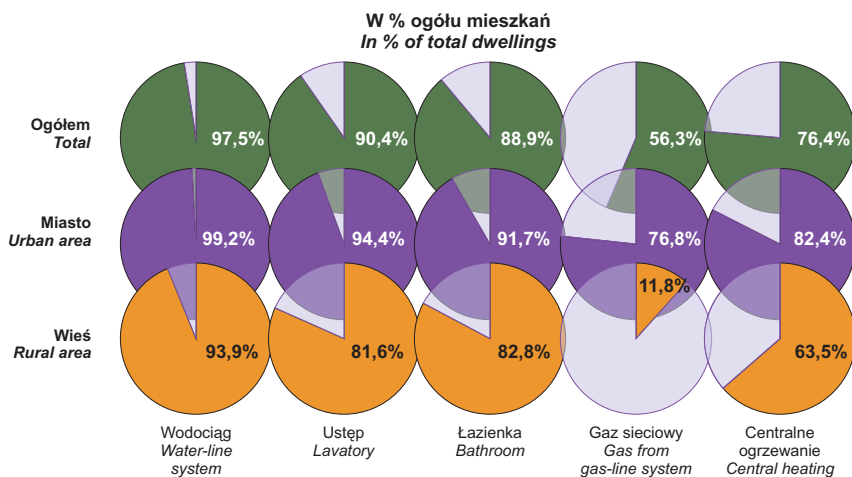
W O J E W Ó D Z I T W O L U B U S K I E

Odchylenie względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2010 r. Relative deviations on monthly gross wages and salaries from average wages and salaries in the national economy in 2010

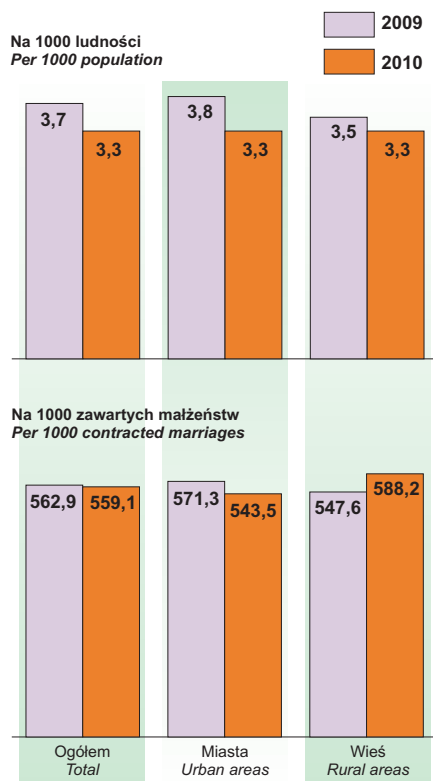
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2010 r.

Stan w dniu 31 XII
Dwellings fitted with installations in 2010
As of 31 Dec.

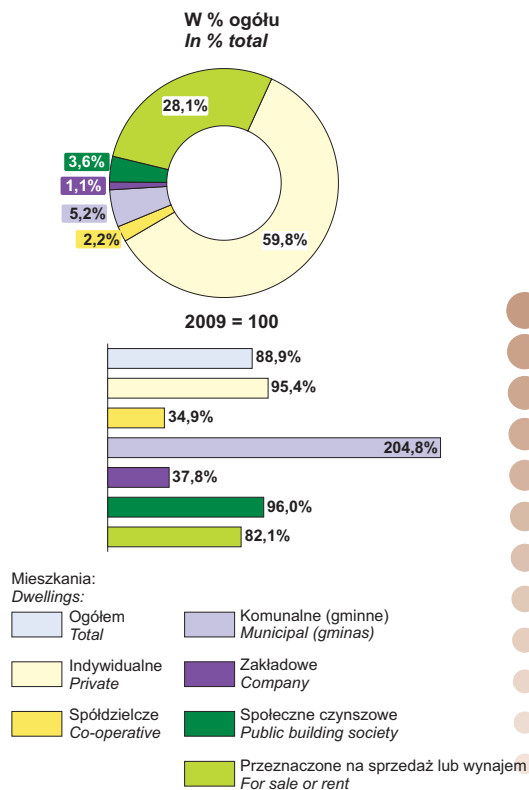
Mieszkania oddane do użytkowania

Stan w dniu 31 XII
Dwellings completed
As of 31 Dec.

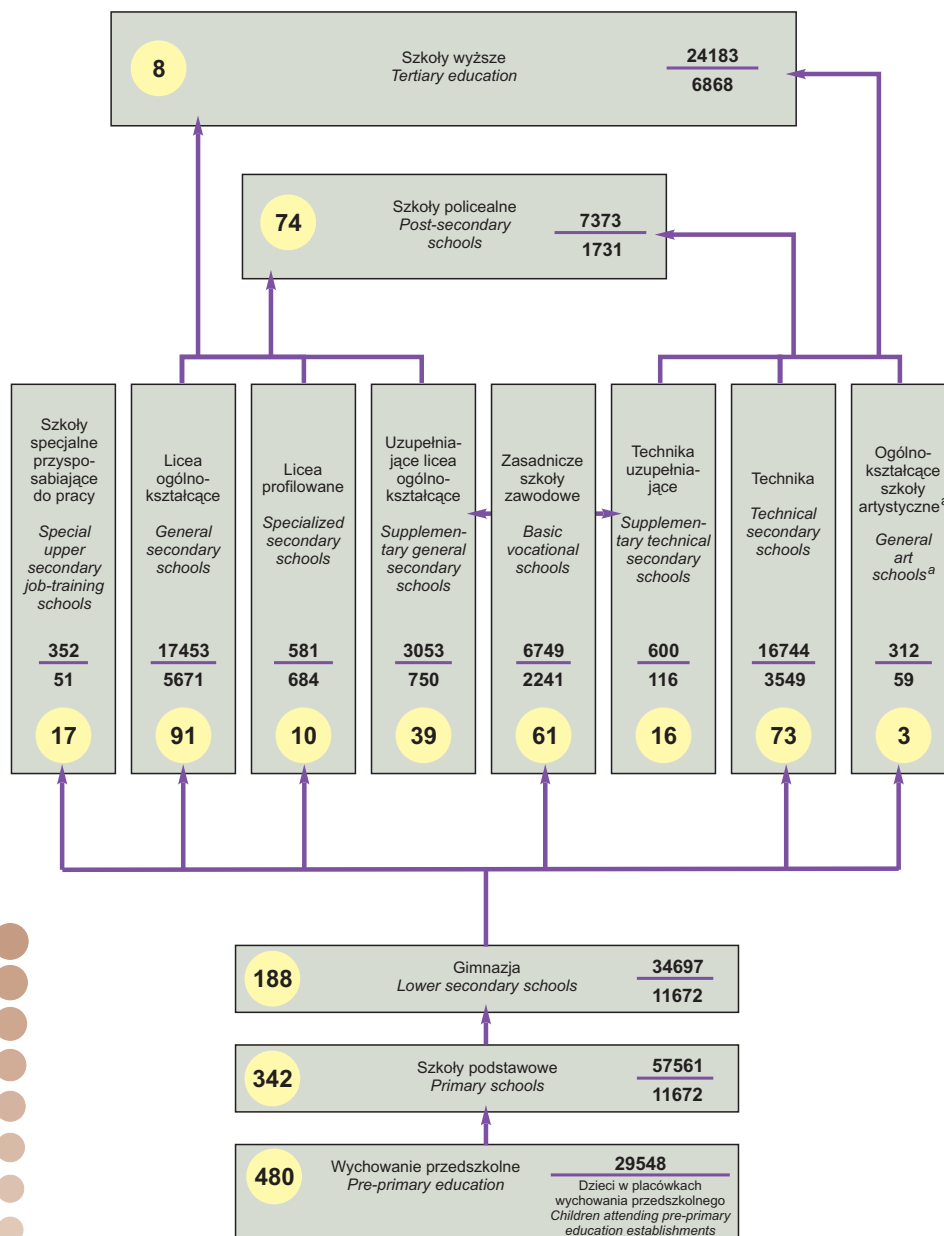

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według inwestorów w 2010 r.

Structure of completed dwellings by investors in 2010

Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/2011
Education by educational level in 2010/2011 school year

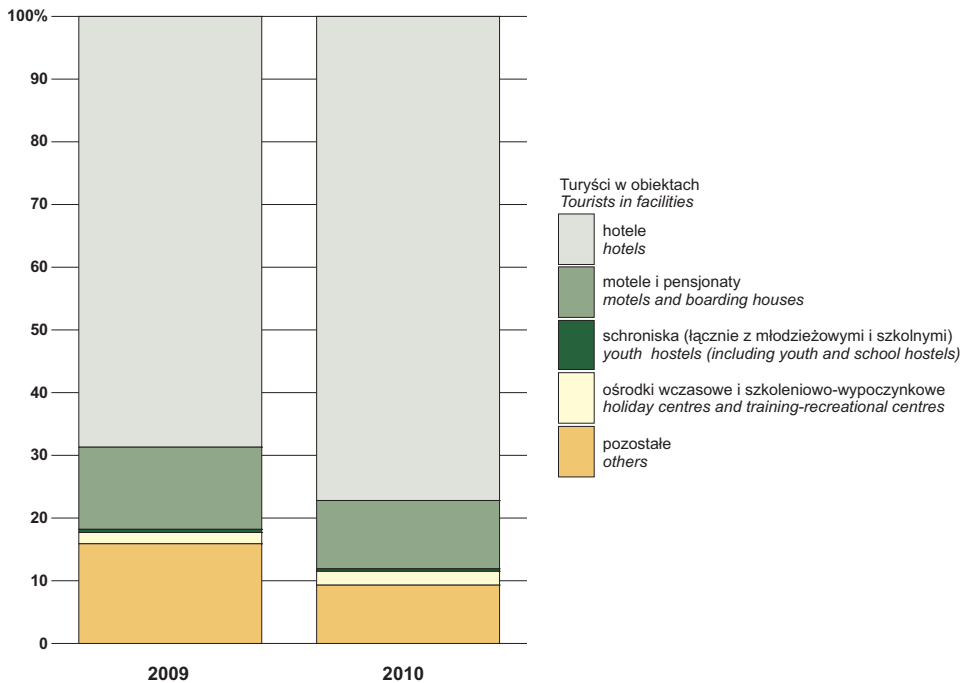
5 Liczba placówek
Number of facilities

100000 Uczniowie/*Pupils/students*

100000 Absolwenci^b/*Graduates^b*

^a Dajace uprawnienia zawodowe. ^b Z roku szkolnego 2009/2010.
^a Leading to professional certification. ^b In 2009/2010 school year.

Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania
Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments

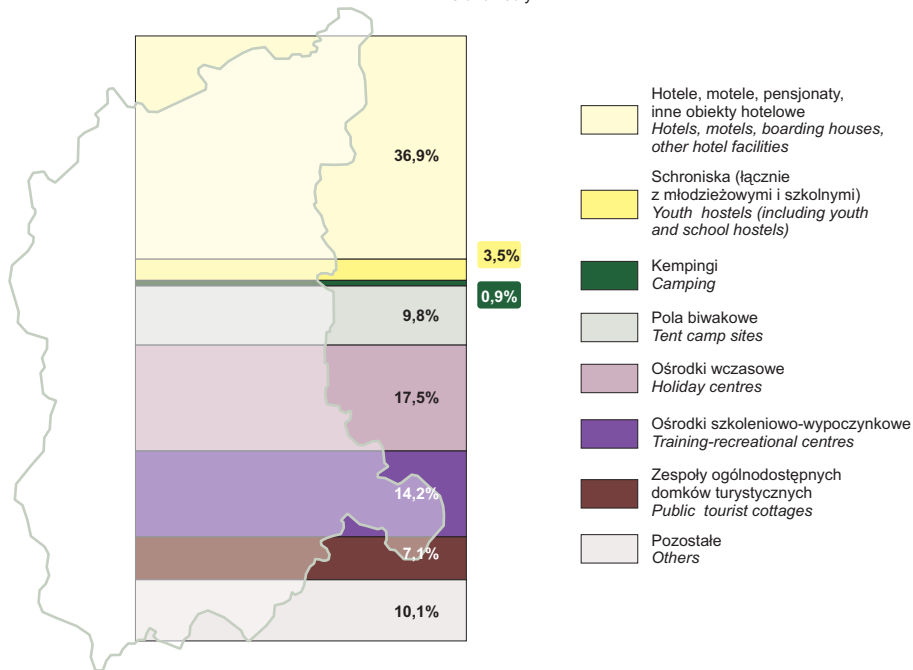

Struktura miejsc noclegowych w obiektach turystycznych w 2010 r.

Stan w dniu 31 VII

Structure of accommodation establishments in 2010

As of 31 July

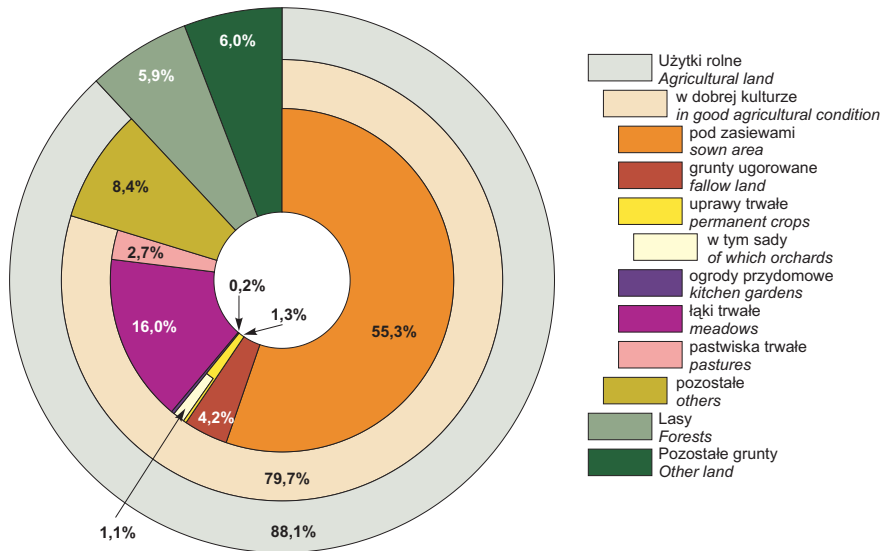

Struktura użytkowania gruntów^a w gospodarstwach rolnych 2010 r.

Stan w czerwcu

Structure of land use^a on agricultural holdings in 2010

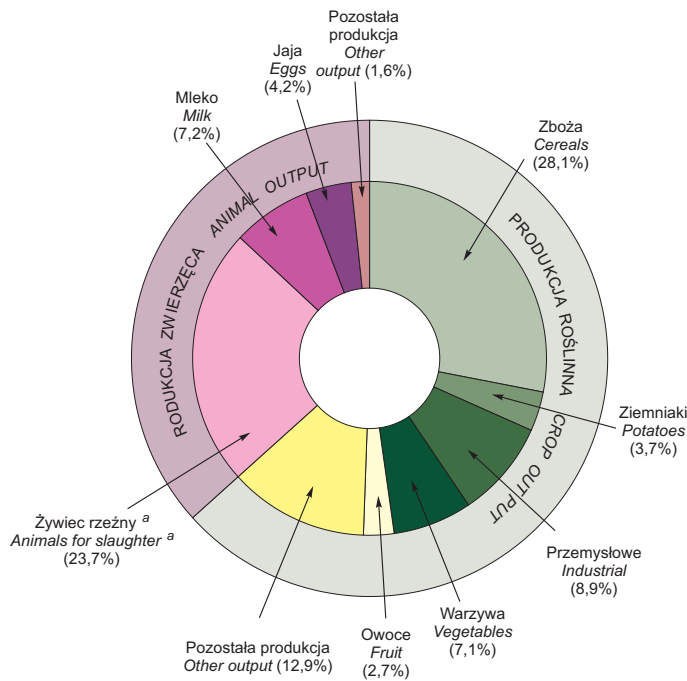
As of June

^a Według siedziby użytkownika. Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
^a By the official residence of land user. Data of the Agricultural Census 2010.

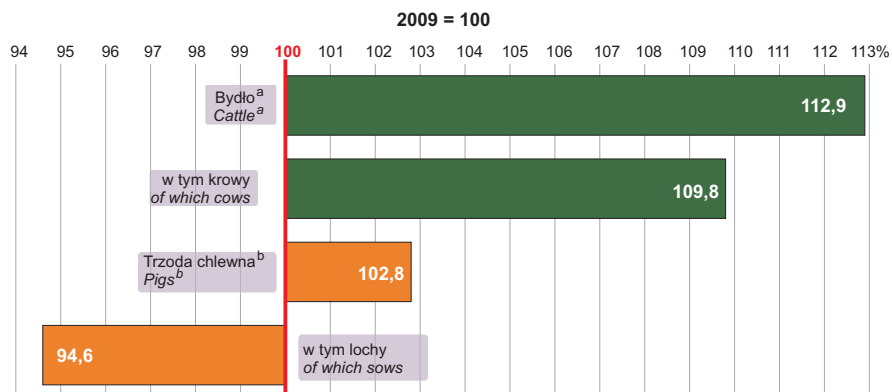
Struktura globalnej produkcji rolniczej w 2009 r.

Structure of gross agricultural output in 2009

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

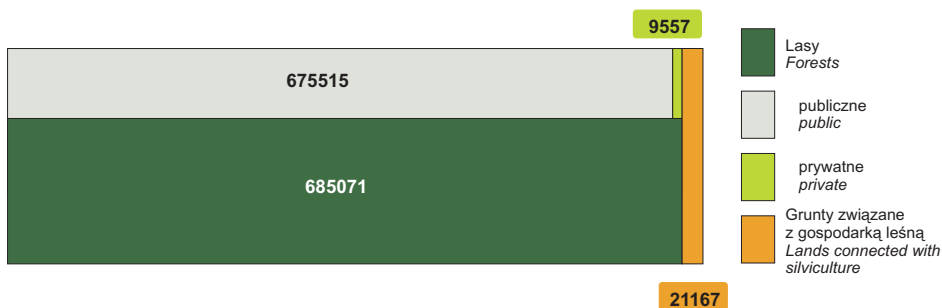
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych w 2010 r.
Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land in 2010

^aStan w czerwcu. ^bStan w końcu lipca. ^aAs of June. ^bAs of end of July.

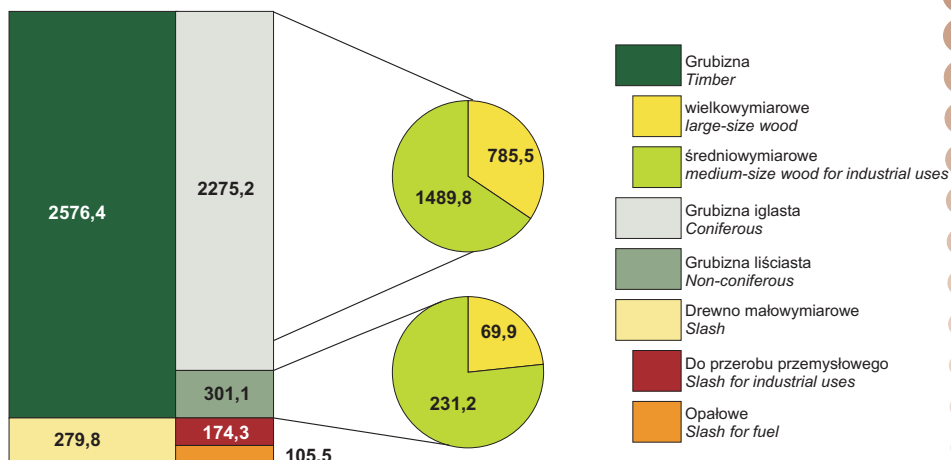
Grunty leśne w 2010 r. (w ha)

Stan w dniu 31 XII
Forest land in 2010 (in ha)
 As of 31 Dec.

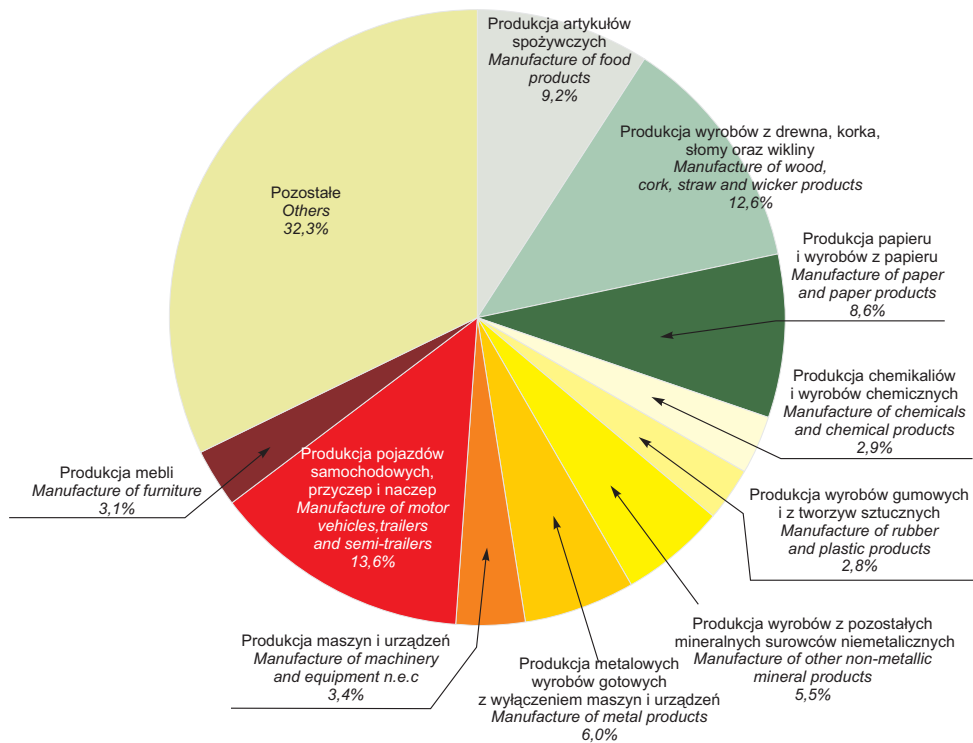
Pozyskiwanie drewna według sortymentów w 2010 r. (w dam³)

Removals by assortments in 2010 (in dam³)

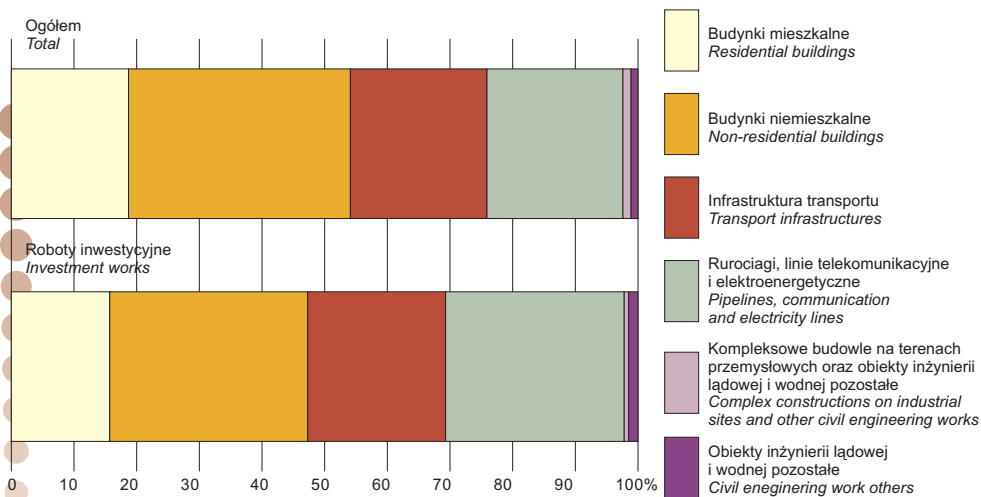
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego^a według działów (w % ogółem) w 2010 r.
Sold production of manufacturing by divisions^a (in % of total) in 2010

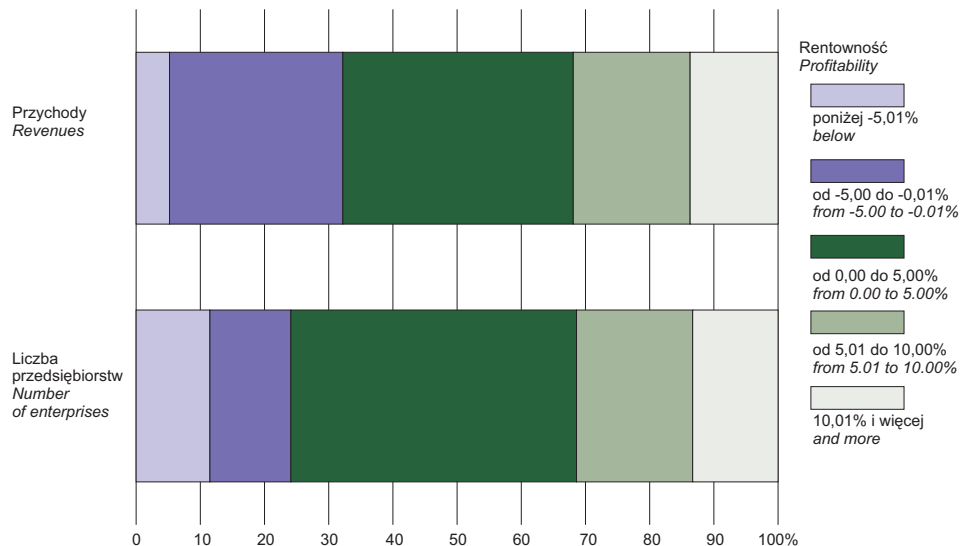
^aDane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; ceny bieżące.
^aData concern economic entities employing more than 9 persons; current prices.

Struktura produkcji budowlano-montażowej^a według rodzajów obiektów budowlanych w 2010 r. (ceny bieżące)
Structure of construction and assembly production^a by type of constructions in 2010 (current prices)

^a Wykonywane przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lubuskie voivodship without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

**Struktura przedsiębiorstw^a i ich przychodów
według wskaźnika rentowności obrotu brutto w 2010 r.**
*Structure of enterprises^a and their revenues
by profitability of gross turnover in 2010*

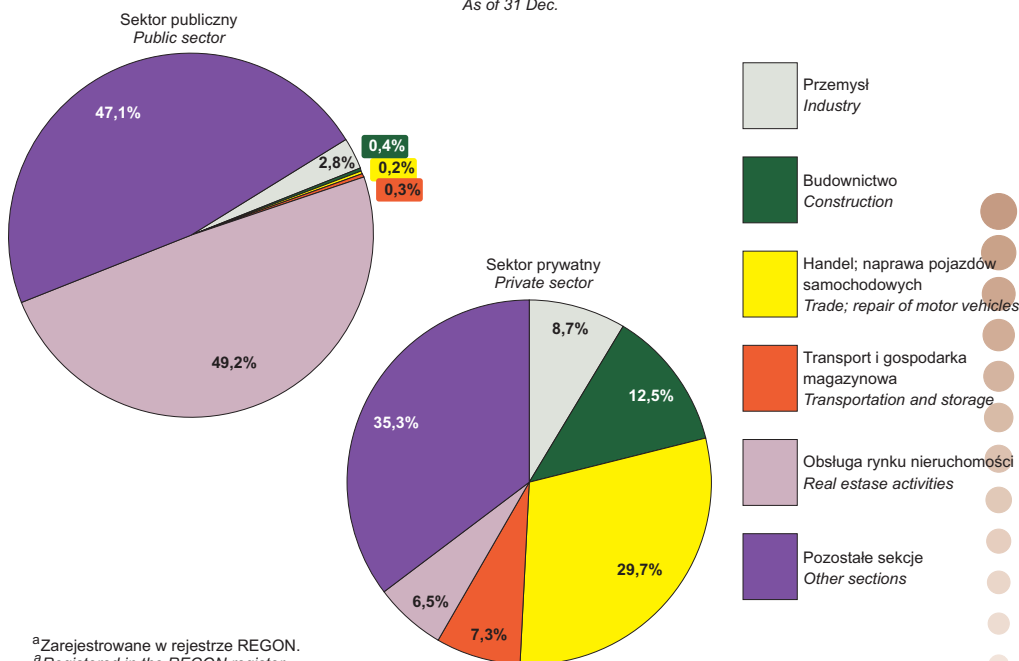

^aPrzedsiębiorstwa duże. ^aLarge enterprises.

Struktura podmiotów według sektorów i sekcji^a w 2010 r.

Stan w dniu 31 XII

Entities structure by sectors and sections^a in 2010
As of 31 Dec.

^aZarejestrowane w rejestrze REGON.
^aRegistered in the REGON register.

Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania
Institutional sectors and their relationships

